

TOSYALI OSMANİYE GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ PROJESİ
GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI
Ocak 2026
CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
(Nihai)

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa 2 / 89

Bağlıca Mah. Çambayırı Cad. Çınar Plaza No:66/5 06790 Etimesgut/ ANKARA

Tel: +90 312 472 38 39 Faks: +90 312 472 39 33

Web: cinarmuhendislik.com

E-posta: cinar@cinarmuhendislik.com

Bu raporun tüm hakları saklıdır.

Bu raporun tamamı veya bir kısmı, 4110 sayılı Kanun ile değiştirilen 5846 sayılı Fikri ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca, Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.'nin yazılı izni olmaksızın dijital ve/veya elektronik ortamlarda herhangi bir amaçla veya herhangi bir şekil ve yöntemle çoğaltılamaz, kopyalanamaz, elektronik olarak çoğaltılamaz, ticareti yapılamaz, iletilemez, satılamaz, kiralanamaz veya kullanılamaz.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa3 / 89

BELGE REVİZYON GEÇMİŞİ SAYFASI

Rev.	Tarih	Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan	Açıklama
00	11.04.2025	ÖZGE ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT Ali YILMAZ	Taslak
01	28.04.2025	Özge ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT	Rev.01
02	16.05.2025	Özge ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT	Rev.02
03	04.06.2025	Özge ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT	Rev.03
04	03.07.2025	Kübra ÖZSOY	Özge ÇELİK	Ayşe CANBAZ AKKURT	Rev.04
05	07.11.2025	Özge ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT	Rev.05
06	12.01.2026	Özge ÇELİK	Kübra ÖZSOY	Ayşe CANBAZ AKKURT	Son

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa4 / 89

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	4
TABLO LİSTESİ	6
ŞEKİL LİSTESİ	7
KISALTMALAR/TANIMLAR	8
YÖNETİCİ ÖZETİ	10
1 GİRİŞ	11
1.1 Kapsam ve amaç	11
1.2 Yöntem	11
1.2.1 Masaüstü çalışmaları	11
1.2.2 Kapsam çalışmaları	11
1.2.3 Temel çalışmalar	11
1.2.4 Geçim Kaynakları Geri Kazanım Planı İlk Çalışması	12
1.2.5 Geçim Kaynakları Geri Kazanım Planı Uygulama Çalışması	12
1.2.6 İleri Çalışmalar	12
1.3 Düzenleyici Çerçeve	13
1.3.1 Ulusal Mevzuat	13
1.3.2 Uluslararası Gereklilikler	14
1.3.3 Proje Şirketinin Uygulanabilir Politikaları ve Uygulamaları	16
2 PROJE TANIMI	17
2.1 Proje sahibi ve yeri	17
2.2 Projenin Kapsamı	17
2.3 Projenin Arazi Kullanımı	17
2.4 Proje Aşaması ve Bileşenleri	19
3 BAŞLANGIÇ KOŞULLARI	20
3.1 Yörük aileleriyle yapılan görüşme sonuçları	20
3.2 Diğer gözlemler	21
3.3 Somut Olmayan Kültürel Miras kapsamında Yörükler	23
3.4 PS7 Yerli Halklar uyarınca Yörüklerin değerlendirilmesi	27
3.5 Dezavantajlı/Savunmasız Bireyler veya Gruplar	31
3.6 Yörüklerin Görüşlerini Dahil Etmek İçin Önerilen Strateji	32
4 PROJENİN ETKİLERİ VE BELİRLENEN PAYDAŞLAR	34
4.1 Etki Değerlendirme Metodolojisi	34
4.2 Etki Değerlendirmesi	36

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa5 / 89

4.2.1	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi).....	36
4.2.2	Arazi Hazırlığı ve İnşaat	36
4.2.3	İşletme	37
4.2.4	Hizmetten Çıkarma	37
4.3	Kümülatif Etki Değerlendirmesi	37
4.4	Etkinin Önemi ve Azaltıcı Önlemler	39
5	GKRP İÇİN İLKELER VE YAKLAŞIM	43
6	ÖN UYGULAMALAR	44
7	HAK VE UYGUNLUK KRİTERLERİ.....	46
7.1	Son başvuru tarihi	46
7.2	Etkilenen kişiler	46
7.3	Hak Kazanma Matrisi	46
8	ŞİKAYET MEKANİZMASI.....	50
8.1	Şikayet Mekanizması iletişim bilgileri	50
9	ROLLER VE SORUMLULUKLAR.....	52
10	UYGULAMA BÜTÇESİ	54
11	İZLEME VE RAPORLAMA.....	58
	EKLER	61
	Ek 1 Şikayet Kayıt Formu.....	61
	Ek 2 Şikayet Kapatma Formu	63
	Ek 3 Şikayet Kaydı.....	64
	Ek 4 Toplantı sırasında çekilen fotoğraflar	69
	Ek 5 Halkın katılımı toplantısı ile ilgili belgeler, 28.01.2025	76
	Ek 6 Yörük ailelerinin geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına ilişkin belgeler	81
	Ek 7 Proje Sahibi tarafından önerilen alan	84

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa6 / 89

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Ulusal Mevzuat	13
Tablo 2. Osmaniye EİH Kamulaştırma Alanı.....	18
Tablo 3. Geçim Kaynaklarının İyileştirilmesine Yönelik Faaliyetler Öncesinde Gerçekleştirilen Paydaş İstişareleri	26
Tablo 4. PS7 Yerli Halklar Standardı Kapsamında Yörüklerin Değerlendirilmesi	28
Tablo 5. Büyüklük Faktörleri ve Ölçekleri.....	34
Tablo 6. Alıcı Hassasiyeti ve Etki Büyüklüğü Düzeylerinin Belirlenmesi için Genel Kriterler..	35
Tablo 7. Etki Önem Matrisi	35
Tablo 8. Kümülatif Etki Değerlendirmesinde Dikkate Alınacak Değerli Çevresel ve Sosyal Bileşenler	37
Tablo 9. Diğer Tesisler ve Proje Alanına Kuş Uçuşu Mesafeleri	38
Tablo 10. Proje Alanının Etki Alanı (EA) Kapsamındaki Gelecek Faaliyetler.....	38
Tablo 11. Etki Önemi ve Azaltım Önlemleri	41
Tablo 12. Hak Matrisi.....	46
Tablo 13. İzleme ve Raporlama.....	59

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa7 / 89

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. Alternatif Yeniden Yerleşim Alanları	45
Şekil 2. Proje Sahibinin Organizasyon Yapısı	52

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa8 / 89

KISALTMALAR/TANIMLAR

A.Ş.	Anonim Şirket
AB	Avrupa Birliği
BAT	En İyi Mevcut Teknikler
BM	Birleşmiş Milletler
BMMYK	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
Ç&S	Çevresel ve Sosyal
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
CESCE	İspanyol İhracat Kredi Ajansı
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇINAR / Danışman	Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.
TİG	Toplum İlişkileri Sorumlusu
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standart
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
CT	Cinsel Taciz
DVIG	Dezavantajlı/Savunmasız Bireyler veya Gruplar
EA	Etki Alanı
EIGE	Avrupa Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü
EİH	Enerji İletim Hattı
EP	Ekvator İlkeleri
FA	Finansal Aracılar
FRA	Temel Haklar Ajansı
TCDŞ	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet
GES	Güneş Enerjisi Santrali
ICCPR	Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi
ICESCR	Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
BK	Birleşik Krallık
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
KED	Kümülatif Etki Değerlendirmesi
Km	Kilometre
APG	Anahtar Performans Göstergesi
KVKK	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
GKRP	Geçim Kaynakları Restorasyon Planı
No	Numara
O&M	İşletme ve Bakım
OECD	Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü
OOSB	Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa9 / 89

PEK	Projeden Etkilenen Kişiler
PKP	Paydaş Katılım Planı
Proje	Tosyalı Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali Projesi
PS	Performans Standartları
PV	Fotovoltaik
YYEP	Yeniden Yerleşim Eylem Planı
SG	Sera Gazı
ŞGM	Şikâyet Giderme Mekanizması
ŞM	Şikâyet Mekanizması
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim İşletme Şirketi
Tosyalı / Proje Sahibi	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.
TRY	Türk lirası
DÇB	Değerli Çevresel ve Sosyal Bileşenler
DBG	Dünya Bankası Grubu
YEKA	Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları
YİMER	Yabancılar İletişim Merkezi
YÖRSİAD	Yörük Sanayici ve İş İnsanları Derneği

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa10 / 89

ÖZET

Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş. (Tosyalı veya Proje Sahibi), yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı sürdürülebilir bir enerji altyapısı kurmak amacıyla Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali (GES) Projesi'ni (Proje) geliştirmeyi planlamaktadır. Bu stratejik yatırım, Proje Sahibinin enerji bağımsızlığını artırmayı, karbon emisyonlarını azaltmayı ve uzun vadeli enerji maliyetlerini optimize etmeyi amaçlamaktadır.

Proje alanı, Osmaniye ilinin Toprakkale ilçesine bağlı Türkmen/Büyüktüysüz köyünde, 246 numaralı parsel ve 2 numaralı tapuda (246/2) yer almaktadır. Osmaniye il merkezine yaklaşık 15 km, Toprakkale ilçe merkezine ise yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Proje alanı, Hatay il merkezine kuş uçuşu yaklaşık 60 km uzaklıktadır.

Proje sahası, 246 numaralı parsel, 2 numaralı parsel, Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi sınırları içinde yer almaktadır. Proje, Ruhsatsız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin 5.1.h maddesi kapsamında gerçekleştirilecek olup, proje alanı 01.07.2024 tarihli ve 8697 sayılı karar (Resmî Gazete numarası: 32590 ve tarihi: 02.07.2024) ile Yenilenebilir Enerji Kaynakları Alanları (YEKA) kapsamı dışında tutulmuştur.

Proje alanının bulunduğu 246/2 numaralı parsel, Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi içinde yer almakta olup, 8697 sayılı karar ile YEKA kapsamı dışında tutulmuştur. Proje alanı, Proje Sahibine tahsis edilmiştir.

Projenin inşası için ayrılan alan tapuda "tarla" olarak kayıtlıdır. Proje alanının mülkiyeti Proje Sahibine aittir. 246 numaralı parsel, 2 numaralı parsel, Osmaniye Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 03.01.2025 tarihli ve 17389815 numaralı yazısı ile tarım dışı arazi olarak reddedilmiştir.

Proje, Türkiye Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Yönetmeliği ile uyumludur ve 23.01.2025 tarihinde 8155 sayılı karar ile "ÇED Olumlu Belgesi" alınmıştır. Ayrıca, Ekvator İlkeleri IV ve Uluslararası Finans Kurumu (IFC) kılavuzları dahil olmak üzere uluslararası standartlara da uymakta ve küresel en iyi uygulamaların uygulanmasını sağlamaktadır.

Tosyalı, Osmaniye GES Projesi için İspanya İhracat Kredi Ajansı'ndan (CESCE) finansman sağlamayı beklemektedir ve Projenin Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA) tarafından finanse edilmesi beklenmektedir. Bu nedenle, Proje CESCE ve BBVA'nın çevre ve sosyal politikalarına uymak zorundadır. Bu bağlamda, Proje Sahibi ile ÇINAR Mühendislik Danışmanlık A.Ş. (ÇINAR / Danışman) arasında çevre ve sosyal raporların hazırlanması için bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma, ÇINAR tarafından yürütülecek görevleri tanımlamaktadır.

Bu görevler doğrultusunda, bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Planı (ÇSED) raporu ve alt yönetim planları hazırlanmıştır. ÇSED paketinin bir parçası olarak hazırlanan bu Geçim Kaynakları Restorasyon Planı (bundan sonra "Plan" olarak anılacaktır), Projenin fiziksel ve ekonomik yerinden edilme etkilerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir.

Proje sahası içinde, geçici olarak gayri resmi olarak ikamet eden ve geçim kaynaklarının bir kısmını bu bölgeden sağlayan 3 Yörük hanesi bulunmaktadır. Bu hanelerin mevcut gelir kayıplarını hafifletmek için yöntemleri ve gerekçelerini özetlemek üzere geliştirilen bu Plan, kapsamı Yörük aileleriyle sınırlıdır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa11 / 89

1 GİRİŞ

1.1 Kapsam ve amaç

Bu Geçim Kaynakları Restorasyon Planı (GKRP), Tosyalı tarafından Osmaniye'nin Toprakkale bölgesinde planlanan Güneş Enerjisi Santrali (GES) projesinden olumsuz etkilenecek olan proje alanında yaşayan Yörük topluluğu için hazırlanmıştır.

Projenin, küçük ölçekli hayvancılık ve hurda ticareti gibi faaliyetlere dayanan Yörük topluluğu üzerinde ekonomik yerinden edilme etkileri yaratması beklenmektedir. Bu rapor, Ekvator İlkeleri (EP 4), IFC Performans Standardı 5 ve CESCE'nin çevresel ve sosyal standartlarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Planın temel amacı, etkilenen toplulukların geçim kaynaklarını korumak ve mümkünse iyileştirmektir. Bu bağlamda, katılımcı yöntemlerle geliştirilen geçim kaynaklarının geri kazanılması stratejileri, hak kazanma kriterleri, izleme planı ve bütçe bu raporda sunulmaktadır.

1.2 Metodoloji

GKRP'nin hazırlanmasında aşağıdaki yöntemler kullanılmıştır.

1.2.1 Masabaşı çalışmaları

Proje kapsamında hassas alıcılar ile yakın yerleşimleri kapsayacak şekilde, proje alanından 3.000 metre uzaklıktaki alan Projenin Etki Alanı (EA) olarak belirlenmiştir.

Bu EA içinde, Yolbulan-Baştuğ Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi ile işbirliği içinde çadırlar hassas alıcılar olarak belirlenmiştir.

1.2.2 Kapsam çalışmaları

Kasım 2024 itibarıyla, ÇSED Kapsam Belirleme Raporu kapsamında yapılan saha çalışmasında, bu çadırları kullanan kişilerin Yörük aileleri olduğu tespit edilmiş ve onlarla istişareler yapılmıştır.

Bu görüşmelerde, geçim kaynaklarını kaybedebilecekleri anlaşılmış ve Proje'nin etkileri kapsamında savunmasız gruplar olarak değerlendirmeye dahil edilmişlerdir.

Hassas alıcılar statüleri nedeniyle, proje kapsamında savunmasız gruplar olarak değerlendirilmeleri uygun görülmüştür.

Yüz yüze görüşme yapılan hanelerden birinin temsilcisi, kendi ailelerinin yanı sıra iki Yörük hanesinin daha bölgede kaldığını bildirmiştir. Haritalarda görünen çadırların bir kısmının ev olarak, bir kısmının ise keçi ve oğlaklar için ahır olarak kullanıldığını belirtmişlerdir.

1.2.3 Temel çalışmalar

Kapsam Raporu sürecinde, üç Yörük hanesinden sadece birinin temsilcisi ile görüşülmüştür.

Danışmalar, ÇSED sosyal temel araştırmalarının bir parçası olarak tekrarlandı. Ocak 2025 itibarıyla, bu sosyal araştırmalar kapsamında 3 Yörük hanesinin temsilcileriyle görüşüldü ve sosyo-ekonomik özellikleri hakkında bilgi toplandı.

İlk hanenin temsilcisiyle birlikte diğer hanelerin temsilcileriyle de görüşmeler yapılmıştır. Hanelerin sosyo-ekonomik yapısı hakkında bilgi toplamayı amaçlayan bu çalışmalarda, yüz yüze derinlemesine görüşme tekniği uygulanmıştır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa12 / 89

1.2.4 Geçim Kaynaklarının Yeniden Oluşturulması Planı Ön Çalışması

IFC PS5 gerekliliğini yerine getirmek amacıyla, tüm yeniden yerleştirme ve geri dönüş sürecinin gönüllülük ilkesine dayandırılması ve topluluklara hakları hakkında yeterli bilgi verilmesi için bir danışma toplantısı planlanmıştır.

Bu bağlamda, Yörük ailelerinin de katılacağı bir toplantı düzenlenmiştir. 28.01.2025 tarihinde proje alanında bir danışma toplantısı yapılacağı duyurulmuş ve duyuruya uygun olarak danışma toplantısı belirtilen tarih ve yerde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Yörük ailelerinin temsilcileri, Proje Sahibinin temsilcisi, OSB müdürü ve OSB personeli, ÇINAR sosyal ekibi ve Yörük ailelerinden hayvan satın almak için bölgeye gelen bazı kişiler katıldı. Düzenlenen toplantıda, Yörük ailelerinin geçim kaynaklarının iyileştirilmesine ilişkin beklentileri Proje sahibi tarafından toplandı.

1.2.5 Geçim Kaynaklarının Yeniden Oluşturulması Planı Uygulama Çalışması

Geçim kaynaklarının geri kazanılmasının temel ilkeleri, geçim kaynaklarını kaybetmiş bireylerin yaşam standartlarını korumayı ve mümkünse iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

28.01.2025 tarihli istişare toplantısında (Ek 5 Halkın katılımı toplantısı ile ilgili belgeler, 28.01.2025) yapılan istişarelerde, Yörük hanelerinin proje alanından taşınmak için yer değiştirme desteği ve yeni yerlerinde kuracakları yeni çadırlar için malzeme desteği talep ettikleri öğrenildi. Olası yer değiştirme alanları ile ilgili görüş ve önerileri toplandı ve toplantı sonrasında ilgili alanlar ziyaret edildi. Toplantı ve saha ziyaretinin ardından uygun bir alan belirlendi ve Yörük ailelerinin bu alanı yaşanabilir hale getirmek için çalışmalar başlatıldı. Çadır malzemeleri Proje Sahibi tarafından satın alınarak Yörük hanelerine teslim edildi (Bkz.Ek 6 Yörük ailelerin geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına ilişkin belgeler).

1.2.6 İleri Çalışmalar

Tüm Yörük hanelerinin taşınmasının ardından, Proje faaliyetleri başlayacak ve Proje Sahibi ile Müteahhidi/alt yüklenicisi sahaya giriş yapacak.

Yörük haneleriyle, Projeye Özgü Paydaş Katılım Planı (PKP) kapsamında açıklanan yöntemler kullanılarak, yer değiştirdikleri bölgede istişareler devam edecektir. Görüşleri, önerileri ve şikayetleri, PKP'de tanımlanan Şikâyet Mekanizması (ŞM) aracılığıyla belgelenecektir. GKRP'nin uygulanmasının sonuçları izlenecektir. Bu süreçte, toplantı notları ve ŞM kayıtları birincil araçlar olarak kullanılacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa13 / 89

1.3 Yasal Çerçeve

1.3.1 Ulusal Mevzuat

Türk mevzuatında, geçim kaynaklarının geri kazanılmasına ilişkin doğrudan bir zorunluluk bulunmamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Türk Medeni Kanunu'nun Tablo 1 bölümünde yer alan hükümler, taşınmaz malların ve kişisel hakların korunmasına ilişkin temel hükümlerin örnekleri olarak hizmet etmektedir. Kamulaştırma Kanunu, arazi edinimi konusunda ayrıntılı bilgi vermektedir. Ancak, bu projede, proje sahası olarak kullanılacak alan resmi olarak proje sahibine tahsis edilmiştir. Kamulaştırma çerçevesi kapsamında herhangi bir uygulama yapılmasına gerek yoktur. Geçim Kaynakları Restorasyon Planı kapsamında yeniden yerleştirilecek ve değerlendirilecek kişiler, bu arazinin gayri resmi kullanıcılarıdır.

Tablo 1. Ulusal Mevzuat

Yönetmelik	Tarih	Numara	İlgisi
Türkiye Cumhuriyeti Anayasası	09.11.1982	2709	-
Devletin Temel Özellikleri		Madde 2	Türkiye Cumhuriyeti, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.
Eşitlik İlkesi		Madde 10	Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi görüş, felsefi inanç, din, mezhep veya başka herhangi bir nedenle ayırım yapılmaksızın kanun önünde eşittir.
Düşünce ve İfade Özgürlüğü	-	Madde 25	Herkes düşünce ve görüş özgürlüğüne sahiptir, hiç kimse herhangi bir neden veya amaçla düşünce ve görüşlerini açıklamaya zorlanamaz; hiç kimse düşünce ve görüşleri nedeniyle suçlanamaz veya yargılanamaz.
Düşünceyi İfade Etme ve Yayma Özgürlüğü	-	Madde 26	Herkes, düşünce ve görüşlerini konuşma, yazı, resim veya diğer medya araçlarıyla, bireysel veya toplu olarak ifade etme ve yayma hakkına sahiptir. Bu özgürlük, resmi makamların müdahalesi olmaksızın bilgi veya fikir alma ve verme özgürlüğünü de içerir.
Eğitim Hakkı		Madde 42	Hiç kimse eğitim ve öğrenim hakkından mahrum bırakılamaz. Eğitim, devletin denetimi ve kontrolü altındadır ve ücretsizdir.
Azinlıkların Korunması		Madde 44	Uluslararası antlaşmaların ilgili hükümlerine uygun olarak azinlıkların korunması sağlanır.
Sağlıklı Bir Çevrede Yaşama Hakkı		Madde 56	Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Devlet, çevrenin korunmasını sağlar ve yaşam kalitesini iyileştirir.
Türk Vatandaşlığı		Madde 66	Hiç kimse, kanunla belirlenen nedenler dışında Türk vatandaşlığından mahrum bırakılamaz. Türk vatandaşlığı, Türk vatandaşı olma hakkını verir.
Dilekçe Hakkı	-	Madde 74	Türkiye'de ikamet eden vatandaşlar ve yabancılar, karşılıklılık ilkesine uymak kaydıyla, kendileri veya kamu ile ilgili talepler ve şikayetler konusunda yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) yazılı olarak başvurma hakkına sahiptir.
Uluslararası Antlaşmalar		Madde 90	Usulüne uygun olarak yürürlüğe giren uluslararası antlaşmalar kanun hükmündedir. Ancak, uluslararası antlaşmalar ile iç hukuk arasında çelişki olması halinde, uluslararası antlaşmaların hükümleri geçerli olur.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa14 / 89

Yönetmelik	Tarih	Numara	İlgisi
Türk Medeni Kanunu	01.01.2002	4721	-
Hukuk önünde eşitlik		Madde	"Kanun Önünde Eşitlik" bireylerin haklarını korur ve ayrımcılık yapılmamasını sağlayarak tüm vatandaşlara eşit muameleyi garanti eder.
Mülkiyet Hakkı		Madde 683	"Mülkiyet Hakkı", gayrimenkul dahil olmak üzere mülkiyet kavramını tanımlar ve mal sahibine mülkiyeti üzerinde tam haklar tanır. Medeni Kanun'da mülkiyetle ilgili temel hükümlerden biridir.
Mülkiyetin Sınırsız Doğası		Madde 715	"Mülkiyetin Sınırsızlığı", mülkiyet hakkının genel olarak sınırsız olduğunu belirtmekle birlikte, kamulaştırma gibi kamu yararı gerektiren durumlarda sınırlamalar getirilebileceğini kabul eder.
Zilyetlik		Madde 722	"Zilyetlik", mülkiyetin resmi sahibi olmasalar bile, mülkiyeti zilyetlikte bulunan kişilerin mülkiyeti kullanma ve mülkiyetten yararlanma hakkını vererek bu kişilerin haklarını korur.
Miras Hakkı		Madde	"Miras Hakkı", mal sahibinin ölümünden sonra mülkiyet hakkının devrini düzenler ve miras konusunda mal sahibinin isteklerinin yerine getirilmesini sağlar.

1.3.2 Uluslararası Gereklilikler

GKRP ile ilgili uluslararası standartlar şunlardır:

Ekvator İlkeleri

Ekvator İlkeleri (EP'ler), finansal kurumlar tarafından proje finansmanında Ç&S risklerini değerlendirmek ve yönetmek için kullanılan, küresel olarak tanınan bir risk yönetimi çerçevesidir. Ekvator İlkelerini benimseyen finansal kurumlar, proje geliştiricilerinden ve yüklenicilerinden, proje yaşam döngüsü boyunca Ç&S risk yönetimi için EP'lere uymalarını talep eder. Bu gereklilikler, işçi hakları, çevre koruma, toplum sağlığı ve güvenliği ve paydaş katılımı dahil olmak üzere çok çeşitli konuları kapsar. Ekvator İlkeleri aşağıda verilmiştir:

- İlke 1: İnceleme ve Sınıflandırma
- İlke 2: Çevresel ve Sosyal Değerlendirme
- İlke 3: Uygulanabilir Ç&S Standartları
- İlke 4: Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi ve Ekvator İlkeleri Eylem Planı
- İlke 5: Paydaş Katılımı
- İlke 6: Şikayet Mekanizması
- İlke 7: Bağımsız İnceleme
- İlke 8: Taahhütler
- İlke 9: Bağımsız İzleme ve Raporlama
- İlke 10: Şeffaflık ve Raporlama

IFC Performans Standartları

IFC, müşterilerinin çevresel ve sosyal riskleri yönetme sorumluluklarını tanımlamak için Çevresel ve Sosyal Performans Standartları oluşturmuştur. Yatırım süresi boyunca, borçlu bu standartlara uymak zorundadır. IFC Performans Standartları (2012) aşağıda listelenmiştir:

- PS1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- PS2: İşgücü ve Çalışma Koşulları
- PS3: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa15 / 89

- PS4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti
- PS5: Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim
- PS6: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Yaşam ve Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi
- PS7: Yerli Halklar
- PS8: Kültürel Miras

İspanya İhracat Kredi Ajansı (CESCE) Standartları

CESCE, Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Ortak Yaklaşımları ve IFC Performans Standartları gibi uluslararası çerçevelerle uyumlu risk değerlendirme protokollerini benimsemiştir. Bu çerçeveler, CESCE'nin faaliyetlerinin sağlam Ç&S önlemlerini sürdürürken sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmesini sağlar.¹

OECD Konseyi'nin Resmi Olarak Desteklenen İhracat Kredileri ve Çevresel ve Sosyal Durum Tespiti (Ortak Yaklaşımlar, 20162) hakkındaki tavsiyesi, resmi ihracat kredileriyle finanse edilen projelerin Ç&S etkilerini değerlendirme ve yönetme konusunda kılavuzlar sunmaktadır. OECD Ortak Yaklaşımları aşağıda verilmiştir:

- Tarama
- Sınıflandırma
- Çevresel ve Sosyal İnceleme
- Değerlendirme, Karar ve İzleme
- Bilginin Değişimi ve Açıklanması
- Tavsiyenin Raporlanması ve İzlenmesi

Diğer Uygulanabilir Uluslararası Kılavuzlar

- Dünya Bankası Grubu (DBG) Genel ÇSG Kılavuzları
- DBG ÇSG Kılavuzları: Elektrik Enerjisi İletimi ve Dağıtımı
- DBG ÇSG Kılavuzları: İnşaat ve Hizmetten Çıkarma
- Avrupa Birliği (AB)
 - En İyi Mevcut Teknikler (BAT) BREF Notları
 - İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi
 - Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE)
 - Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA)
- Birleşmiş Milletler (BM) İş ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri
 - Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi
 - Kadınların İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Teşvik Edilmesi Hakkında Birleşmiş Milletler Metni
 - Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (ICESCR)
 - Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi (ICCPR)

Yerli halkların haklarını ele alan uluslararası anlaşmalar bulunmakla birlikte, bunların Türkiye Anayasası ile doğrudan uyumlu olmadığı belirtilmelidir.

¹ Kaynak: CESCE, [Kim olduğumuz - Cesce İspanya](#)

² Kaynak: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0393>

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa16 / 89

- Türkiye'nin onayladığı ICCPR ve ICESCR, ayrımcılığı yasaklamakta ve eşitliği garanti etmektedir. Ancak, bu anlaşmalar yerli halkların haklarını özel olarak düzenlememektedir.
- Türkiye'nin onaylamadığı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yerli ve Kabile Halkları Sözleşmesi No. 169, yerli halkların haklarına özel koruma ve tanıma sağlamaktadır. Ancak Türkiye bu sözleşmeyi imzalamamıştır.

1.3.3 Proje Şirketinin Uyguladığı Politikalar ve Uygulamalar

Proje Standartları, ilgili ulusal mevzuat ve uluslararası standartların kesişimiyle oluşturulmuştur. Farklı kriterlerin var olduğu durumlarda hem ulusal hem de uluslararası standartlara uyumu sağlamak için daha katı olan gereklilik benimsenmiştir.

Bu bağlamda, Proje Standartları tüm ilgili ulusal düzenlemeleri, IFC PS'leri, Ekvator İlkeleri 4'ü, CESCE Standartlarını ve Türkiye'nin imzaladığı ilgili uluslararası anlaşmaları dikkate alır. Bu standartlar, Projenin Çevre ve Güvenlik (Ç&S) ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yönetimi için yasal çerçeveyi oluşturarak işçilerin, çevrenin ve yerel topluluğun korunmasını sağlar.

Proje Sahibi ve Projeye dahil olan tüm yükleniciler, Proje Standartlarına uymakla yükümlüdür. Proje Sahibi, sözleşme yükümlülükleri, denetimler ve performans izleme yoluyla, bu bölümde özetlenen ulusal mevzuat ve uluslararası standartlar dahil olmak üzere Proje Standartlarına uyumu sağlayacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa17 / 89

2 PROJE TANIMI

2.1 Proje sahibi ve yeri

Osmaniye GES Projesi, Tosyalı (Proje Sahibi) tarafından geliştirilmekte olup, Osmaniye ilinin Toprakkale ilçesi Türkmen/Büyüküysüz köyünde 246 numaralı parsel ve 2 numaralı arazi (246/2) üzerinde kurulacaktır. Osmaniye il merkezine yaklaşık 15 km, Toprakkale ilçe merkezine ise yaklaşık 8 km uzaklıktadır. Proje alanı, Hatay il merkezine hava mesafesi olarak yaklaşık 60 km uzaklıktadır.

Proje alanı, Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi sınırları içindedir. Proje, Ruhsatsız Elektrik Üretimi Yönetmeliği'nin 5.1.h maddesi kapsamında gerçekleştirilecek olup, 01.07.2024 tarihli ve 8697 sayılı karar (Resmî Gazete numarası: 32590 ve tarihi: 02.07.2024) uyarınca Proje alanı YEKA kapsamı dışında tutulmuştur.

2.2 Projenin Kapsamı

Proje Sahibi, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı sürdürülebilir bir enerji altyapısı kurmak amacıyla Projeyi geliştirmektedir. Bu stratejik yatırım, Proje Sahibinin enerji bağımsızlığını artırmayı, karbon emisyonlarını azaltmayı ve uzun vadeli enerji maliyetlerini optimize etmeyi amaçlamaktadır.

Proje kapsamında, her biri 725 Wp kapasiteli 166.292 adet Monokristal Yarım Kesim fotovoltaik modül kurulacaktır. Üretilen doğru akım enerjisi, invertörler kullanılarak alternatif akıma dönüştürülecek ve yıllık yaklaşık 245 milyon kWh elektrik üretilmektedir. Projenin ana bileşenleri fotovoltaik (PV) modüller, montaj yapıları, invertörler, enerji iletim hattı (EİH), erişim yolu ve iç yol, invertörler, transformatörler, idari bina, depolama alanı ve şalt sahasından oluşmaktadır. Arazi hazırlığı ve inşaat aşamasının 12 ay sürmesi ve projenin 25 yıl boyunca faaliyette kalması planlanmaktadır. İşgücü gereksinimleri, arazi hazırlığı ve inşaat aşamasında 350 işçi ve işletme aşamasında 25 personel içermektedir. Enerji üretimi, esas olarak fosil yakıtlara bağımlılık nedeniyle, şu anda küresel sera gazı emisyonlarının %40'ından fazlasını oluşturmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak, bu Proje iklim değişikliğinin azaltılmasına yönelik çabalara katkıda bulunacak ve daha temiz ve sürdürülebilir bir enerji geleceğini teşvik edecektir. Bu, Proje Sahibinin çevresel sorumluluk ve sürdürülebilirlik vizyonuyla da uyumludur.

2.3 Projenin arazi kullanımı

Proje sahası, 246 numaralı parsel, 2 numaralı parsel, Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi sınırları içinde yer almaktadır. Proje, Ruhsatsız Elektrik Üretimi Yönetmeliği'nin 5.1.h maddesi kapsamında yürütülecek olup, proje alanı 01.07.2024 tarihli ve 8697 sayılı karar (Resmî Gazete numarası: 32590 ve tarihi: 02.07.2024) uyarınca YEKA kapsamı dışında tutulmuştur.

Proje alanının bulunduğu 246/2 numaralı parsel, Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi içinde yer almakta olup, 8697 sayılı karar ile YEKA kapsamı dışında tutulmuştur. Proje alanı, Proje Sahibine tahsis edilmiştir.

Proje 147,28 hektarlık bir alanı kapsamakta olup, toplam 120,56 MWp /88 MWe kurulu güç ile tasarlanmıştır.

Proje kapsamındaki yardımcı tesisler arasında geçici şantiye (işçiler için dinlenme, yemek ve mola alanı, sosyal tesisler, ofisler vb.) bulunmaktadır. Mobilizasyon alanları, işçiler için dinlenme, yemek ve mola alanları, sosyal tesisler, ofisler ve diğer destek birimlerinden oluşan geçici şantiye yardımcı tesisler olarak kabul edilmektedir. Bu tesisler Projeye tahsis edilen

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa18 / 89

parşel içinde yer alacaktır. Proje alanında işçi konaklama tesisi bulunmayacaktır. Bu nedenle, bu yapılar için arazi kullanımı nedeniyle ek fiziksel ve ekonomik yeniden yerleşim etkisi söz konusu değildir. Konaklama ile ilgili güncel bilgiler, ÇED Raporunun 5.12.7 Konaklama Yönetimi bölümünde sunulmuştur.

İlişkili tesis olarak inşa edilecek EİH, Türk Elektrik İletim İşletmesi (TEİAŞ) ait mevcut 154 kV İkizler EİH'ye bağlanacaktır. TEİAŞ, 03.07.2024 tarihli ve 2547951 numaralı resmi yazıyla Bağlantı Görüşü, Bağlantı Anlaşması Çağrı Mektubu'nu bildirmiş ve TEİAŞ ile Topyalı arasındaki Bağlantı Anlaşması 24.12.2024 tarihinde imzalanmıştır.

Trafo merkezinin konumu ve EİH güzergâhı, Projenin bağlanması gereken ulusal şebeke düğümünü tanımlayan TEİAŞ Bağlantı Anlaşması ile büyük ölçüde şekillenmiştir. EİH'nin uzunluğu 1,6 km giriş ve çıkış (toplam 3,2 km) olacaktır. 1,6 km uzunluğundaki (giriş ve çıkış) 154 kV EİH, TEİAŞ'a ait mevcut 154 kV İkizler EİH'ye bağlanacaktır. Mast Enerji ve Teknolojileri A.Ş. (Mast), Projenin EİH'sinin inşasından (temel kazısı, alt ve üst montaj, iletken çekme) sorumludur. Ancak, bu anlaşma sırasında EİH güzergâhı henüz kesinleşmemiştir ve izin ve tasarım süreci sırasında gelişmiştir. Bu yinelemeli optimizasyon süreci, teknik ve çevresel uygunluk için sürekli iyileştirme sağlarken, paydaşlarla şeffaflığı da teşvik etmektedir.

EİH güzergahının Proje tasarımı tamamlanmış ve Proje Onayı 08.04.2025 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, TEİAŞ İletim Hatları Kurulum Departmanı tarafından alınmıştır. Ayrıca, Projenin EİH'si (154 kV İkizler TC-Osmaniye OSB TC EİH (1,6 km giriş-çıkış)) ile ilgili olarak, Hatay İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü tarafından 21.04.2025 tarihinde 12311155 numaralı resmi yazıyla "ÇED Kapsam Dışı" kararı verilmiştir.

EİH hattının toplam alanı Tablo 2. adresinde verilmiştir.

Tablo 2. Osmaniye EİH Kamulaştırma Alanı

	Erzin Belediyesi	Osmaniye Toprakkale İlçesi	Toplam EİH
Direk Alanı	841,08 m	2.507,93 m	3.349 m
Kamulaştırma Alanı	841,08 m	2.507,93 m ²	3.349 m
İrtifak hakkı alanı (otlaklar için)	5.363,28 m	88.663,21 m ²	94.026,49 m ²
Direk Sayısı	2	12	14
Boşluk Alanı (İrtifak Hakkı + Direk)	6.204,36 m ²	91.171,14 m	97.790,21 m ²

TEİAŞ'ın EİH koridoru için irtifak hakkı kapsamında Topyalı'ya resmi olarak arazi kullanım hakkı verdiği göz önüne alındığında, inşaat için gerekli olan geçici erişim yolları bu izin çerçevesinin kapsamına girer ve bu nedenle herhangi bir ek arazi edinimi işlemi gerektirmez. Mevcut irtifak hakları, EİH'nin inşaatı ve işletilmesi için gerekli erişim ve kullanım gerekliliklerini zaten kapsamaktadır. Buna göre, mera veya hazine arazisi gibi kamu arazilerinin geçici kullanımı için ayrı bir kamulaştırma veya izin prosedürü gerekmemektedir. Özel mülkiyet veya ekili araziler üzerinden geçici erişim, prensip olarak ek izinler veya tazminat düzenlemeleri gerektirebilir, ancak bu tür durumların ortaya çıkması beklenmemektedir. Bu nedenle, EİH ile ilgili arazi edinimi için YYEP/GKRP veya YYEP/GKRP eki hazırlanması gerekmemektedir.

Osmaniye EİH hattının şu anda geliştirilmekte olduğu bölgede, mevcut EİH ağının mevcut servis ve bakım yollarına erişim öncelikli olacaktır. Yeni erişim yollarına ihtiyaç duyulması halinde, EİH koridoru içinde geçici yollar açılacak ve sadece araçların güvenli erişimi için gerekli olduğu ölçüde düzleştirilecek veya yumuşatılacaktır; tesviye veya kalıcı değişiklikler yapılmayacaktır. Kule dikme ve iletken kurulum çalışmalarının tamamlanmasının ardından, tüm geçici erişim alanları orijinal hallerine geri getirilecek ve doğal durumlarına dönmeleri için bırakılacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa19 / 89

EİH alanında Yörükler dahil olmak üzere resmi veya gayri resmi arazi kullanıcıları tespit edilmemiştir. Bu nedenle, bu alandaki proje faaliyetlerinin Yörükler veya bölgedeki diğer PET'lar üzerinde doğrudan bir etkisi olması beklenmemektedir. Bununla birlikte, Yörük ailelerinin ve yerel topluluğun gelecekte bu alanlarda faaliyetlerini sürdürmelerinin engellenmemesi için önlemler alınacaktır. Bu önlemler şu şekilde sıralanabilir:

- Arazi bozulmasını en aza indirmek için EİH'nin ana giriş noktası olarak aynı belirlenmiş Proje erişim yolunu kullanmak.
- EİH için mera arazilerinde kalıcı değişikliklerden kaçınarak, yalnızca geçici servis yolları planlamak ve inşa etmek.
- EİH inşaat faaliyetleri tamamlandıktan sonra mera alanlarını rehabilite etmek ve eski haline getirmek.
- EİH inşaatı için ağır araç trafiğinin yoğun olduğu dönemlerde, topluluk üyeleri, özellikle Yörükler için güvenli geçitler veya kontrollü geçişler sağlamak.

Sonuç olarak, EİH için arazi kullanımıyla ilişkili ek fiziksel veya ekonomik yeniden yerleşim etkisi yoktur ve GKRP, EİH alanlarını kapsamamaktadır.

Resmi veya gayri resmi kullanım tespit edilirse, bu durum GKRP kapsamında Yeniden Yerleşim Eylem Planı (YYEP)/GKRP veya (YYEP)/GKRP eki olarak ele alınmalıdır. Proje sahasında uygulanacak GKRP, YYEP/GKRP veya YYEP/GKRP ekinde EİH'yi de kapsayacak şekilde geliştirilmelidir.

2.4 Proje Aşaması ve Bileşenleri

Projenin inşaat ve montaj aşamasının 12 ay sürmesi ve ekonomik ömrünün 25 yıl olması beklenmektedir. İnşaat aşamasında 350 işçinin istihdam edilmesi beklenirken, işletme aşamasında 25 personel çalışacaktır.

Proje kapsamında, inşaat öncesi, seferberlik ve geçici şantiye kurulum çalışmaları, arazi hazırlık çalışmaları, inşaat faaliyetleri, montaj yapıları ve güneş panellerinin kurulumu, şalt merkezi kurulumu, elektrik bağlantıları, ulusal şebeke sistemine bağlantılar ve işletmeye alma/devreye alma işlemleri gerçekleştirilecektir.

Tosyalı Osmaniye GES Projesi'nde, doğru akım (DC) elektrik üretmek için Monokristal Yarım Kesim Fotovoltaik Modüller kullanılacaktır. Üretilen enerji, yüksek verimli invertörler aracılığıyla alternatif akıma (AC) dönüştürülecek ve ulusal şebekeye entegre edilecektir. Önerilen Proje kapsamında toplam 166.292 adet izleyici panel (her biri 725 Wp) kurulması planlanmaktadır. Bileşenler İzleyici Paneller ve Sistem, Monokristal Fotovoltaik Hücreler ve TOPCon Modül'dür.

Proje kapsamında ilgili tesisler arasında 1.755 m uzunluğunda 154 kV EİH bulunmaktadır. Mobilizasyon alanları, işçiler için dinlenme, yemek ve mola alanlarından oluşan geçici şantiye, sosyal tesisler, ofisler ve diğer destek birimleri yardımcı tesisler olarak kabul edilmektedir. Bu tesisler, Projeye tahsis edilen parsel içinde yer alacaktır. Proje alanında işçi konaklama tesisi bulunmayacaktır.

İnşa edilecek EİH, Türk Elektrik İletim İşletmesi (TEİAŞ) ait mevcut 154 kV İkizler EİH'ye bağlanacaktır. TEİAŞ, 03.07.2024 tarihli ve 2547951 numaralı resmi yazıyla Bağlantı Görüşü, Bağlantı Anlaşması Çağrı Mektubu'nu bildirmiş ve TEİAŞ ile Tosyalı arasındaki Bağlantı Anlaşması 24.12.2024 tarihinde imzalanmıştır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa20 / 89

3 TEMEL KOŞULLAR

3.1 Yörük aileleriyle yapılan görüşme sonuçları

Tablo 3 . Yörüklerle yapılan görüşmelerin sonuçları özet olarak şu şekilde özetlenebilir:

Yörük hanelerinin başlıca geçim kaynaklarından biri küçük ölçekli hayvancılıktır ve yılın belirli dönemlerinde hayvanlarıyla birlikte Proje sahasında geçici olarak ikamet ederler. Bu bölgede kalışları genellikle kış aylarına denk gelir; bu dönemde otlatma faaliyetleri yapılmaz ve hayvanlar barınaklarda tutulur ve ek yemle beslenir. Mayıs ayında bölgeden ayrılırlar ve Aralık ayında geri dönerler. Burada geçirdikleri süre yaklaşık 5 ila 6 ay arasında değişmektedir. Diğer bir deyişle, Yörükler proje alanında otlatma yapmamakta, bu alan sadece kışlama için kullanılmaktadır. Geçici konaklamanın yapıldığı kış aylarında otlatma yapılmamasına rağmen, yakınlardaki resmi olarak belirlenmiş otlatma alanlarına erişim de ana yolların ve bağlantı yollarının kullanımına bağlıdır. Planlanan proje, bu faaliyetin artık bu alanda onlar adına yürütülemeyeceği anlamına gelmektedir.

Yörük hanelerinin bir diğer geçim kaynağı, başta hurda malzemeler olmak üzere atık toplama faaliyetidir. Bu bağlamda, Organize Sanayi Bölgesi (OSB) ve ana ulaşım ağlarının yakınında bulunmak, bu faaliyetin devamını kolaylaştırmaktadır. Proje sahası içinde gayri resmi olarak depolanan tüm atık malzemeler, Proje Sahibi tarafından kaldırılacaktır. Bu, Yörük hanelerinin artık bu bölgeden atık toplayamayacağı ve dışarıdan atık getirmelerine izin verilmeyeceği anlamına gelmektedir.

Bu değerlendirmelerin ayrıntıları aşağıdaki toplantı notlarına uygun olarak verilebilir:

14 Kasım 2024 tarihinde yapılan yüz yüze saha ziyareti sırasında, Yörüklerin en az beş ila dokuz yıldır proje alanı çevresindeki otlakları kullandıkları bildirilmiştir. Yaz aylarında genellikle bu geçici yerleşim yerinden alternatif otlak alanlarına taşındıklarını açıklamışlardır. Ayrıca, proje sahasının çevresinde yaşayan yerel toplulukların yaklaşık 500 hayvana sahip olduğu belirtilmiştir.

28 Ocak 2025 tarihinde gerçekleştirilen bir sonraki saha görevinde, yakınlarda yaşayan Yörük aileleriyle daha fazla görüşme yapıldı. Bu görüşmeler, yaşam koşulları ve geçim kaynakları hakkında bir dizi endişe ve ayrıntıyı ortaya çıkardı.

İlk aile, evde iki çoban da dahil olmak üzere üç kişinin yaşadığını belirtti. Bunlardan birinin hurda satıcısı olarak çalıştığı, diğer aile üyelerinin ise Toprakkale'de ikamet ettiği belirtildi. Geniş ailenin yaklaşık on kişiden oluştuğu tahmin ediliyordu, ancak kesin bir sayı verilmedi. Aileden dört öğrencinin okula gittiği, yaşlı bir kadının ise yatalak olduğu bildirildi. Ailenin ana geçim kaynağı hayvancılık olarak tanımlandı ve yaklaşık 150 hayvan (yetişkin erkek, dişi ve kuzular) olduğu belirtildi. Görüşülen kişiler, bölgelerinde iki ahır ve yem depolamak için ayrı çadırlar olduğunu belirttiler, ancak mevcut mevsimde hayvanların nakliyesi konusunda endişelerini dile getirdiler.

Bahsedilen dört öğrenci, proje sahasındaki çadırlarda yaşamamaktadır; geniş aileleriyle birlikte Toprakkale'de kalıcı olarak ikamet etmekte ve orada okula gitmektedirler. Benzer şekilde, yatalak olduğu bildirilen yaşlı kadın da Toprakkale'de ikamet etmekte ve aile üyeleri tarafından bakılmaktadır. Bu nedenle ne öğrenciler ne de yaşlı kadın, proje sahasıyla ilgili yerinden edilme veya geçim kaynakları üzerindeki etkilerden doğrudan etkilenmektedir. Bu kişiler hane halkı gelir kaybından dolayı olarak etkilenme potansiyeline sahip olsalar da haneler öncelikle gelir kaybı için tazminat talep etmekten ziyade, yeniden yerleştirme ve malzeme temini ile ilgili destek taleplerini dile getirmişlerdir. Bu nedenle, bu dolaylı etkinin boyutu ölçülebilir bir şekilde belirlenememiştir.

Görüşülen ikinci aile, hane halkında bir erkek, eşi, ebeveynleri ve bir çocuk (3 yaşında) olmak üzere beş kişinin yaşadığını bildirmiştir. Aile, yılın beş ayı boyunca bu bölgede kaldıklarını, geri

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa21 / 89

kalan zamanlarda ise hayvanlarıyla birlikte Toprakkale ovasına taşındıklarını açıklamıştır. Bu aile, diğer aile gibi, ilçe yakınlarında daimî bir ikametgahı vardır ve çadırlarda yaşamadıkları zamanlarda bu evlerde kalırlar. Hayvanların, "çiğit" olarak bilinen ezilmiş pamuk tohumları ve arpa karışımıyla beslendiği belirtildi. Ailenin tek gelir kaynağının hayvancılık olduğu söylendi. Görüşmeye göre, ailenin 197 dişi, 124 erkek ve 60 genç hayvanı vardı ve hepsi ayrı çadırlarda tutuluyordu. 10-15 ton olarak tahmin edilen yem nakliyesinin önemli bir zorluk olduğu belirtildi. Ayrıca, her yıl 120 ila 130 genç hayvan sattıklarını ve geçen yılki fiyatın hayvan başına 7.000 ila 8.000 TL arasında değiştiğini belirttiler.

Üçüncü ailenin hayvanlarının yakın zamanda doğum yaptığı ve onları çok erken taşımak uyumlarını olumsuz etkileyebileceği belirtildi. Görüşülen kişi, bir ila bir buçuk ay içinde yeni doğanların taşınmaya dayanacak kadar güçleneceklerini kaydetti. Ailenin dört kişiden oluştuğu belirtildi: bir erkek ve üç kadın, bunlardan biri okul çağında olmasına rağmen okula gitmeyen 14 yaşındaki bir kız çocuğu. Erkeğin iki eşi ve kızıyla birlikte yaşadığı bildirildi. Ailenin 300 yetişkin ve 100 genç hayvana sahip olduğunu ve gelirlerini tamamen hayvancılıktan sağladıklarını belirttiler. Ayrıca, genellikle nisan ayında bölgeden ayrıldıklarını ve aralık ayında geri döndüklerini, bu süre zarfında hayvanlarını Osmaniye ve Toprakkale gibi yerlerde otlattıklarını belirttiler. Burada belirtilen tarihlerin yanı sıra, başka bir ikametgahları da bulunmaktadır. Evin Toprakkale'de olduğu belirtilmiş, ancak tam yeri belirtilmemiştir. Kampı dört çadırdan oluşmaktadır: üçü ahır, biri konaklama amaçlıydı.

Aynı gün, Tosalı GES projesi ve Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi (OOSB) Müdürlüğü temsilcileri, Yörük ailelerinin proje alanı ve çevresinde geçici olarak ikamet ettiklerini bildirmiştir. Bu ailelerle iletişime geçmek ve devam eden süreçle ilgili geri bildirimlerini almak için özel olarak ikinci bir saha ziyareti gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Ziyaret sırasında OOSB Başkanı ekibe katıldı ve Yörük ailelerinin endişeleri doğrudan dinlendi. Proje temsilcilerine göre, aileler çadırlarının yeni bir yere taşınmasını ve uygun şekilde yeniden kurulmasını talep ettiler. Buna yanıt olarak, OOSB'nin taşınma lojistiği, çadır kurulumu ve gerekli malzeme ve işçilik konusunda destek sağlayacağına dair güvence verdiği bildirildi. OOSB Başkanı, danışma süreci boyunca etkilenen Yörük aileleriyle düzenli iletişim halinde olmuştur. OOSB, gerektiğinde destek sağlamaya hazır olduğunu belirtmiş olsa da tüm yer değiştirme faaliyetleri, şikâyet yönetimi ve teknik yardım, Tosalı'nın tek sorumluluğu altında gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmeye devam edilecektir.

Ayrıca, yetkililer bölgede yaşayan üç Yörük ailesinin de hayvancılıkla uğraştığını gözlemlemiştir. Ziyaret sırasında çevreyle ilgili endişeler de dile getirilmiştir, zira plastik, kâğıt, pamuk artıkları ve evsel atıklar dahil olmak üzere çeşitli atıklar bölgeye gelişigüzel bir şekilde dökülmüştür. Atıkların kaynağı bilinmiyordu, ancak Yörük ailelerin geçici olarak bölgeden ayrıldıklarında atıkların terk edildiği şüpheleniliyordu. Bu yasadışı atık dökümünün bir okulun yanında³) gerçekleştiği vurgulanarak, halk sağlığı ve güvenliği konusunda daha fazla endişe duyulduğu belirtildi.

3.2 Diğer gözlemler

Yukarıdaki görüşmelere ek olarak, diğer istişareler sırasında Yörükler ile ilgili aşağıdaki bilgiler elde edildi:

27 Şubat 2025 tarihinde Hürriyet Mahallesi Muhtarı ile yapılan yüz yüze görüşmede, Yörüklerin bölgede önemli bir kültürel, etnik ve dini grup olduğu bildirildi. Geleneksel olarak topluluk için önemli bir etkinlik olan Yörük Festivali de son yıllarda düzenlenmemiş olmasına rağmen, bahsedildi.

³ Projenin duyarlı alıcısı. Yolbulan-Baştuğ Meslek ve Teknik Lisesi. Resmi web sitesi: <https://yolbulanbastugmeslis.meb.k12.tr/tema/index.php>.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa22 / 89

Benzer şekilde, 28 Şubat 2025 tarihinde Erzin İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile yapılan görüşmede, Yörük çadırlarının proje alanının yakınında bulunduğu ve günlük rutinlerinin bozulmaması gerektiği vurgulanmıştır. Yörük çadırlarının korunması için mera yollarına erişimin iyileştirilmesi ve elektrik sağlanması önerileri getirilmiş, böylece projenin Yörüklerin geçim kaynaklarını bozmaması sağlanacaktır.

Erzin İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından sunulan öneriler, teknik uygulanabilirliklerinin değerlendirilmesi için ilgili makamlarla koordineli olarak TOSYALI tarafından değerlendirilecektir. Bu tür önlemlerin uygulanabilir olduğu düşünülürse, geçim kaynaklarının yeniden sağlanması hedefleriyle uyumlu olmalarını sağlamak için Müdürlük ile görüşmeler başlatılacaktır. Ancak, mevcut aşamada, Müdürlükten resmi bir destek talep edilmemiş veya uygulanmamış olup, tüm geçim kaynakları destek faaliyetleri TOSYALI'nın kapsamı ve sorumluluğu dahilinde kalmaktadır.

Bölge müdürlüğü tarafından talep edilmesi ve Yörük topluluğundan talep gelmesi halinde, işletme aşamasında elektrik sağlanabilir. Ancak, mevcut ofis faaliyetleri jeneratörler ve benzer ekipmanlara dayandığından, inşaat aşamasında elektrik sağlanamaz. Proje işletme aşamasına geçtiğinde, koşullar değerlendirilecek ve buna göre destek sağlanabilir.

Yukarıdaki paydaş istişarelerinden elde edilen bulgular, GKRP'nin geliştirilmesi için rehberlik sağlamıştır. Ancak, bahsedilen konular GKRP'nin kapsamına dahil edilmemiştir. Bu ve benzeri öneriler, daha sonraki aşamalarda PET'lerle yapılan görüşmeler ve diğer paydaşlarla iş birliği içinde ele alınabilir.

12 Ağustos 2025 tarihinde, Osmaniye/Toprakkale'deki dernek binasında Toprakkale Yörük Türkmenleri Derneği ve Osmaniye Yörük Türkmenleri Derneği başkanları ve başkan yardımcıları ile bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıya dernek başkanları, başkan yardımcıları, ÇINAR ekibi ve TOSYALI ekibi dahil olmak üzere toplam sekiz kişi katıldı. Yörükler ile ilgili danışılacak kurum, kuruluş veya dernekler sorulduğunda, Ankara'daki Yörük Türkmen Vakfı (YÖKTÜRK) genel merkezinin bölge ile doğrudan bir bağlantısı olmadığı, Türkiye Yörük Türkmen Federasyonu'nun ise yerel olarak daha yaygın olarak tanındığı belirtildi.

Toprakkale Yörük Türkmenleri Derneği ve Osmaniye Yörük Türkmenleri Derneği ile yapılan toplantılarda, Yörüklerin yaşam koşulları, karşılaştıkları başlıca zorluklar, çevre tesislerin etkileri, kültürel faaliyetlerin durumu, derneklerle ilişkiler ve gelecekle ilgili beklentiler gibi konularda sorular soruldu. Dernek başkanları, bölgede yaşayan Yörüklerin karşılaştığı başlıca sorunların arasında otlak ve mera eksikliği, orman alanlarının tahsis edilmemesi, yerleşim sorunları ve su ve elektrik gibi temel altyapı hizmetlerinin eksikliği olduğunu belirtmiştir.

Geleneksel hayvancılıkla geçimini sağlayan Yörüklerin, bu alanların daralması ve kaynaklara erişimdeki zorluklar nedeniyle alternatif gelir kaynaklarına yönelmek zorunda kaldıkları vurgulandı. Bölgede faaliyet gösteren endüstriyel tesisler, Yörüklerin yaşam alanlarını doğrudan etkiliyor ve bu da onların yaşam tarzlarında değişikliklere neden oluyor. Güneş enerjisi santralleri gibi projelerle çakışan alanlarda risklerin artabileceği belirtildi; bu nedenle bu tür projelerde karar alma süreçlerinde Yörüklerle doğrudan istişare edilmesi ve mevcut yaşam tarzlarını bozmadan ilerleme kaydedilmesi gerektiği ifade edildi.

Yörüklerin bu yaşam tarzını zorlu koşullar altında sürdürdükleri ve fırsatlarının iyileştirilmesinin hem yaşam standartlarını hem de kültürel sürekliliğini artıracığı belirtilmiştir. Ayrıca, şirketlerle iletişim halinde olduğu ve onlara karşı doğrudan herhangi bir şikâyet alınmadığı belirtilirken, Yörüklerin derneklerle ilişkilerini sürdürdükleri, bu kurumları sosyal medyada takip ettikleri ve Osmaniye'de yaklaşık 156.000 Yörük bulunmasına rağmen, sadece 300-400 kişinin geleneksel yaşam tarzını sürdürdüğü belirtilmiştir.

Ayrıca, her yıl Ekim ayında, yaylalardan dönüşün ardından, yerel sanatçılar, ozanlar ve halk dansları gruplarının performanslarının yanı sıra geleneksel yemeklerin sunulduğu "Yörük-Türkmen Buluşmaları" adlı büyük çaplı bir festival düzenlendiği bildirilmiştir. Hayvancılığın yanı sıra, bazı Yörük grupları tarafından hala dokumacılığın yapıldığı da paylaşılmıştır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa23 / 89

Toplantı sırasında Yörüklerin ekosistem hizmetleriyle olan ilişkisi gündeme getirilmedi; bunun yerine hayvancılık ve otlatma uygulamaları tartışılmıştır.

3.3 Somut Olmayan Kültürel Miras ile Uyumlu Yörükler

ÇSED raporunun 5.9.3.2.3 numaralı bölümünde "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Genel Değerlendirmesi" başlığı altında ayrıntılı olarak verilen somut olmayan kültürel mirasla ilgili bulgular, Yörüklerle ilgili yönlerine odaklanılarak burada sunulmaktadır.

Yörükler, Oğuz kökenli Türklerin bir alt grubu olup, çoğunlukla Anadolu dağlarında ve kısmen de Balkan Yarımadası'nda yaşayan göçebe bir halktır. Balkanlar'daki Yörükler, Kuzey Makedonya'nın doğu bölgelerinden Bulgaristan, Yunanistan ve Güney Trakya'ya kadar geniş bir alana yayılmıştır. Adları, Türkçe'de "yürü veya yürümek (yürümek)" anlamına gelen "yürümek" fiilinden türemiştir ve bu da sonunda onlara Yörük adının verilmesine neden olmuştur. Birçok araştırmacı, Yörük kelimesinin Türkçe'de yürümek anlamına gelen Yörümek fiilinden türediği ve bu ismin Anadolu'ya gelip yerleşen tüm göçebe Oğuz kabilelerini (Türkmenleri) ifade eden bir kelime olduğu konusunda hemfikirdir. Örneğin Faruk Sümer, "Yörük" kelimesini neredeyse göçebe Türkmenler ile aynı anlamda kullanmaktadır. Ancak bazı araştırmacılar "Yörük" yerine "Yürük" kelimesini kullanmışlardır.⁴ Bazı araştırmacılara göre Yörük adı sadece Kızılırmak Nehri'nin batısında yaşayanları ifade ederken, aynı nehrin doğusunda yaşayan kabileler Türkmen olarak adlandırılmaktadır.⁵

Tarihsel süreç boyunca Yörükler, Osmanlı İmparatorluğu'nun diğer sancaklar gibi bir toprak birimi değil, ayrı bir örgütsel birimi olan Yörük Sancak'a bağlıydılar. Yörükler bağımsızlıklarına düşkündüler. Yaşam alanları geniş bozkırlar, dağlar, yaylalar ve derin çimenli vadilerdir. Göçebe yaşamı, hayvanlarını beslemek ve kendisinin de bu hayvanları veya onların ürünlerini tüketmek üzerine kuruludur. Şehir veya toprağa bağlılık, hiçbir Yörük'e uymaz. Bu nedenle, yüzyıllar boyunca göçebe yaşamdan yerleşik yaşama geçmek istemediler. Türklerin göçebe veya yarı göçebe yaşam ve düşünce biçiminin adı olan Yörük/Türkmenlik, kökenini çevreye, hayvanlara ve insanlara duyulan sevgiden alır. Bu geleneğin evrensel değerlerini belirlemek ve onu entelektüel ve kültürel bir varlık olarak yeniden canlandırmak, Türk kültürü için faydalıdır⁶.

12 Ağustos 2025 tarihinde Osmaniye/Toprakkale'de Toprakkale Yörük Türkmenleri Derneği ve Osmaniye Yörük Türkmenleri Derneği başkanları ve başkan yardımcıları ile yapılan toplantıda, Yörüklerin somut olmayan kültürel miras unsurları hakkında da bilgi toplanmıştır. Aşağıda soru-cevap formatında sunulan bulgular, bu toplantının özetini oluşturmaktadır.

Projenin bulunduğu bölge, yerel halkın festivaller, kutlamalar veya başka amaçlarla bir araya geldiği bir yer mi?

Yörük festivalleri 10-15 yıl önce düzenleniyordu. Şu anda, son 15 yıldır stadyumda festivaller düzenlenmektedir.

Çevrede halkın ziyaret ettiği bilinen mezarlar, türbeler veya diğer kutsal yerler var mı? Bu tür yerler varsa, proje alanına yakın mıdır veya projeden etkilenir mi?

Süleyman Dede Türbesi (Toprakkale, Askeriye Üstü, Karataş Mahallesi).

Yerel halkın katıldığı festivaller var mı? Festival düzenleniyorsa, bunlar il/ilçe merkezlerinde mi düzenleniyor? Bu festivaller ne tür festivaller? Şarkıcılar gibi sanatçılar katılıyor mu? İnsanlar ürünlerini sergilemek ve/veya satmak için festivallere katılıyor mu?

Yörük-Türkmen toplantıları, yaylalardan dönüşün ardından Ekim ayında düzenlenmektedir. Festivaller stadyumda düzenlenmekte ve şarkıcılar, yerel ozanlar, aşıkalar, mehter takımları ve

⁴ DOĞAN, Said; DOĞAN, Cihangir; Tarihsel Gelişim Sürecinde Yörükler, Sosyoloji Dergisi, 2006

⁵ <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yörükler>

⁶ <https://www.mugla.bel.tr/sayfa/yoruk-kulturu>

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa24 / 89

halk dansları grupları sahne almaktadır. Kavurma, sıkma ve börek gibi geleneksel yemekler servis edilmektedir. Yaklaşık 60 kadın yemek hazırlığına katılmakta ve bazı etkinlikler sponsorluk almaktadır.

Anadolu'da yaygın olan gelin arama ritüelleri, gelini ata bindirme, Ramazan ayında oruç tutma, toplu iftarlar, düğünlerde erkeklerin ayrı toplanması, Hıdırellez, bahar bayramı kutlamaları veya gül ağaçlarının altına dilek gömme gibi folklorik uygulamalar devam ediyor mu? Eğer öyleyse, hangileri? Topluluğunuzda kendine özgü başka geleneksel uygulamalar var mı?

Gelin arama ritüelleri, oruç tutma, toplu iftarlar (topluluk yemekleri) ve festivaller devam etmektedir. Eskiden gelinler develerle gelir ve çadırın ateşini yakarlardı; şimdi bu eski gelenekler sadece festivallerde uygulanıyor. Şu anda bayrak çekme törenleri yapılıyor, cuma gününden itibaren yemekler servis ediliyor, koçlar kurban ediliyor ve kavurma, pilav ve tatlılar gibi yemekler hazırlanıp dağıtılıyor. Düğünler cuma günü öğlen başlıyor ve pazar günü sona eriyor, üç gün sürüyor. Eve girerken gelinin kayınvalidesi pirinç serpiyor.

Topluluğunuz kaç nesildir bu bölgede yaşıyor?

Yörükler Cumhuriyet'ten önce de buradaydı. İlk yerleşim 1944 yılına dayanır. 1918'de Aydın bölgesine taşındılar ve 1960'larda Osmaniye bölgesine geri döndüler. Yörükler'e 1934 yılında Türk kimlik kartları verildi.

Bugün hala geleneksel Yörük ritüellerini, bayramlarını veya kutlamalarını sürdürüyor musunuz? (Örneğin, göç başlangıcı, yayla göçü, düğün ritüelleri vb.)

Festivaller devam etmektedir. Göç ateşi, çiçeklerin açtığı Nisan ayında yakılır. Yaylada kalış Ağustos sonuna kadar sürer. At kuyruklarını bağlama ve renkli kefiyeler giyme gibi gelenekler sürdürülmektedir.

Geleneksel el sanatları (keçe, kilim, dokuma, bakır işçiliği vb.) aileler içinde hala uygulanıyor mu?

Keçi kılından çul (halı benzeri hasır) yapılır.

Hala geleneksel Yörük çadır kültürünü (keçi kılı çadırlar, obalar) sürdürüyor musunuz, yoksa daha modern konut biçimlerine mi geçtiniz?

Obalar var, ancak keçi kılı çadırlar yok. Ancak kültür devam ediyor.

Yüksek dağlık bölgelerinizde ve göç rotalarınızda kutsal yerler, tapınaklar veya ziyaret edilen yerler var mı? Bunlar proje alanıyla ilgili mi?

Göç rotası boyunca böyle yerler yoktur, ancak dağlar ve ormanlar kutsal kabul edilir.

Halk masalları, türküler, ağıtlar, halk şarkıları veya ninniler hala aileler içinde korunuyor mu?

Aslanpınarı, Sayık ve Tüysüz gibi Osmaniye Toprakkale bölgesi dahil olmak üzere bazı köylerde ve büyük ailelerde var.

Bölgede planlanan proje, geleneksel göç rotalarınızı veya yaylalarınızı etkileyecek mi?

Etkilemeyecektir.

Proje faaliyetleri geleneksel üretim yöntemlerinizi (hayvancılık, el sanatları, göç) olumsuz etkileyebilir mi?

Kutsal alanlarımız ormanlar ve dağlardır. Ormanlar zarar görmediği sürece sorun yoktur. Yörüklerin otlatma hakkı yoktur; herhangi bir risk veya zarar beklenmemektedir.

Hala el sanatlarını gelir kaynağı olarak kullanıyor musunuz?

Dokuma ve hediyelik eşya üretimi devam ediyor. "Çıtlık" adı verilen kolye benzeri bir hediyelik eşya var.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa25 / 89

Kültürel mirasınızın korunması konusunda proje sahiplerinden herhangi bir talebiniz var mı?

Festivalin desteklenmesi, istihdam yaratılması ve Yörüklerin dezavantajlı duruma düşmemesinin sağlanması gibi taleplerimiz var.

Atalarınızla ilgili mezarlar, kutsal ağaçlar, taşlar veya çeşmeler gibi kültürel miras alanları var mı?

Yayla otlakları ve mezarlar var, ancak başka yerler yok.

Bu miras alanları dış etkenlerden zarar görürse beklentileriniz nelerdir?

Herhangi bir zarar beklenmemektedir.

Bulguların doğrudan rapora dahil edildiği unutulmamalıdır. Kültürel miras uzmanının yorumları yoktur. Bu nedenle, bu bilgiler uzmanların ek değerlendirmeleriyle doğrulanmalıdır.

Söz konusu konu hakkında ayrıntılar, Projeye Özel Kültürel Miras Yönetim Planı içinde verilecektir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa26 / 89

Tablo 3. Geçim Kaynaklarının İyileştirilmesine Yönelik Faaliyetler Öncesinde Gerçekleştirilen Paydaş İstişareleri

Paydaşların adı	Paydaşların Tanımlanması	Etki düzeyi	Katılımcıların ayrıntıları			Hassasiyet durumu	Tarih	Yer
			Yaş	Cinsiyet	Hane halkı büyüklüğü			
Proje alanının çevresinde yaşayan Yörükler	PET	Doğrudan	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	28.01.2025	Proje alanı
Proje alanının çevresinde yaşayan Yörükler	PET	Doğrudan	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	28.01.2025	Proje alanı
Proje alanının çevresinde yaşayan Yörükler	PET	Doğrudan	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	<i>KVKK gereği gizlenmiştir</i>	28.01.2025	Proje alanı

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa27 / 89

3.4 PS7 Yerli Halklar kriterine göre Yörüklerin değerlendirilmesi

PS7 kapsamında değerlendirme için gerekli kriterler:

IFC Performans Standardı 7'ye (PS7) göre, bir topluluğun "yerli halk" olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki kriterlerden bir veya daha fazlasını karşılaması gerekir:

- Kendi sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi kurumlarını sürdürmek
- Belirli bir coğrafi bölgeye güçlü bir geleneksel bağlılığa sahip olmak
- Geleneksel geçim kaynaklarına bağlı olmak (örneğin, göçebe hayvancılık, geleneksel tarım)
- Belirgin kültürel, dilsel ve sosyal özelliklere sahip olmak

PS1 (Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi), PS5 (Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim) veya PS8 (Kültürel Miras) gibi diğer Performans Standartları aracılığıyla, benzersiz kültürel, ekonomik veya sosyal özelliklere sahip toplulukların özel ihtiyaçlarını ve hassasiyetlerini ele alırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (bkz.Tablo 1), genel vatandaşlık çerçevesinden farklı özel bir statüye sahip herhangi bir etnik, dilsel veya dini alt grubu tanımamaktadır. Tüm bireyler, Türk vatandaşı olarak kanun önünde eşit kabul edilir. Bu nedenle, belirli bir grubu farklı haklara sahip "yerli" olarak tanımak, eşitlik ilkeleri ve üniter devlet yapısı ile çelişkili olarak algılanabilir.

Türkiye, yerli halkların haklarını tanımlayan temel uluslararası hukuki belgelerden biri olan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 169 sayılı Yerli ve Kabile Halkları Sözleşmesi'ni imzalamamıştır (bkz.Uluslararası Gereklilikler). Türkiye, tarihsel olarak "yerli halklar" gibi terimleri içeren uluslararası anlaşmaları onaylamaktan kaçınmıştır.

Özetle, Türkiye'de PS7'nin uygulanmamasının ana nedeni, "yerli halkların" yasal bir tanımının olmaması ve bu tür tanımların ülkenin üniter devlet yapısı ile siyasi olarak çelişebileceği algısıdır. Bu nedenle, uluslararası finans kurumları genellikle projelerde PS7'yi doğrudan uygulamak yerine, ilgili topluluklarla ilgili hassasiyetleri diğer standartlar aracılığıyla ele almayı tercih etmektedir.

Yörüklerin yaşam tarzları, geçim kaynakları ve kültürel özellikleri IFC PS7 bağlamında Tablo 4'te ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda, Yörüklerin IFC PS7'de belirtilen kriterler doğrultusunda Yerli Halklar olarak kabul edilmediği belirlenmiştir. Ayrıca, projenin arazi edinimine ilişkin etkiler yalnızca üç Yörük ailesiyle sınırlı olup tüm Yörük topluluğunu kapsamamaktadır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa28 / 89

Tablo 4. PS7 Yerli Halklar Standardı Kapsamında Yörüklerin Değerlendirilmesi

Bölüm	Alt bölüm	Madde / Makale	Çerçeve	Sayfa	Yörüklerle ilgili açıklama
Giriş	-	1	Performans Standardı 7, ulusal toplumlarda ana akım gruplardan farklı kimliklere sahip sosyal gruplar olarak yerli halkların genellikle nüfusun en marjinal ve savunmasız kesimleri arasında yer aldığını kabul eder.	1	Yörüklerin kimlikleri ana akım gruplardan farklı değildir. Marjinalleştirilme yaşamazlar. Savunmasız kalabilecekleri tek durum, geçici yaşam alanlarını kullanmalarıdır. Ancak, bu bölgedeki Yörükler ve diğer yakın bölgelerdeki Yörükler, yaşamak için kullandıkları çadırların yanı sıra düzenli evlere de sahiptir.
Giriş	-	1	Çoğu durumda, ekonomik, sosyal ve hukuki durumları, topraklar ve doğal ve kültürel kaynaklar üzerindeki haklarını ve çıkarlarını savunma kapasitelerini sınırlamakta ve kalkınmaya katılma ve bundan yararlanma yeteneklerini kısıtlayabilmektedir.	1	Ekonomik olarak herhangi bir kısıtlamaya tabi değildirler. İsterlerse sigortalı işlerde çalışabilirler. Herhangi bir kısıtlamaya tabi değildirler. Yörük Sanayiciler ve İş Adamları Derneği ⁷ (YÖRSİAD) Türkiye'de faaliyet göstermektedir ⁸ . Sosyal olarak, herhangi bir alanda herhangi bir kısıtlamaya tabi değildirler ⁹ . Her Türk vatandaşı gibi resmi kimlik belgelerine sahiptirler ve hakları Anayasa ile korunmaktadır ¹⁰ . Diğer herkes gibi kanun önünde eşit haklara sahiptirler. Doğal kaynaklara erişimlerini engelleyen herhangi bir kısıtlama yoktur. Kültürel olarak, aidiyet duygularını korumak için dernek kurma hakları kanunla güvence altına alınmıştır. Kalkınma planları (en sonuncusu 12. Kalkınma Planı ¹¹) Türkiye'nin tüm vatandaşlarını kapsar, kimliklerine ayrı bir atıfta bulunulmaz ve hiçbir grup bu planlardan hariç tutulmaz.
Giriş	-	1	Halklar, toprakları ve kaynakları dönüştürülür, işgal edilir veya önemli ölçüde bozulursa özellikle savunmasız hale gelirler.	1	Yörük aileleri, proje alanı içindeki arazinin resmi mülkiyetine sahip değildir ve bu arazinin geleneksel mülkiyeti veya geleneksel kullanımı da yoktur. Onlar gayri resmi olarak ikamet etmektedirler. Bunun dışında, Yörükler sınırları belirlenmiş arazinin doğrudan mülkiyetine sahip değildir. Her vatandaş gibi, onlar da evlerde yaşamaktadır. Bu evleri kiralamış veya satın almış olabilirler. Gerçekleştirilen görüşmenin sonuçlarına göre, Toprakkale ilçe merkezinde ikamet etmektedirler. Dolayısıyla, bu konuda herhangi bir kısıtlama yoktur. Bu durum sadece buradaki Yörükler için değil, tüm Yörükler iç ¹²¹³¹⁴
Giriş	-	1	Dilleri, kültürleri, dinleri, manevi inançları ve kurumları da tehdit altında olabilir.	1	Yörükler, ana dili olarak Türkçe dışında ¹⁵ başka bir dil kullanmazlar. Yörükler, doğrudan Türkçe konuşmayı içeren Türkmen kültürüyle zaten bağlantılıdır. Yörüklerin kendi ayrı kurumları yoktur ¹⁶ ; diğer vatandaşlarla aynı idari bölümler içinde yönetilirler ¹⁷ . Bakanlıkların merkezi ve il kuruluşları tarafından sağlanan hizmetlerden yararlanırlar.
Giriş	-	1	Bu kırılganlık, kimlik, kültür ve doğal kaynaklara dayalı geçim kaynaklarının kaybının yanı sıra yoksullaşma ve hastalıklara maruz kalmayı da içerebilir.	1	Yörüklerin kimliğini veya kültürünü engelleyecek hiçbir durum söz konusu değildir. Yörüklerin şu anda kullandıkları alan ile taşınacakları alan arasında 100 metreden fazla bir fark yoktur. Bu nedenle, yeni alan sadece 100 metre uzaklıkta olduğundan, geleneksel yaşam tarzlarını sürdürmelerine olanak tanıyacak ve göçebe faaliyetleri çok az düzeyde etkilenecektir. Söz konusu alan doğal kaynak olarak kabul edilmediğinden, proje onların doğal kaynaklara erişimine herhangi bir engel teşkil etmemektedir. Geçim kaynaklarının kaybını telafi etmek için talep ettikleri aynı destek sağlanmıştır. Onlarla iletişim devam edecek ve talepleri ve şikayetleri dinlenecektir. Yoksullaşma ile ilgili herhangi bir endişe dile getirilmemiştir; talepleri aynı destekle sınırlı kalmıştır. Şu anda yaşadıkları bölgeden taşınmaları, sağlıkları için aslında faydalı olacaktır, çünkü atık maddelerin biriktiği bir bölgede yaşamak zaten önemli bir sağlık riski oluşturmaktadır.
Uygulama Kapsamı	-	4	"Yerli Halklar"ın evrensel olarak kabul edilen bir tanımı yoktur. Yerli Halklar, farklı ülkelerde "yerli etnik azınlıklar", " "aborjinler", "dağ kabileleri", "azınlık milletler", "kayıtlı kabileler", "ilk milletler" veya "kabile grupları" gibi terimlerle anılabilir.	1	¹⁸¹⁹ Türkiye'de bu terimlerle tanımlanan bir grup bulunmamaktadır.

⁷ Antalya merkezli bir sivil toplum kuruluşu. Yörük Sanayiciler ve İşadamları Derneği. Resmi web sitesi: <https://www.yorsiad.org.tr/tr>.

⁸ Dernekler Kanunu No 5253. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) Refworld. Küresel Hukuk ve Politika Veritabanı. Kaynak: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2004/en/74609>.

⁹ Türkiye Cumhuriyeti. Dışişleri Bakanlığı. Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi. Kaynak: <https://www.mfa.gov.tr/international-covenant-on-civil-and-political-rights.en.mfa>

¹⁰ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. https://www.anayasa.gov.tr/media/7258/anayasa_eng.pdf.

¹¹ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı. Strateji ve Bütçe Başkanlığı. Onikinci Kalkınma Planı (2024-2028). Kaynak: https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2025/03/Twelfth-Development-Plan_2024-2028.pdf.

¹² Muğla Belediyesi. Yörük Kültürü. Yörük ve Yörüksellik kavramı. Kaynak: <https://www.muqla.bel.tr/sayfa/yoruk-kulturu>.

¹³ Osmanlı İmparatorluğu'nda Yörükler. Osmanlı İmparatorluğu'nda Yörüklerin Göçebelikten Yerleşik Hayata Geçişinde Uygulanan Vergi Politikaları ve Bunların Sosyal Sonuçları

Yrd. Doç. Dr. Ali Rıza GÖKBUNAR – Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Manisa. Kaynak: <https://www.tarihportali.org/konular/osmanli-devletinde-yorukler.6500/>.

¹⁴ Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı. 9. Uluslararası Türk Halk Kültürü Kongresi. Müzik, Dans, Eğlence. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması için Çabalar. Yörük Kültüründe Meydana Gelen Değişiklikler. Prof. Dr. Metin Özkul - Adem Öter. Sayfalar 475-506. Kaynak: <https://www.kulturportali.gov.tr/mrepo/eKitap/eb-YorukKulturundeMeydana/34/index.html>.

¹⁵ Yörükler. Kaynak: <https://en.wikipedia.org/wiki/Y%C3%B6r%C3%BCks>.

¹⁶ Yörükler. Türk Kültüründe Oğuz, Türkmen ve Yörük Kavramları. Dr. Cahit Gelekçi. Hacettepe Üniversitesi. ISSN: 1305-5992. Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. Sonbahar 2004. Sayı 1 https://turkoloji.cu.edu.tr/ALKBILIM/cg_yoruk/cg_yoruk.htm. Kaynak: https://turkoloji.cu.edu.tr/ALKBILIM/cg_yoruk/cg_yoruk.htm.

¹⁷ Durukan, Arzu & Gülel, Hasan. (2020). YÖRÜKLERİN ATALARINDAN KALAN KÜLTÜRÜ KORUMA ÇABASI VE YAŞANAN DEĞİŞİKLİKLER. 3. 56-67. Kaynak: https://www.researchgate.net/publication/341046088_YÖRÜKS'_EFFORTS_TO_PRESERVE_THE_CULTURE_OF_THEIR_ANCESTORS_AND_THE_CHANGES_EXPERIENCED_Yoruklerin_Atalardan_Kalan_Kulturu_Koruma_Cabasi_ve_Yasanan_Degisiklikler.

¹⁸ Birleşmiş Milletler iLibrary. Dünya Yerli Halklarının Durumu. Kaynak: <https://www.un-ilibrary.org/content/series/25186922>.

¹⁹ Birleşmiş Milletler Yerli Halklar Daimi Forumu. Yerli halklar kimlerdir? Kaynak: https://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/5session_factsheet1.pdf.

Bölüm	Alt bölüm	Madde / Makale	Çerçeve	Sayfa	Yörüklerle ilgili açıklama
Uygulama Kapsamı	-	5	Bu Performans Standardında, "Yerli Halklar" terimi, aşağıdaki özellikleri çeşitli derecelerde taşıyan farklı bir sosyal ve kültürel grubu ifade etmek için genel anlamda kullanılmaktadır: Kendilerini farklı bir yerli kültürel grubun üyeleri olarak tanımlama ve bu kimliğin başkaları tarafından tanınması;	2	Yörükler genellikle Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde yaşayan bir topluluk olarak bilinir ve başkaları tarafından tanınır. Ancak Yörük yaşam tarzı, Yörük olmayan kişiler tarafından da paylaşılmaktadır. Dolayısıyla, Yörüklerle özdeşleşmiş farklı yaşam tarzları, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki diğer vatandaşlar tarafından da paylaşılmaktadır. Örneğin, Akdeniz bölgesinde sadece Yörükler değil, birçok köylü de yaz aylarında hayvanlarını otlatmak için yaylalara göç eder ve kışın köylerine geri döner ²⁰²¹ . Karadeniz bölgesinde de yüksek otlaklar benzer şekilde hayvan otlatmak için kullanılır ve buradaki insanlar Yörük değildir ²² . Orta ve Doğu Anadolu'da, hem hayvancılık hem de arıcılık için yaylalarda "koma" ²³ " adı verilen yerleşim yerleri kurulmuştur ve bu insanlar da kendilerini Yörük olarak tanımlamamaktadır. Özetle, sahip oldukları bu göçebe özelliği, benzersiz bir özellik olmadığı için onları Yerli Halklar olarak tanımlamak için yeterli değildir.
Uygulama Kapsamı	-	5	Proje alanındaki coğrafi olarak farklı habitatlara veya ataların topraklarına ve bu habitat ve topraklardaki doğal kaynaklara kolektif bağlılık;	2	Ne proje alanında ne de Türkiye'nin diğer bölgelerinde Yörükler ve ataları için coğrafi olarak tanımlanmış bir alan bulunmamaktadır ²⁴²⁵²⁶²⁷ . Proje alanı, kıışlamak için seçtikleri bir yerdir ve gerekirse benzer başka alanlar bulabilecek durumdadırlar ²⁸ . Yörüklerin herhangi bir doğal kaynakla doğrudan bağlantısı yoktur ve proje alanında doğal kaynak bulunmamaktadır.
Uygulama Kapsamı	-	5	Ana akım toplum veya kültürden ayrı geleneksel kültürel, ekonomik, sosyal veya siyasi kurumlar	2	Kendi geleneksel, kültürel, ekonomik, sosyal veya siyasi kurumları yoktur. Türkiye'de sivil toplum kuruluşları genellikle geleneksel ve kültürel kimlikler için faaliyet göstermektedir ²⁹³⁰ . Buradaki Yörük ailelerinin hiçbiri bu derneklerin üyesi değildir ³¹³²³³³⁴ . Ayrı bir ekonomik kurumları yoktur. Sosyal ihtiyaçları için, bakanlıklardan, merkezi ve il şubelerine bağlı kuruluşlardan ve belediyelerden hizmet almaktadırlar. Bu kurumların hiçbiri Yörükler için ayrı bir birime sahip değildir. Ayrıca, Yörükler de bunlardan ayrı bir kurum oluşturmamışlardır. Türkiye'deki siyasi kurumlar siyasi partilerdir ve Yörüklerin kendi siyasi partileri yoktur. Olsaydı, diğer partilerle aynı genel ve yerel seçimlere katılırlardı. Yasama, yürütme veya yargı organlarında Yörükler için özel olarak ayrılmış bir kurum yoktur ve Yörükler de kendileri için böyle bir kurum oluşturmamışlardır.
Uygulama Kapsamı	-	5	Yaşadıkları ülke veya bölgenin resmi dilinden veya dillerinden genellikle farklı olan, kendine özgü bir dil veya lehçe.	2	Yörükler, ana dili olarak Türkçe dışında başka bir dil kullanmazlar. Yörükler, doğrudan Türkçe konuşmayı içeren Türkmen kültürüyle zaten bağlantılıdır.
Uygulama Kapsamı	-	6	Bu Performans Standardı, belirli habitatlara veya atalarının topraklarına ve bu topraklardaki doğal kaynaklara kolektif bir bağlılık sürdüren, yani grup veya topluluk olarak kimlikleri bu topraklarla bağlantılı olan yerli halk toplulukları veya grupları için geçerlidir.	2	Yörükler Türkiye'de belirli veya farklı bir yaşam alanına sahip değildir. Esas olarak Akdeniz bölgesinde yaşamaktadırlar. Bunun dışında, Ege Bölgesi (Muğla, İzmir, Manisa, Balıkesir), Marmara Bölgesi (Bursa, Kocaeli, Bilecik), Orta Anadolu Bölgesi (Eskişehir ve Konya), Doğu Anadolu Bölgesi (Kahramanmaraş) ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi (Şanlıurfa) şehirlerinde de yaşamaktadırlar. Bu bölgelerde, kimliklerini ifade etmek için "Yörük Türkmen Birliği" (Yörük Türkmen Vakfı ³⁵) çatısı altında dernekler kurmuşlardır. Yörükler, Oğuz Türklerinin önemli bir kolu olarak bilinmektedir ³⁶ . Buna göre, "ayırt edici yaşam alanları" tanımı geçersiz hale gelmektedir. "Ataların topraklarına" gelince, Yörükler kendilerini Türkmen olarak görürler ve atalarının toprakları, 7. yüzyılın sonunda göç ettikleri Orta Asya'da Amu Darya

²⁰ Akseki Kasabasında Göçebe Hareketleri. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. Cilt 3 / 10 Kış 2010. Halil Hadimli-Zerrin Karakuzulu-Salih Birinci. Kaynak: <https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/the-nomadic-movements-in-akseki-town.pdf>.

²¹ Alptekin, Mehmet. (2023). Silifke Türkülerinde Yaylalara Göç. Kaynak: https://www.researchgate.net/publication/375747395_Silifke_Turkulerinde_Yaylalara_Goc.

²² İnsan ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2025, Cilt 14, Sayı 1, Sayfalar 262–282 | Araştırma Makalesi. Şen, E., & Arık, G. (2025). Karadeniz Yayla Göçünün İzlerini Karadenizli Ressamların Eserlerinde Aramak. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 14(1), 262-282. Kaynak: <https://doi.org/10.15869/itobiad.1605568>.

²³ Hınıs'taki Kom Yerleşimleri Üzerine Bir Araştırma. Yrd. Doç.Dr. Saliha Koday. Türk Coğrafya Dergisi. 1999. Kaynak: <https://web.archive.org/web/20161220205425/http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tcd/article/view/1074000323/1074000315>.

²⁴ Ceyhan, Ayhan & Unalan, Adnan & Akyol, Ethem. (2020). Yörüklerin Başlıca Ekonomik Faaliyetleri ve Gelecekte Beklentileri Üzerine Bir Saha Çalışması. Kaynak: https://www.researchgate.net/publication/348299614_Yoruklerin_Baslica_Ekonomik_Faaliyetleri_ve_Gelecekte_Beklentileri_Uzerine_Bir_Saha_Calismasi.

²⁵ Aygül, B. (2025). Yörüklerin Yaşam Tarzı. BENİ Dünya Yörük-Türkmen Araştırmaları Dergisi, 2025(1), 103-121. <https://doi.org/10.58646/bengi.1605445>. Kaynak: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bengi/issue/90553/1605445>.

²⁶ <https://www.trthaber.com/haber/yasam/konargocerlik-kulturunun-bin-yillik-temsilcileri-sarikecili-yorukleri-411621.html>

²⁷ Süleyman Demirel Üniversitesi Isparta ve Çevresinin Somut Olmayan Kültürel Mirası Yörük Kültürü Süleyman Demirel Üniversitesi Yayınları / Yayın No: 108 ISBN: 978-605-9454-45-2 SDU Yayın No: 108. https://w3.sdu.edu.tr/SDU_Files/kitaplar/yoruk-kitabi.pdf.

²⁸ Ozen, Huseyin & Direk, Mithat. (2023). EKOLOJİK VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR YAŞAM ÖRNEĞİ: YÖRÜK KÜLTÜRÜ. Kaynak: https://www.researchgate.net/publication/372854681_EKOLOJIK_VE_SURDURULEBILIR_BIR_YASAM_ORNEGI_YORUK_KULTURU.

²⁹ Türkiye'de Son Dönem Yörük Derneklerinin Liderlik Ekseninde Değerlendirilmesi. Özkan, M. & Acar, O. K., (2022). "Türkiye'de Son Dönem Yörük Derneklerinin Liderlik Ekseninde Değerlendirilmesi" ODÜSOBİAD 12 (3), 2307-2326 Doi: 10.48146/odusobiad.1100904. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2363826>.

³⁰ Kolukirik, Suat & Gün, Elif. (2024). KENT KİMLİĞİNİN OLUŞUMUNDA SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ROLÜ: ANTALYA'DAKİ YÖRÜK DERNEKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 34. 10.35379/cusobil.1410832. Kaynak: https://www.researchgate.net/publication/381793167_KENT_KIMLIGININ_OLUSUMUNDA_SIVIL_TOPLUM_KURULUSLARININ_ROLU_ANTALYA'DAKI_YORUK_DERNEKLERI_UZERINE_BIR_ARASTIRMA.

³¹ Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği. Resmi web sitesi: <https://yorukturkmenbirligi.org/>.

³² Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği. Federasyonlar. Kaynak: <https://yorukturkmenbirligi.org/federasyonlar/>.

³³ Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği. Dernekler. <https://yorukturkmenbirligi.org/dernekler/>.

³⁴ Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği. Vakıflar. <https://yorukturkmenbirligi.org/vakiflar/>.

³⁵ Türk Dünyası Yörük Türkmen Birliği. Resmi web sitesi: <https://yorukturkmenbirligi.org/>.

³⁶ Oğuz Türkleri. Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Oghuz_Turks.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa30 / 89

Bölüm	Alt bölüm	Madde / Makale	Çerçeve	Sayfa	Yörüklerle ilgili açıklama
					Nehri ile Hazar Denizi arasındaki bozkırlardır ³⁷ . Geçmişlerine kolektif bir bağlılıkları olsa da, diğer kriterlerin hiçbiri bu tanımla örtüşmemektedir.
Uygulama Kapsamı	-	6	Ayrıca, zorla ayrılma, çatışma, hükümetin yeniden yerleşim programları, topraklarının elinden alınması, doğal afetler veya bu tür toprakların kentsel alana dahil edilmesi nedeniyle, proje alanındaki belirgin habitatlara veya atalarının topraklarına olan kolektif bağlılıklarını kaybetmiş topluluklar veya gruplar için de geçerli olabilir.	2	Yukarıdaki tanımlarda belirtildiği gibi, Türkiye'de proje alanı dahil olmak üzere belirgin bir coğrafya veya ataların toprakları söz konusu değildir. Proje alanında veya genel olarak Yörük halkı için "zorla ayrılma, çatışma, hükümetin yeniden yerleşim programları, toprakların el konulması, doğal afetler veya bu toprakların kentsel alana dahil edilmesi" gibi durumların hiçbiri meydana gelmemiştir. Tekrar tekrar belirtildiği gibi, doğrudan "Yörük toprağı" olarak tanımlanabilecek bir alan yoktur.
Uygulama Kapsamı	-	7	Müşteri, bu Performans Standardı kapsamında belirli bir grubun Yerli Halklar olarak kabul edilip edilmediğini tespit etmek için yetkili profesyonellerden görüş alması gerekebilir.	2	Kültürel miras uzmanlarından oluşan bir ekip bu Proje üzerinde çalışmış ve bulgular hem ÇSED hem de Kültürel Miras Yönetim Planı raporlarında sunulmuştur. Ancak, bu raporlarda Yörükler Yerli Halk olarak tanımlanmamıştır. Ayrıca, sosyal ekip, mevcut durumun özelliklerini belirlemek ve GKRP'nin bir parçası olarak Yörüklerle görüşmeler yapmıştır. Yukarıdaki tanımlarla uyumlu hiçbir bulguya rastlanmamıştır.
Gereklilikler	Genel / Katılım ve Onay	11	Etkilenen Yerli Halk Toplulukları, topraklarının kaybı, yabancılaşması veya sömürülmesi ve doğal ve kültürel kaynaklara erişim konusunda özellikle savunmasız olabilir.	3	Yörük aileleri, proje alanı içindeki arazinin resmi mülkiyetine sahip değildir ve bu arazinin geleneksel mülkiyeti veya geleneksel kullanımı da yoktur. Bu alanda herhangi bir kaynak bulunmamaktadır. Proje alanında herhangi bir kültürel kaynakları da yoktur. Bu nedenle, bu tür kaynaklara erişimle ilgili herhangi bir sorun veya kısıtlama bulunmamaktadır.
Gereklilikler	Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Onay Gerektiren Koşullar / Geleneksel Mülkiyet veya Geleneksel Kullanım Altında Olan Topraklar ve Doğal Kaynaklar Üzerindeki Etkiler	13	Yerli halklar genellikle topraklarına ve ilgili doğal kaynaklara sıkı sıkıya bağlıdır. Çoğu zaman, bu topraklar geleneksel olarak mülkiyet veya geleneksel kullanım altındadır.	3	Yörükler için tanımlanmış bir arazi yoktur. Proje alanında doğal kaynaklar bulunmamaktadır. İşgal ettikleri alan geleneksel olarak onlara ait değildir. Tosyalı'ya tahsis edilen alanın yerel geleneklerle (otlaklar, mera alanları vb.) hiçbir bağlantısı yoktur.
Gereklilik	Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Onay Gerektiren Koşullar / Geleneksel Mülkiyet veya Geleneksel Kullanım Altında Olan Topraklar ve Doğal Kaynaklar Üzerindeki Etkiler	13	Yerli halklar, ulusal yasalarca tanımlanan bu toprakların yasal mülkiyet hakkına sahip olmayabilirler, ancak geçim kaynakları veya kimliklerini ve topluluklarını tanımlayan kültürel, tören ve manevi amaçlar için bu toprakları mevsimsel veya döngüsel olarak kullanmaları genellikle kanıtlanabilir ve belgelenebilir.	3	Yörüklerin proje alanında gayri resmi olarak ikamet ettikleri doğrudur. Bu alanda kimliklerini veya topluluklarını tanımlayan bir geçim kaynağı veya başka bir kaynakları yoktur. Alan, mevsimsel veya periyodik olarak kültürel, tören veya manevi amaçlarla kullanılmamaktadır. Bu tür kullanımlarla ilgili herhangi bir beyanda bulunmamışlardır. Kış aylarında hayvanları barındırmak ve atıklardan malzeme toplamak için proje alanında bulunurlar.
Gereklilikler	Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Onay Gerektiren Durumlar / Geleneksel Mülkiyet veya Geleneksel Kullanım Altında Olan Topraklar ve Doğal Kaynaklardan Yerli Halkların Yer Değişimi	15	Müşteri, geleneksel mülkiyet veya geleneksel kullanım altında bulunan toplumsal mülkiyetindeki topraklar ve doğal kaynaklardan Yerli Halkların yerinden edilmesini önlemek için uygulanabilir alternatif proje tasarımlarını değerlendirecektir.	4	Proje alanında Yörük geleneklerine dayalı mülkiyet veya geleneksel kullanım hakkı bulunan arazi veya doğal kaynak bulunmamaktadır.
Gereklilik	Özgür, Önceden ve Bilgilendirilmiş Onay Gerektiren Koşullar / Kritik Kültürel Miras	16	Bir projenin, yerli halkların kimlikleri ve/veya kültürel, tören veya manevi yaşamları için hayati önem taşıyan kritik kültürel miras üzerinde önemli bir etkiye sahip olabileceği durumlarda, bu tür etkilerin önlenmesine öncelik verilecektir.	5	Proje alanında Yörüklerin kimliği, kültürel, tören veya manevi yaşamları için hayati önem taşıyan kritik kültürel miras unsurları bulunmamaktadır.
Gereklilikler	Etki Azaltma ve Kalkınma Faydaları	19	Etkilenen Yerli Halk Topluluklarına tazminat ve diğer fayda paylaşımı önlemlerinin belirlenmesi, sunulması ve dağıtılması, bu toplulukların yasaları, kurumları ve gelenekleri ile ana akım toplumla etkileşim düzeyleri dikkate alınarak yapılacaktır.	5	Yörükler ³⁸ 'da kendi kanunlarına veya kurumlarına sahip değildir. Yerli Halklar kategorisi altında değerlendirilemeyecekleri için, <i>katılım ve rıza</i> aşamalarında dezavantajlı gruplar olarak ele alınarak, kararları dinlenmiş ve talepleri doğrultusunda bir GKRP çerçevesi geliştirilmiştir. Bu aşamada, gelenek ve göreneklere herhangi bir önem verilmemiştir.
Gereklilikler	Özel Sektörün Sorumlulukları Yerli Halklarla İlgili Konuların Yönetilmesinden Hükümetin Sorumlu Olduğu Durumlar	21	Hükümetin projeye ilgili Yerli Halklar konularının yönetiminde tanımlanmış bir rolü olduğu durumlarda, müşteri, bu Performans Standardının hedefleriyle tutarlı sonuçlar elde etmek için, mümkün ve kurumun izin verdiği ölçüde, sorumlu devlet kurumu ile işbirliği yapacaktır.	6	Devlet tarafından Yörükler için tanımlanmış bir kurum bulunmamaktadır. Anayasa'ya göre ³⁹ , herhangi bir grup için özel olarak belirlenmiş bir kurum bulunmamaktadır.

³⁷ Türk Göçü. Kaynak: https://en.wikipedia.org/wiki/Turkic_migration.

³⁸ Aydın İli Gözkaya Köyünde Geleneksel Halk Hukuku Hakkında Adet ve Gelenekler. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 2 (s. 105 - 121). Kaynak: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/528138>

³⁹ Madde 10 (Eşitlik İlkesi), Madde 42 (Eğitim ve Öğretim Hakkı) ve Madde 67 (Vatandaşlık ve Haklar).

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa31 / 89

3.5 Dezavantajlı/Hassas Bireyler veya Gruplar

Bu terim, projenin etkilerinden olumsuz yönde etkilenme riski diğerlerine kıyasla daha yüksek olan ve bir projenin faydalarından yararlanma konusunda daha fazla kısıtla karşılaşabilen bireyleri veya grupları ifade eder. Bu bireyler ya da gruplar, düzenli istişare süreçlerine tam ve etkin biçimde katılma konusunda dışlanmaya veya sınırlamalara daha yatkın olabilir. Bu nedenle, etkili katılımın sağlanabilmesi için özel önlemlere ve desteğe ihtiyaç duyabilirler.

Bu projede kırılgan gruplar, proje ile ilgili bilgilere erişim, istişare süreçlerine katılım ve duyurulardan faydalanma kapasitelerini sınırlandıracak özellikler temel alınarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, Türkçe bilmeyen bireyler, yaşlılar ve engelli kişiler proje için kırılgan gruplar olarak belirlenmiştir.

Belirlenen kırılgan gruplar alfabetik sırayla aşağıda sunulmaktadır:

- Engelli bireyler
- Depremzedeler
- Yaşlı bireyler
- Kadın hane reisleri
- Okuma yazma bilmeyen yetişkinler
- Türkçe bilmeyen bireyler
- Mülteciler ve/veya sığınmacılar
- Yaya ve toplu taşıma ile erişim sağlayan meslek lisesi öğrenciler
- Yörükler

Yörükler, proje bağlamında dezavantajlı bir grup olarak değerlendirilebilir; zira çeşitli faktörler onları daha kırılgan hâle getirmektedir. Özellikle Yörük aileleri içerisinde yaşlılar, engelli bireyler, yatağa bağımlı kişiler, okuma yazma bilmeyen yetişkinler ve tek başına hane reisi olan kadınların bulunması, sosyal ve ekonomik destek ile korunma ihtiyacını artırmaktadır. Topluluğun hane profillerini incelemek için lütfen Yörük aileleriyle yapılan görüşme sonuçları adresine bakınız.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa32 / 89

3.6 Yörüklerin Görüşlerini Dahil Etmek İçin Önerilen Strateji

Bu ilkelere dayalı olarak Yörükler için geliştirilen strateji aşağıdaki maddelerle formüle edilmiştir:

- Yörük topluluğu, proje alanında belirlenen dezavantajlı gruplardan biri olarak bu GKRP'nin kapsamına dahil edilmiştir. Diğer gruplar üzerinde fiziksel veya ekonomik yeniden yerleşim etkisi beklenmemektedir.
- Yörük halkının yerel bir dili yoktur. Bu nedenle, tüm bilgi yayma süreçleri Türkçe olarak yürütülecektir.
- Yörük halkı için kültürel olarak uyarlanmış bir yaklaşım gerekmemektedir. Onların erişim ve katılımları için, proje alanında mevsimsel olarak bulundukları dönemden yararlanılmalıdır. Bu nedenle, tüm faaliyetler onlar bölgeden ayrılmadan önce tamamlanacaktır.
- Yüz yüze toplantılar, bilgi yayma konusunda birincil yöntem olacaktır. Yazılı belgeler sağlanmalıdır; ancak okuma yazma bilmeyen temsilciler de bulunmaktadır. Bu nedenle, yazılı belgelerin anlaşılmasını sağlamak için destek sağlanacaktır. Şeffaflığı korumak için, okuma yazma bilmeyen bir temsilciye, ona yardımcı olmak veya rehberlik etmek üzere okuma yazma bilen bir hane üyesi veya diğer hanelerden okuma yazma bilen bir temsilci eşlik edecektir.
- Proje alanındaki Yörükler bu konuda hemfikirdir. Tüm temsilciler, GKRP'nin bir parçası olarak aynı taşınma desteği sağlanması konusunda fikir birliğindedir. Bu nedenle, farklı görüş gruplarının kendilerini ifade etmeleri için ayrı oturumlar düzenlemeye gerek yoktur. Sonuç olarak, bu süreçte odak grupları gibi özel toplantılar kullanılmayacaktır.
- İlk bilgilendirme toplantısı ve diğer toplantılar, proje sahasında yüz yüze yapılacaktır. Tüm süreçler, Yörük topluluğu bölgeden göç etmeden önce tamamlanacaktır. Göç ederlerse, iletişim yüz yüze toplantılar yerine telefonla yapılacaktır. Yörük topluluğu için, yüz yüze toplantılar dışında en etkili katılım yöntemi telefon görüşmeleri olacaktır.
- Proje alanındaki Yörük ailelerinin temsilcileri arasında engelli birey bulunmamaktadır. Hanelerinde engelli ve yatalak bireyler bulunmakla birlikte, bunların bilgi yayma sürecine katılımı gerekli değildir. Bu nedenle, engelli bireyler için özel önlemler Yörük topluluğu için geçerli olmayacaktır.
- Yörük aileleri tüm hane halkının katılımını talep ederse, yaşlılar ve bakıma muhtaç kişiler Toprakkale ilçe merkezindeki evlerinde ziyaret edilecektir.
- Telefonla uzaktan yapılan toplantılar da dahil olmak üzere tüm faaliyetler kaydedilecektir. Video ve ses kaydı yapılacaksa, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)^{40,41} uyarınca bireylerin rızası alınacaktır. Aksi takdirde, kayıtlar Sosyal Uzman ve Toplum İrtibat Görevlisi (TİG) tarafından saha notları olarak belgelenecektir.
- Yörükler için en etkili iletişim yöntemi, şu anda geçici olarak kaldıkları bölgede yüz yüze yapılan toplantılar olacaktır. Tüm üyelerin aynı anda katılımını sağlamak için çaba gösterilecektir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, ailelerden kendileri için uygun gün ve saatleri belirtmeleri istenecektir.
- Tüm toplantılarda, GKRP'ye başvurmak için gerekli adımlar açıklanacaktır.
- GKRP kapsamında belirlenen destek stratejisi için geri bildirim toplanacaktır. Bu geri bildirimlere tüm hane temsilcileri erişebilecektir. Okuma yazma bilmeyen kişiler için, aile üyelerinden birinin yardımıyla onay formu sağlanacaktır.
- Toplantılarda, daha önce afişlerde ve duyuru metinlerinde verilen bilgiler (bkz.Ek 5 Halkın katılımı toplantısı ile ilgili belgeler, 28.01.2025) yazılı kopya olarak bırakılacaktır. Okuma yazma bilmeyen temsilcilere bu bilgiler açıklayıcı sunumlarla ve görsel olarak sunulacaktır. GKRP belgesinin tamamı onlara basılı olarak dağıtılacaktır. Okuma

⁴⁰ Kişisel Verilerin Korunması Kurumu. Resmi web sitesi: <https://www.kvkk.gov.tr/>.

⁴¹ Kişisel Verilerin Korunması Kanunu. <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6649/Personal-Data-Protection-Law>

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa33 / 89

yazma bilmeyen temsilcilere bu bilgiler açıklayıcı sunumlarla ve görsel olarak sunulacaktır.

- Projenin Teknik Olmayan Özeti ve Projeye özgü PKP belgesi de basılı olarak dağıtılacaktır. Okuma yazma bilmeyen temsilciler için bu bilgiler açıklayıcı sunumlarla ve görsel olarak ifade edilecektir.
- Bahsedilen basılı belgelerin kopyalarından biri Muhtarlık ofislerine ve yakın yerleşim yerlerindeki kahvehaneler gibi ortak alanlara da teslim edilecektir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa34 / 89

4 PROJENİN ETKİLERİ VE BELİRLENEN PAYDAŞLAR

4.1 Etki Değerlendirme Metodolojisi

Projenin uygulanmasından kaynaklanan çevresel ve sosyal etkilerin karakterizasyonu için kullanılacak metodoloji, Birleşik Krallık'ın (BK) ÇED ile ilgili geçerli hükümet yayınlarında (Çevre Yönetimi ve Değerlendirme Enstitüsü-IEMA, 2011: Birleşik Krallık'ta Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulamalarının Durumu, İskoç Doğal Miras Kurumu'nun Çevresel Etki Değerlendirmesi El Kitabı (2013) ve etki değerlendirmesi ile ilgili diğer mevcut kılavuz belgeler (Canter, 1993, Avustralya Standartlar Birliği, 1999, vb.).

Bir etkinin veya riskin genel büyüklüğü, aşağıdakileri içerebilecek kriterlerin kapsamlı bir analizi ile belirlenir:

- Coğrafi kapsam (geniş, yerel veya sınırlı)
- Tersine çevrilebilirlik (uzun vadede tersine çevrilebilir/tersine çevrilemez, orta vadede tersine çevrilebilir veya kısa vadede tersine çevrilebilir)
- Süre (uzun vadeli, orta vadeli veya kısa vadeli)
- Sıklık (sürekli, tekrarlayan, aralıklı veya tek seferlik)
- Ciddiyet (minimal, orta, önemli)

Büyükölük faktörleri için kriterlerTablo 5 adresinde verilmiştir.

Tablo 5. Büyükölük Faktörleri ve Ölçekleri

Faktör	Ölçekler		
Büyükölük	Yüksek	Orta	Düşük
Coğrafi kapsam	<i>Geniş</i> Etki alanının ötesinde	<i>Yerel</i> Etki alanı içinde	<i>Sınırlı</i> Şantiye içinde
Tersine çevrilebilirlik	<i>Geri dönüşsüz/Uzun vadede geri dönüşümlü</i> İşlem süresinden sonra geri dönüşümlü veya geri dönüşümsüz	<i>Orta vadede geri dönüşümlü</i> Operasyon süresi içinde geri dönüşümlü	<i>Kısa vadede geri dönüşümlü</i> İnşaat aşamasında veya inşaat döneminden bir yıl sonra geri dönüşümlü
Süre	<i>Uzun vadeli</i> İşletme döneminden sonra	<i>Orta vadeli</i> Operasyon süresi içinde	<i>Kısa vadeli</i> İnşaat dönemi içinde
Sıklık	<i>Sürekli/Tekrarlayan</i> Sürekli veya düzenli olarak meydana gelen; sık veya sürekli meydana gelen olaylar	<i>Aralıklı</i> Düzensiz aralıklarla meydana gelen; sporadik olaylar	<i>Tek seferlik/nadir</i> Seyrek veya sadece bir kez; tekrar olma olasılığı çok düşük
Ciddiyet	<i>Önemli</i> Önemli potansiyel değişiklik/hasar; sınırlı veya hiç hafifletici önlem yok	<i>Orta</i> Orta derecede potansiyel değişiklik/hasar ve/veya maliyetli veya etkisiz hafifletme önlemleri	<i>Minimal</i> Minimal potansiyel değişiklik/hasar; etkili ve uygulanabilir hafifletme önlemleri

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa35 / 89

Alıcının duyarlılığı ve genel büyüklüğü belirlenirken dikkate alınması gereken genel kriterler Tablo 6 adresinde verilmiştir, ancak her bir çevresel ve/veya sosyal bileşen için özel değerlendirmeler ve metodolojik farklılıklar (varsa) ÇSED Raporunda sunulmuştur.

Tablo 6. Alıcı Hassasiyeti ve Etki Büyüklüğü Düzeylerinin Belirlenmesi için Genel Kriterler

Derece	Alıcı Duyarlılığı	Etki büyüklüğü	
		Olumsuz	Olumlu
Yüksek	Son derece önemli (ulusal ve uluslararası ölçekte önem), yüksek nadirlik, ikame potansiyeli çok sınırlı	Kaynak kaybı ve/veya kaynakların kalitesi ve bütünlüğünün kaybı; temel özelliklere, unsurlara veya öğelere ciddi zarar.	Kaynak kalitesinde büyük ölçekli veya önemli iyileşme; kapsamlı restorasyon veya iyileştirme, nitelik kalitesinde önemli iyileşme.
Orta	Orta derecede önemli (bölgesel ölçekte önem) ve orta derecede nadir, ikame potansiyeli sınırlı	Kaynak kaybı, ancak bütünlüğü olumsuz etkilemiyor; temel özelliklerin, unsurların ve öğelerin kısmi kaybı/zararı	Önemli özelliklerin, unsurların veya bileşenlerin iyileştirilmesi veya eklenmesi; nitelik kalitesinde iyileştirme.
Düşük	Önemsiz (yerel ölçekte önem), nadir değil	Özelliklerde, kalitede veya hassasiyetlerde ölçülebilir bazı değişiklikler; bir (belki daha fazla) temel özellik, unsur veya öğenin küçük çaplı kaybı veya değişikliği	Bir (belki daha fazla) temel özellik, işlev veya unsura küçük fayda veya ekleme; özellik üzerinde bazı yararlı etkiler veya olumsuz etki riskinde azalma.
İhmal edilebilir	Önem ve nadirlik yok veya çok düşük	Bir veya daha fazla özellik, unsur veya öğede kayıp veya zarar verici değişiklik yok veya çok az	Bir veya daha fazla özellik, işlev veya öğeye hiçbir fayda veya çok az fayda veya olumlu katkı

Reseptör duyarlılığı ve belirli bir reseptör üzerindeki etkinin genel büyüklüğü belirlendikten sonra, etkinin önemi 4x4 matrisinden oluşan standart bir matris tarzı yaklaşım kullanılarak belirlenmiştir. Matris ve matriste belirlenen her bir önem düzeyinin genel açıklamaları Tablo 7 adresinde verilmiştir.

Tablo 7. Etki Önem Matrisi

		Reseptör Hassasiyeti			
Genel Büyüklük		Yüksek	Orta	Düşük	İhmal Edilebilir
	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Orta	Düşük
	Orta	Yüksek	Orta	Düşük	İhmal edilebilir
	Düşük	Orta	Düşük	Düşük	İhmal edilebilir
	İhmal edilebilir	Düşük	İhmal edilebilir	İhmal edilebilir	İhmal edilebilir
Yüksek		Etkiler çok önemli kabul edilir ve karar verme sürecinde önemli rol oynayabilir. Bu etkiler, uluslararası, ulusal veya bölgesel öneme sahip alanlar veya özellikler ile yerel öneme sahip alanlar veya özellikler için, söz konusu alan veya özellik büyük bir değişikliğe maruz kalacaksa geçerlidir. Projeye devam etmeden önce, etkilerin önemini daha düşük seviyelere indirmek için hafifletici önlemlerin alınması zorunludur.			
Orta		Etkilerin karar verme sürecinde önemli faktörler olması muhtemel değildir. Bu tür faktörlerin kümülatif etkileri, belirli bir alıcı üzerinde genel olumsuz etkinin artmasına yol açarsa karar verme sürecini etkileyebilir. Mümkünse, etki önemi hafifletici önlemler alınarak daha düşük seviyelere indirilmelidir; aksi takdirde, Projeye devam etmek için ilgili risklerin kabul edilmesi gerekir.			

		Reseptör Hassasiyeti			
Genel Büyüklük		Yüksek	Orta	Düşük	İhmal Edilebilir
	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Orta	Düşük
	Orta	Yüksek	Orta	Düşük	İhmal edilebilir
	Düşük	Orta	Düşük	Düşük	İhmal edilebilir
	İhmal edilebilir	Düşük	İhmal edilebilir	İhmal edilebilir	İhmal edilebilir
Düşük		Etkiler, karar verme sürecinde kritik öneme sahip olmayacak, ancak Projenin sonraki tasarımının geliştirilmesinde önemli olacak yerel faktörler olarak gündeme getirilebilir. Standartlara ve güvenlik kriterlerine uygunluğun sağlanması, devam etmek için yeterlidir.			
İhmal edilebilir		Hiçbir etki veya etkiler algılama seviyesinin altında olduğundan, normal çalışma prosedürleri ile kabul edilebilir.			

Kaynak: IEMA, 2011; UK HA 205/08 Cilt 11, Bölüm 2; Canter, L., 1993; ve diğer etki değerlendirme metodolojisi kılavuzları/el kitaplarından uyarlanmıştır.

4.2 Etki Değerlendirmesi

Projenin arazi edinim faaliyetlerinden kaynaklanan önemli etki, proje sahasındaki Yörük topluluklarının fiziksel ve ekonomik olarak yerinden edilmesidir. Öngörülen olumsuz sosyal etki, geçici yerleşim düzeninin yer değiştirmesine neden olabilir ve bu, onların geçim kaynakları ile bağlantılı olacaktır.

Proje sahasının çevresinde, çobanlar tarafından yılın belirli zamanlarında kurulan ve "Yörük çadırları" olarak bilinen mevsimlik çadırlar bulunmaktadır. Çobanlar Mayıs ayında burayı terk ederler ve Aralık ayında geri dönerler. Burada geçirdikleri süre yaklaşık 5 ila 6 ay arasında değişmektedir. Geleneksel yaşam tarzlarını sürdüren bu Yörük toplulukları, geçimlerini sağlamak için çoğunlukla hayvancılık yapmak üzere bu bölgeye gelmektedir.

Proje kapsamında GES'in kurulacağı alan resmi olarak Tosyalı'ya tahsis edilmiş olsa da proje alanının çevresi Yörükler tarafından küçükbaş hayvancılık temelli geçim faaliyetleri için gayri resmi olarak kullanılmaktadır. Bu koşullar, geçici yerleşim koşullarının yeniden düzenlenmesi ve/veya geçim kaynakları üzerindeki etkiler açısından değerlendirilmelidir.

Öngörülen etkilerin değerlendirmesine dair aşamalar, Tablo 11 adresinde sunulmuştur.

4.2.1 İnşaat öncesi (Araziye girişten önce /arazi temizliği)

Araziye giriş öncesinde Yörük ailelerinin fiziksel ve ekonomik olarak yeniden yerleştirilmesinin potansiyel etkisi, geçim kaynakları üzerinde, özellikle hayvancılık temelinde, yüksek duyarlılık nedeniyle önemlidir. Aileler, nakliye sırasında hayvanların sağlığı ve korunması konusunda endişeli oldukları için, özellikle genç hayvanların yer değiştirilmesi zorluklar yaratmaktadır.

4.2.2 Arazi hazırlığı ve inşaat

Bu aşamadaki etki, inşaat öncesi aşamaya kıyasla daha az şiddetlidir, çünkü Yörük ailelerinin endişeleri, kalıcı yerinden edilme değil, faaliyetlerinde geçici aksaklıklar ile ilgilidir.

Arazi hazırlığı ve inşaat aşamasında potansiyel etki orta derecededir ve yerel öneme sahiptir. Etkiler kısa vadeli ve geri dönüşümlüdür, inşaat süresi boyunca sürekli ve tekrarlayan bir

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa37 / 89

şekilde ortaya çıkar. Bu aşamadaki temel endişe, Yörük ailelerinin geçim kaynaklarının, özellikle de küçükbaş hayvancılıkla ilgili faaliyetlerinin kesintiye uğramasıdır.

4.2.3 İşletme

Bu aşamadaki etki orta düzeyde olmakla birlikte, uygun katılım ve destek sistemleri ile yönetilebilir ve Yörük ailelerinin yaşam tarzında en az düzeyde aksaklık yaşanması sağlanabilir.

İşletme aşamasında potansiyel etki orta düzeydedir ve yerel öneme sahiptir. Etkiler orta vadeli ve geri dönüşümlüdür ve işletme süresince aralıklı olarak ortaya çıkar. Bu aşamada, Yörük ailelerinin geçim kaynakları, küçükbaş hayvan ahırları, çadırlar ve diğer işletme faaliyetleri alanlarındaki değişikliklerden etkilenebilir.

4.2.4 Hizmetten Çıkarma

Bu aşamadaki etki, kesintinin sınırlı niteliği ve etkilerin kısa süreli olması nedeniyle düşüktür ve önerilen hafifletme önlemleriyle etkili bir şekilde yönetilebilir.

Servis dışı bırakma aşamasındaki potansiyel etki, sınırlı öneme sahip ve minimum düzeydedir. Etkiler kısa vadeli ve geri dönüşümlüdür ve tek seferlik veya nadir olaylar olarak ortaya çıkar. Bu aşamada, Yörük aileleri, öncelikli endişeleri otlakların restorasyonu ve gerekirse potansiyel yer değiştirme ile ilgili olduğundan, minimum düzeyde kesinti yaşama olasılığı yüksektir.

4.3 Kümülatif Etki Değerlendirmesi

İyi Kümülatif Etki Değerlendirmesi (KED) uygulamaları, KED çalışmalarının çevresel veya sosyal açıdan önemli doğal kaynaklar, ekosistemler veya insani değerlere odaklanarak yürütülmesini önermektedir. Bu raporda, bu değerler "Değerli Çevresel ve Sosyal Bileşenler" (DÇSBler)) olarak adlandırılmakta ve aşağıdakileri içerebilmektedir:

- Fiziksel özellikler,
- Sosyal koşullar veya
- Kültürel yönler.

Proje kapsamında yürütülen temel durum ve etki değerlendirme çalışmalarının bulguları dikkate alınarak, KED kapsamında ele alınacak değerli çevresel ve sosyal bileşenler Tablo 8'de sunulduğu şekilde seçilmiştir.

Tablo 8. Kümülatif Etki Değerlendirmesinde Dikkate Alınacak Değerli Çevresel ve Sosyal Bileşenler

Çevresel/Sosyal Konu	Değerli Çevresel/Sosyal Bileşenler	Özel VESCs
Biyçeşitlilik ve Doğal Kaynaklar	Önemli Biyçeşitlilik Alanları	-
	Önemli Biyçeşitlilik Alanı kriterlerini karşılayan türler	-
	IUCN kriterlerine göre bölgesel endemik ve Kritik Tehlike Altında (CR) türler	-
	Yeraltı Suyu Kaynakları	Burnaz Kaynak Grubu Yeraltı Suyu Rezervi ve Koruma Alanı
Arazi Kullanımı	Mera Arazileri	Yakındaki mera alanları
Hava Emisyonları ve Gürültü	Hassas alıcılar için hava kalitesi ve gürültü seviyeleri	Yörük Çadırları Yeşiltepe Köyü Lise

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa38 / 89

Çevresel/Sosyal Konu	Değerli Çevresel/Sosyal Bileşenler	Özel VESCs
		Osmaniye OSB Büyüktüysüz Köyü
Kültürel Miras	Kayıtlı Arkeolojik Sit Alanları	Issus Antik Su Kemer Issus Antik Kenti
Sosyal ve Ekonomik Çevre	Arazi ve Varlıklar	Proje alanı, Tosyalı Yörük çadırlarına ve Proje EA içindeki diğer GES alanlarına tahsis edilmiştir.
	Ekonomi	Düşük oranda işgücü akışı

Tosyalı Osmaniye GES Projesi'nin diğer tesislere olan mesafeleri Tablo 9 ile sunulmaktadır.

Tablo 9. Diğer Tesisler ve Proje Alanına Kuş Uçuşu Mesafeleri

Tesis	İlçe / İl	Tosyalı Osmaniye GES'e Hava Mesafesi
Osmaniye OSB	Toprakkale / Osmaniye	350 m
Erzin-2 GES	Erzin / Hatay	1.090 m
Erzin-1 GES	Erzin / Hatay	1.970 m

Proje alanının Etki Alanı (EA) kapsamında öngörülen gelecekteki faaliyetler Tablo 10'da sunulmaktadır.

Tablo 10. Proje Alanının Etki Alanı (EA) Kapsamındaki Gelecek Faaliyetler

Gelecekteki Faaliyetler	Proje	Açıklama
Kesin	Konut	Bireysel, toplu konut şeklinde olmayan
Makul Olarak Öngörülebilir	Ticari Kuruluş	Küçük ölçekli, sınırlı çevresel etkileri olan
	Diğer GES Projeleri	Cebelibereket Erzin Enerji Özel Endüstri Bölgesi içinde sınırlı çevresel etkileri olan küçük ve orta ölçekli

Araziye giriş öncesinde Yörük ailelerinin fiziksel ve ekonomik olarak yeniden yerleştirilmesinin potansiyel etkisi, geçim kaynakları üzerinde, özellikle hayvancılık temelinde, yüksek duyarlılık nedeniyle önemlidir. Aileler, nakliye sırasında hayvanların sağlığı ve korunması konusunda endişeli oldukları için, özellikle genç hayvanların nakli zorluklar yaratmaktadır.

Projenin sosyo-ekonomik etkilerini inceleyen çalışmalardan biri olan hane halkı anketinde, yerel topluluğun görüş ve önerileri toplanmıştır. Projenin istihdam yaratma kapasitesine ilişkin bulgular çok nadirdir. Projeye ilişkili işgücü akınına ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Özetle, projenin bölge ekonomisine katkı sağlayacağına dair bir beklenti yoktur.

Bölgesel istihdama katkı açıkça belirtilmemiş olsa da projenin başlaması yerel ekonomiye katkısı nedeniyle olumlu bir görünüm yaratabilir. Yerel istihdam fırsatları projenin bir parçası olarak dahil edilecek ve bu süreçte Yörük topluluğuna ilgi gösterirlerse öncelik verilecektir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa39 / 89

Yörükler, taşınma alanı hakkında bilgilendirilmiş ve rızaları alınmıştır. Belirlenen alan Tosyalı'nın tahsis edilen bölgesi içinde yer alsa da, paydaş ilişkilerinin hassasiyeti nedeniyle okul müdürü ve OOSB yönetimi ile ek istişareler yapılacaktır. Öte yandan, arazi Tosyalı'nın tahsis edilen bölgesi olacağından, belirtilen alanların hiçbir Yörüklerin taşınma alanı ile kesişmeyecektir. Tosyalı, Yörüklerin kendileri başka bir tercih yapmadıkça, bu araziye Yörüklerin uygun bir şekilde barınması için kullanılabilir tutmayı taahhüt etmektedir.

4.4 Etki Önemliliği ve Azaltıcı Önlemler

İnşaat Öncesi (Araziye Giriş/Arazi Temizliği Öncesi)

Bu aşamada, Yörük aileleri üzerindeki potansiyel etkileri azaltmak için, ulaşım, geçici barınma ve hayvanların taşınması için destek dahil olmak üzere yeniden yerleştirme desteği sağlanacaktır. Yörük topluluklarıyla erken danışma toplantıları yoluyla etkili bir iletişim kurulacak ve endişelerinin uygun şekilde ele alınması sağlanacaktır. Ortaya çıkan sorunları ele almak için işlevsel bir şikâyet mekanizması da uygulanacaktır. Bu çabalara rağmen, kalan etki öneminin orta düzeyde kalması beklenmektedir.

Arazi Hazırlığı ve İnşaat

İnşaat aşamasında, Yörük topluluklarıyla sürekli iletişim halinde olmak, onları inşaat faaliyetleri hakkında bilgilendirmek açısından çok önemli olacaktır. Şikâyet mekanizması aktif, erişilebilir ve Yörük aileleri de dahil olmak üzere tüm paydaşların bu dönemde ve gelecekte taleplerini iletebilmeleri için açık kalacaktır. Yörük aileleri şikâyet mekanizması aracılığıyla geçim kaynaklarıyla ilgili taleplerini iletirlerse, bu talepler Tosyalı tarafından değerlendirilecek ve uygun görülmesi halinde uygulanacaktır. Talep kabul edilmezse bile, talepte bulunan kişiye/kişilere sonuçla ilgili yazılı ve/veya sözlü bildirimde bulunulacaktır. Şikâyet mekanizması, ortaya çıkan endişeleri gidermek için yakından izlenecektir. Bu hafifletici önlemlerin alınmasıyla, kalıcı etki öneminin düşük olması beklenmektedir.

Bu dönem, çevredeki diğer tesislerin tamamlanmasına yakın bir zamana denk gelecektir. Tosyalı, kümülatif etkilerin olasılığını göz önünde bulundurarak, yakınlardaki projelerin orta ve uzun vadede, özellikle arazi mevcudiyeti ve olası gelecekteki yerinden edilme açısından, yerinden edilen Yörük ailelerini nasıl etkileyebileceğini değerlendirecektir.

Tosyalı, çevredeki sanayi bölgesinin gelişim sürecini izlemeyi ve gerekirse yerel yetkililer ve komşu geliştiricilerle iş birliği yaparak başka zorunlu yerinden edilme vakalarının yaşanmamasını sağlamayı taahhüt eder. Gelecekteki endüstriyel genişleme ikincil yerinden edilme riskleri yaratırsa, etkilenen ailelerle istişare edilerek alternatif yer değiştirme seçenekleri belirlenecektir. Diğer geliştiricilerin Yörük hanelerine uyguladıkları stratejilerin incelenmesi, Tosyalı'nın paydaş katılımı ve hafifletme çerçevesine bilgi sağlayacaktır.

Operasyon

Operasyon aşamasında, Yörük aileleriyle sürekli iletişim halinde olunması, onların endişelerinin giderilmesini ve aksaklıkların en aza indirilmesini sağlayacaktır. Herhangi bir operasyonel sorunu çözmek için şikâyet mekanizması işlevini sürdürecektir. Sonuç olarak, bu aşamadaki kalıcı etki öneminin düşük olması beklenmektedir.

Bu dönem, Organize Sanayi Bölgesi içindeki genişleme faaliyetleriyle aynı zamana denk gelebilir; ancak bunun için kesin bir zaman çizelgesi bulunmamaktadır. Bölgedeki sanayi alanlarının genişlemesi, göçebe Yörüklerin uygun barınma alanları bulma konusundaki zorluklarını daha da artıracaktır. Ancak, GKRP kapsamındaki üç Yörük aileye uygulanan önlemler doğrultusunda, bu ailelere Tosyalı'ya tahsis edilen bir alana taşınma imkânı sunulmuştur. Tosyalı, Yörüklerin kendileri başka bir tercih yapmadıkça, bu araziye Yörüklerin uygun bir şekilde barınması için kullanılabilir tutmayı taahhüt etmektedir. Bu bağlamda, ortak çözümler geliştirmek için bölgedeki diğer tesislerle iletişim kurulacaktır. Bu anlamda, Tosyalı bu konuda tek başına sorumluluk üstlenmeyecektir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa40 / 89

Hizmetten Çıkarma

Hizmetten çıkarma sırasında, kalan endişeleri gidermek için Yörük topluluklarıyla son istişareler yapılacak ve gerekirse yer değiştirme yardımı sağlanacaktır. Etkilenen otlaklar, ailelerin geçim faaliyetlerine devam edebilmeleri için eski haline getirilecektir. Bu çabalarla, kalan etkinin önemi az olacaktır.

Tablo 11. Etki Önemi ve Azaltım Önlemleri

Potansiyel Etki / Risk	Proje Aşamaları	Etki Büyüklüğü						Hassasiyet / Kaynağın Değeri / Alıcı	Etki Önem Derecesi (azaltma öncesinde)	Önerilen Azaltma Önlemleri	Kalan Etki Önemliliği
		Kapsam	Tersine Çevrilebilirlik	Süre	Sıklık	Şiddet	Genel büyüklük				
Yörük ailelerin fiziksel ve ekonomik olarak yeniden yerleştirilmesi	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi)	Kısıtlı	Kısa vadede geri döndürülebilir	Kısa vadeli	Sürekli/Tekrarlayan	Önemli	Büyük	Yüksek	Yüksek	- Taşınma sırasında ulaşım, geçici barınma ve destek (talep edilmesi halinde) konusunda yardım. - Bu destek önlemleri, Yörüklerin talep etmesi halinde yerel istihdam döneminde öncelik tanınması olarak tanımlanabilir. Ek bütçe gerektiren girişimler için, onların görüş ve önerileri dikkate alınacaktır. - Yer değiştirme süreci boyunca hayvan sağlığı ve yem sağlığı gibi konularda veteriner hekimlerden ve ziraat mühendislerinden teknik destek talep edilecektir. - Yörük topluluklarıyla erken aşamada, kültürel açıdan uygun danışmalar yapılarak endişeleri anlaşılacak ve sürece katılımları sağlanacaktır. - Yörük ailelerin, özellikle hayvancılık ve geçici barınma ile ilgili sorunları dile getirebilecekleri ve zamanında çözüm alabilecekleri erişilebilir ve etkili bir şikayet mekanizması oluşturulacaktır. - Yeniden yerleştirilecekleri alan Tosyalı'ya tahsis edildiğinden, bu alanda başka bir projenin uygulanması nedeniyle herhangi bir aksaklık yaşanması beklenmemektedir. - Bununla birlikte, yer değiştirme süreci boyunca Yörüklerin maddi veya manevi olarak herhangi bir yük altında kalmaması sağlanmalıdır. Diğer bir deyişle, rahatsızlık tazminatı gerektiren bir duruma düşmeleri önlenmelidir. - Rahatsızlık tazminatı gerekirse, paydaş katılımı yoluyla bu talepte bulunabileceklerdir. - İstek, öneri veya talep şeklinde iletilebilecek geri bildirimler değerlendirmeye açık olacaktır. - Diğer tesislerin Yörüklerle ilgili deneyimlerini paylaşabilmeleri için katılımcı bir ortam oluşturulacaktır. - Bu süre zarfında, yakınlardaki GES'lerin Yörükler ile ilgili olarak uyguladıkları önlemler (varsa) hakkında bilgi almak için bir toplantı düzenlenecektir. - OOSB yetkilileri de toplantılara katılacaktır. - Toplantılar, önceki projelerden edinilen deneyimlerin aktarılmasını kolaylaştıracaktır. - Toplantı, GKRP'nin uygulanmasından önce, proje yönetimi düzeyindeki personelin katılımıyla gerçekleştirilecektir. - Uygulamalar sırasında sanayi bölgesi yönetimi ve diğer yakın projelerle bir dizi toplantı düzenlenecektir.	Orta
Yörük ailelerin fiziksel ve ekonomik yeniden yerleşimi	Arazi hazırlığı ve inşaat	Yerel	Kısa vadede geri döndürülebilir	Kısa	Sürekli/Tekrarlayan	Orta	Orta	Orta	Orta	- İstedikleri sürece kendilerine tahsis edilen alanda kalmalarına izin verilecektir. - Hayvancılık faaliyetlerini sürdürebilmeleri için gerekli koruyucu önlemler alınacaktır. - Saha yakınında kaldıkları süre boyunca günlük yaşamları güvence altına alınacaktır. - İnşaat faaliyetleri ile ilgili olarak Yörük toplulukları ile sürekli iletişim ve istişare sağlanacaktır. - Şikayet mekanizmasının etkinliği izlenecek ve ayarlanacaktır. - Bu süre zarfında herhangi bir zorlukla karşılaşmaları halinde, rahatsızlık tazminatı devreye sokulacaktır. - Sağlanacak destekle ilgili görüş ve önerileri toplanacaktır. Tosyalı, rahatsızlık tazminatının niteliği/miktarı belirlenirken uzlaştırıcı bir yaklaşım benimseyecektir. - PET'a rahatsızlık ödemesi almaya hak kazandıkları bildirilecektir. - PET'a hem rahatsızlık ödeneği hem d 'da istihdam imkanı seçenekleri sunulacak ve tercihlerine göre hareket edilecektir. - Ancak, aksi bir talep olması durumunda, nakit ödemelerle ilgili istişareler yapılacaktır.	Düşük

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI				CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001	
Nihai		Tarih: Ocak 2026		Sayfa42 / 89	

Potansiyel Etki / Risk	Proje Aşamaları	Etki Büyüklüğü						Hassasiyet / Kaynağın Değeri / Alıcı	Etki Önem Derecesi (azaltma öncesinde)	Önerilen Azaltma Önlemleri	Kalan Etki Önemliliği
		Kapsam	Tersine Çevrilebilirlik	Süre	Sıklık	Şiddet	Genel büyüklük				
										- Bu süre zarfında, başta OOSB yönetimi olmak üzere, yakın tesislerin proje yöneticilerinin katılımıyla düzenli toplantılar düzenlenecektir. - İlk toplantı, yüklenicinin şantiyeye girişinden hemen sonra yapılacaktır. Bu, yüklenici ile komşu yatırım alanları arasında etkileşimi sağlayacaktır. Katılımcılar arasında Tosyalı, yüklenici, OOSB yönetimi ve diğer yatırım alanlarının proje yöneticileri yer alacaktır. - İkinci toplantı, inşaatın ilk yılının sonunda gerçekleştirilecektir. Katılımcılar arasında Tosyalı, yüklenici, OOSB yönetimi ve diğer yatırım alanlarının proje yöneticileri yer alacaktır. - Son toplantı, aynı şekilde, operasyonel aşamanın başlamasından hemen önceki çeyrekte gerçekleştirilecektir.	
Yörük ailelerin fiziksel ve ekonomik olarak yeniden yerleştirilmesi	Operasyon	Yerel	Orta vadede geri döndürülebilir	Orta vadeli	Aralıklı	Orta	Orta	Orta	Orta	- Operasyonel aşamada etkiyi en aza indirmek için Yörük topluluklarıyla sürekli iletişim halinde olmak - Operasyonel sorunları ele almak için şikâyet mekanizmasının devam ettirilmesi. - GKRP kapsamındaki üç Yörük ailesine uygulanan önlemler doğrultusunda, bu ailelere Tosyalı'ya tahsis edilen bir alana taşınma fırsatı sunulmuştur. - Tosyalı, Yörüklerin kendileri başka bir tercih yapmadıkça, bu araziye Yörüklerin uygun bir şekilde barınması için kullanılabilir tutmayı taahhüt etmektedir. - Yörüklerin barınma sorunlarını çözmek için diğer tesisler ve Organize Sanayi Bölgesi ile ortak çabalara açık olunması gerekmektedir.	Düşük
Yörük ailelerinin fiziksel ve ekonomik olarak yeniden yerleştirilmesi	Hizmetten Çıkarma	Kısıtlı	Kısa vadede geri döndürülebilir	Kısa vadeli	Tek seferlik/nadir	Minimal	Düşük	Düşük	Düşük	Uygun bir yer üzerinde anlaşmaya varıldıktan ve gönüllü taşınma gerçekleştirildikten sonra bile, Yörük aileleri ek talepler, istekler veya öneriler sunarsa, başvuru Tosyalı tarafından incelenir ve uygun görülmesi halinde uygulanır. Talep kabul edilmezse bile, talepte bulunan kişi sonuçla ilgili yazılı ve/veya sözlü olarak bilgilendirilir.	Düşük

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa43 / 89

5 GKRP İLKELERİ VE YAKLAŞIMI

Geçim kaynaklarının geri kazanılmasına ilişkin temel ilkeler, geçim kaynaklarını kaybetmiş kişilerin yaşam standartlarını korumayı ve mümkünse iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Bu ilkeler doğrultusunda aşağıdaki stratejiler benimsenmiştir:

- *Geri Kazandırma veya İyileştirme:* Etkilenen kişilerin geçim kaynakları mevcut durumlarına göre korunmalı veya iyileştirilmelidir. Bu bağlamda amaç, mevcut faaliyetleri daha verimli hale getirmek ve yeni gelir kaynakları yaratmaktır.
- *Katılımcı Yaklaşım:* Sürece topluluk üyelerinin aktif katılımı sağlanacak ve geçim kaynaklarının geri kazanılması için önerilen çözümler yerel halkın görüşlerine göre şekillendirilecektir.
- *Gönüllülük ve Bilgilendirme:* Yeniden yerleşim ve geri kazanım sürecinin tamamı gönüllülük esasına dayalı olacak ve topluluklara hakları hakkında yeterli bilgi verilecektir.
- *Kapsayıcılık:* Kadınların, çocukların, yaşlıların ve diğer savunmasız grupların ihtiyaçları dikkate alınacak ve bu gruplar için özel önlemler alınacaktır.

Yerel halkın geleneksel yaşam tarzları saygı görecektir ve geçim kaynaklarının yeniden tesis edilmesi süreçleri Yörük topluluklarının kültürel özelliklerine uygun olarak tasarlanacaktır. Bu, sadece ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel sürdürülebilirliği de sağlayacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa44 / 89

6 ÖN UYGULAMALAR

Metodoloji kapsamında yürütülen tüm çalışmaların sonuçlarına göre, Yörükler için GKRP'nin ilk adımı, onların tarlalardan taşınmalarına destek sağlamaktır.

Bu yer değiştirme desteği iki aşamada uygulanacaktır: İlk aşama, yer değiştirme için alternatif alanların belirlenmesi, ikinci aşama ise yer değiştirme için gerekli ekipmanın sağlanmasıdır.

İkinci aşama tamamlanmıştır. İlgili malzemeler Yörük aileleriyle görüşülmüş, miktarları ve türleri belirlenmiştir.

Üretim siparişleri verilmiştir. Malzemeler için 450.000 Türk Lirası harcanmış ve malzemeler Yörük ailelerine teslim edilmiştir (bkz.EK-6Ek 6 Yörük ailelerin geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına ilişkin belgeler).

Yeni yer seçiminin ilk adımı henüz tamamlanmamıştır, çünkü danışma toplantısından sonra yapılan saha ziyaretleri sırasında (bkz.Geçim Kaynaklarının Yeniden Oluşturulması Planı Uygulama Çalışması), Yörüklerin yeniden yerleşim için uygun gördüğü alanlardan biri (Alternatif Yeniden Yerleşim Alanı-3) bir mera alanıdır. Bu alanın resmi kullanımı için izin bulunmamaktadır.

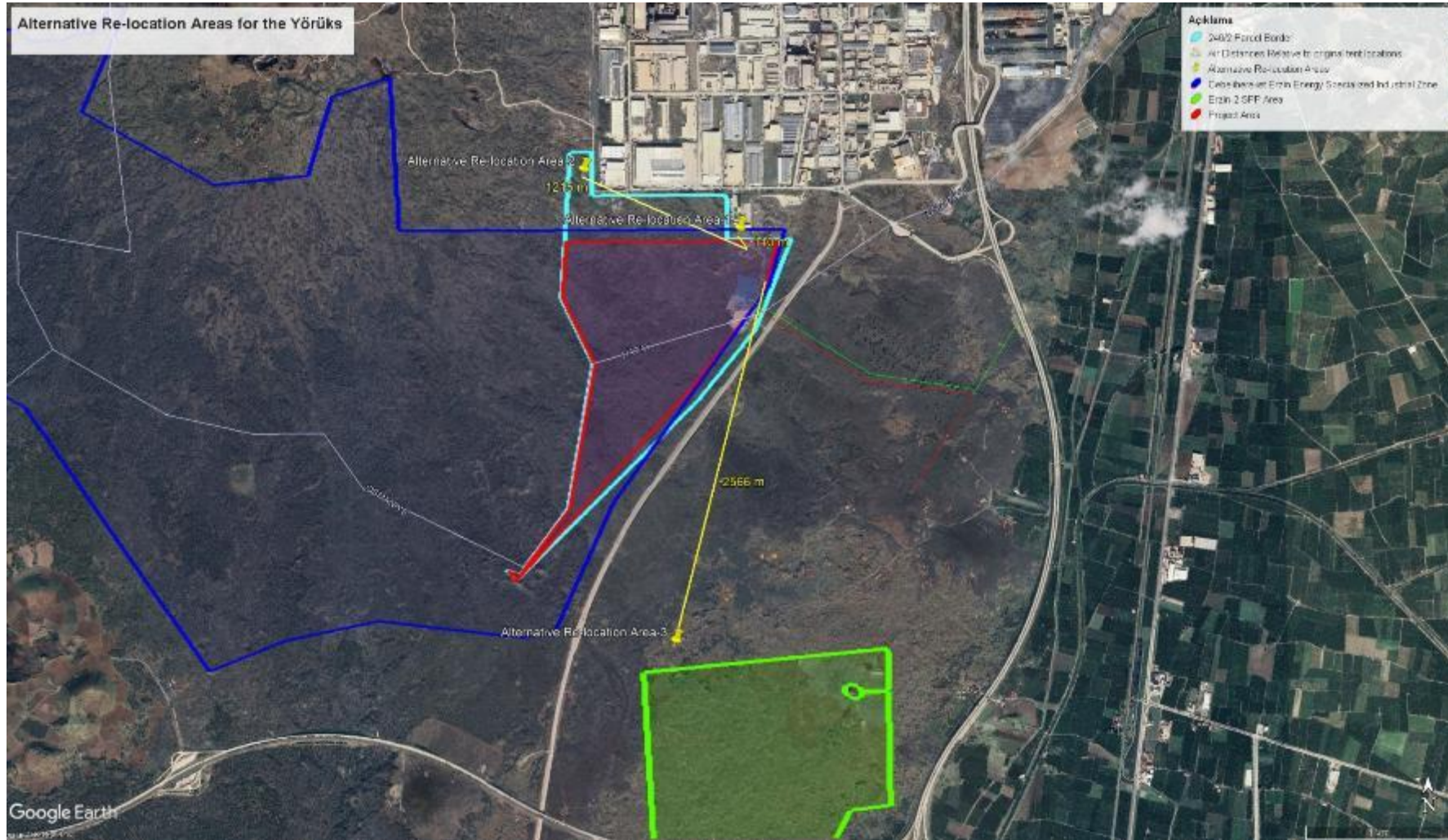
Diğer bir alan (Alternatif Yeniden Yerleşim Alanı-2) ise bir taş ocağı/madencilik şirketine ait olan ve yasal izin süreci gerektiren tarım arazisi olarak sınıflandırılan bir tarladır. İzin süreci tamamlansa bile, bu alanın Ç&S etkisi açısından uygunluğu konusunda herhangi bir analiz yapılmamıştır. Bir başka alan (Alternatif Yeniden Yerleşim Alanı-1) (bkz.Ek 7 Proje Sahibi tarafından önerilen alan) Yörük ailelerinin şu anki konumuna çok yakın, atıl durumda bir arsadır. Bu alanın temizlik süreci başlamış ve büyük ölçüde tamamlanmıştır (bkz.Ek 7 Proje Sahibi tarafından önerilen alan).

Ancak Yörük aileleri bu alana taşınmaya karar verememiştir. Bu kararsızlığın ana nedeni, ailelerin Nisan ayında planladıkları platoya göç için yakında bu alanı terk edecek olmalarıdır. Göç öncesinde taşınma sürecini halletmek konusunda kararsızdırlar. Diğer bir sorun ise, alanın yakında GES amaçları için kullanılacak olmasıdır.Yörük aileleriyle yapılan görüşme sonuçları 'da belirtildiği gibi, alan onlar için cazibesini yitirmektedir. Bu nedenle, Proje Sahibi tarafından önerilen bölge artık onlar için tercih edilen bir seçenek olmayacaktır. Tercih ettikleri bölgeler yasal olarak uygun değildir.

Yörüklerle yapılan istişareler sonucunda, üzerinde anlaşmaya varılan yeniden yerleştirme alanı "Alternatif Yeniden Yerleştirme Alanı-1" olarak belirlenmiştir. Çadırların yeniden yerleştirilmesi sürecinin 2025 yılının 20. haftasında (yaklaşık 12 Mayıs) başlaması planlanmaktadır. Yerel hava koşullarına bağlı olarak bu tarihlerde küçük değişiklikler olabilir.

Açıklanan alternatif yer değiştirme alanlarıŞekil 1 adresinde gösterilmektedir. Alternatif Yer Değiştirme Alanı-1, Alan-2 ve Alan-3Şekil 1 adresinde incelenebilir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa45 / 89

Şekil 1. Alternatif Yeniden Yerleşim Alanları

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa46 / 89

7 HAK VE UYGUNLUK KRİTERLERİ

7.1 Kesin tarih

IFC gerekliliklerine uygun olarak, yerel mevzuatta son tarih öngörülmemişse veya kamulaştırma prosedürleri kullanılmıyorsa, projeye özgü bir son tarih açıklama süreci oluşturulmalıdır. Bu proje için son tarih, 28 Ocak 2025 tarihli toplantıda yapılan duyuru ile belirlenmiştir. Bu tarihten sonra bölgeye gelen kişiler, Hak Matrisi kapsamı dışında tutulacaktır.

7.2 Etkilenen kişiler

ŞM ve PKP, Yörük ailelerinin taleplerini iletmeleri ve önerilerini takip etmeleri için araç olarak kullanılacaktır.

Bu bölgede üç Yörük ailesi yaşamaktadır. Bu hanelerde yaşayan toplam kişi sayısı yaklaşık 12'dir. Bu hanelerin bazı üyeleri, bu konaklama alanını hiç kullanmadan Toprakkale'deki daimî ikametgahlarında yaşamaktadır.

Nüfusun büyük çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır. Nüfus yapısında okul çağının altındaki çocuklar ve ileri yaş grubundaki bireyler de bulunmaktadır.

7.3 Hak Matrisi

Uygunluk kriterlerine göre belirlenen destek faaliyetleri taslak hâline getirilmiştir. Burada sunulan faaliyetler, GKRP kapsamına giren Yörük aileleri ile gerçekleştirilecek istişareler doğrultusunda revize edilecektir (bkz. Tablo 12). Bu programlara ilişkin ayrıntılar ayrıca Tablo 11 ve Tablo 13'te sunulmuştur

Tablo 12. Hak Matrisi

Etkilenen Kişi	Yardım Türü	Aynı / Nakit destekler ve Rahatsızlık Ödeneği
Küçükbaş Hayvancılık Yörük Çiftçileri	Yer değiştirme desteği sağlanması	Aynı / Nakdi Destekler ve Rahatsızlık Tazminatı Yer değiştirme sürecinde özellikle hayvanların taşınması ve yavru hayvanların barındırılması dâhil olmak üzere ulaşım, geçici barınma ve destek sağlanacaktır. Alan seçimine ilişkin istişare süreçleri tamamlanmış olup, belirlenen alan Yörük aileleriyle varılan mutabakat doğrultusunda Tosyalı tarafından hazırlanmıştır. Alternatif alanlara ilişkin olarak OOSB'nin görüşü de alınmıştır. Yer değiştirmenin ve çadır yapılarının (hayvan barınakları dâhil) kurulmasının ardından, Yörüklerin ihtiyaç ve taleplerini değerlendirmek amacıyla takip istişareleri gerçekleştirilecektir. Talep edilen destek malzemeye ilişkin ise aynı yardım yoluyla karşılanacaktır. Malzeme desteği dışında ek bir talep olması hâlinde rahatsızlık tazminatı değerlendirmeye alınacaktır. Bu ödeme tek seferlik tazminat olarak sağlanacaktır. Tazminat tutarı, Şubat 2025 itibarıyla Türkiye'de ilgili kurumlarca belirlenen asgari ücretin (22.104,67 TL) altında olmayacak ve

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa47 / 89

Etkilenen Kişi	Yardım Türü	Aynı / Nakit destekler ve Rahatsızlık Ödeneği
		dört kişilik bir ailenin gıda harcaması düzeyini (24.035,59 ⁴² TL) aşmayacaktır. Bu süreçte, hane reisleri tarafından belirlenen okuma yazma bilmeyen bireylerle yüz yüze görüşmeler yapılmaya devam edilecektir. Tosyalı, Yörükler aksini talep etmedikçe, bu arazinin Yörüklerin uygun şekilde konaklaması için kullanılabilir durumda tutulacağını taahhüt eder. Ayrıca, alanın Tosyalı'ya tahsisli olduğunu ve bu alanda OOSB genişlemesi gibi ilave çalışmaların yapılmayacağını beyan eder. Yer değiştirmenin ardından rahatsızlıkların devam etmesi durumunda, muhtarlar ve OOSB yetkilileri de istişare sürecine dâhil edilecek ve çözüm bulunması için iş birliği sağlanacaktır.
Çalışma çağındaki Yörük ailelerinin üyeleri	Yerel istihdam	Yörükler, başvurmaları hâlinde yerel istihdam olanaklarında önceliklendirilecektir.
Yörük ailelerinden hurda toplayıcılar	Yerel istihdam	Bu alanın ek bir gelir kaynağı olması nedeniyle gelirlerin beyan edilmesinde isteksizlik olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle olası gelir kaybına ilişkin nakdi destek tutarı hesaplanamamaktadır. Ancak istişare süreçlerinde ortaya çıkabilecek talepler için, rahatsızlık tazminatı kapsamında tek seferlik destek (22.104,67–24.035,59 TL) sağlanacaktır. Aynı aile içinde farklı gelir kaynaklarından doğan kayıplar ayrı ayrı ele alınacaktır. Projeden Etkilenen Kişiler (PEK), belirtilen geçim kaynağına ilişkin gelir kaybı beyanları esas alınarak kapsama dâhil edilecektir. Bu kişilerin güvencesiz ve sigortasız işlerde çalışmaları nedeniyle, düzenli gelir sağlayan ve sigortalı istihdam olanaklarına yönlendirilmeleri sürdürülebilir bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Tosyalı, talep etmeleri hâlinde bu kişilere yerel istihdamda öncelik tanıyacağını taahhüt eder.
Yörük ailelerinin üyeleri	Rahatsızlık ödenekleri	Taleplerinin karşılanmasının ardından, Yörüklerin yeni yaşam koşullarına uyum süreci izlenmeye devam edilecektir. Bu süreçte iletecekleri yeni talepler dinlenecek ve uygun görülenler Tosyalı tarafından değerlendirilecektir. PEK'lere rahatsızlık tazminatı hakkına sahip oldukları bildirilecektir. Kendilerine hem rahatsızlık tazminatı hem de

⁴² 30.04.2025 tarihi itibarıyla. Kaynak: <https://www.turkis.org.tr/storage/2025/04/2025-Nisan-A-Y.pdf>

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa48 / 89

Etkilenen Kişi	Yardım Türü	Aynı / Nakit destekler ve Rahatsızlık Ödeneği
		istihdam olanağı seçenekleri sunulacak ve tercihleri doğrultusunda hareket edilecektir.
Yörük ailelerinin üyeleri	Kolektif çabalar	Yüklenicinin araziye girişinden önce, yakın çevredeki GES'lerin (varsa) Yörüklere yönelik uyguladığı tedbirler hakkında bilgi almak amacıyla bir toplantı düzenlenecektir. Bu toplantılara OOSB yetkilileri de katılacaktır. Toplantılar, önceki projelerden edinilen deneyimlerin aktarılmasını sağlayacaktır. Toplantı, proje yönetimi düzeyindeki personelin katılımıyla bir kez gerçekleştirilecektir. Bu toplantılar, yüklenicinin araziye girişinden sonra (inşaat aşamasında) da yapılacaktır. Yakın tesislerin proje yöneticileriyle, özellikle OOSB yönetimiyle düzenli bir toplantı serisi oluşturulacaktır. İlk toplantı yüklenicinin araziye girişinden hemen sonra, ikinci toplantı ise ilk inşaat yılının sonunda; Tosyalı, yüklenici, OOSB yönetimi ve diğer yatırım alanı yöneticilerinin katılımıyla gerçekleştirilecektir.
Yörük ailelerinin üyeleri	Yerel yetkililerle iş birliği	Kümülatif etkiler arasında belirlenen OOSB gibi alanların genişlemesi nedeniyle Yörüklerin gelecekte yeniden yer değiştirmeye zorlanmasının önlenmesi amacıyla, yerel idarelerle iş birliği içinde alternatif arazilerin güvence altına alınması veya alternatif arazi arayışına destek sağlanacaktır. Amaç, yeni alanların Yörüklerin kullanımı için uygun ve yaşanabilir olmasını temin etmektir. Yerel idarelerle ilk toplantı inşaat öncesi aşamada yapılacaktır. Bu toplantı, her mahalle muhtarıyla birebir yüz yüze ya da ortak bir grup toplantısı şeklinde gerçekleştirilebilir. Muhtarların yanı sıra belediye ve kaymakamlık gibi yerel yönetim birimleri de bu toplantılara katılacaktır. Yüklenicinin araziye girişinden sonra, inşaat süresince benzer toplantılar yılda bir kez yapılacaktır.
Okuma yazma bilmeyen yetişkinler	Rehberlik	Toplantılara katılabilen ancak kendilerine sunulan belgeleri okuma ve anlama konusunda güçlük yaşayan hane temsilcilerine rehberlik sağlanacaktır.
Yaşlı bireyler	Katılım desteği	Yörük ailelerinin talep etmesi hâlinde, tüm hane üyeleri, yaşlılar ve bakıma ihtiyaç duyan bireyler Toprakkale ilçe merkezinde evlerinde ziyaret edilecektir.
Evden çıkamayan/yatalak kişiler		

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa49 / 89

Daha önce belirtildiği üzere, alan seçimi Yörüklerle istişare edilerek gerçekleştirilmiş ve karşılıklı mutabakat sağlanmıştır. Belirlenen alan Tosyalı'ya tahsisli olduğundan, bu alanda başka herhangi bir proje faaliyeti yürütülmeyecektir. Olumlu paydaş ilişkilerinin sürdürülmesi amacıyla, komşu okul ile yapılacak istişareler yoluyla şeffaf ve açık iletişim adımları uygulanacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa50 / 89

8 ŞİKAYET MEKANİZMASI

8.1 Şikâyet Mekanizması İletişim Bilgileri

Tosyalı'nın birincil sorumluluğu, şikâyetleri kaydetmek ve izlemektir. Tosyalı'nın yanı sıra, Yüklenicinin sosyal uzmanları da PKP'deki yönergeleri izleyerek sahada hazır bulunacaktır. Görevleri arasında şikâyetlerin kaydedilmesi ve yönetilmesi yer almaktadır. Bu görevlendirilmiş personel, şikâyet mekanizmasına uyarak paydaşların tüm şikâyetlerini belgelendirecek ve ele alacak, belirtilen hafifletici önlemleri denetleyecektir. Paydaşların farkındalığını artırmak ve şeffaf şikâyet başvurularını kolaylaştırmak için, proje iletişim bilgileri bilgilendirme toplantıları, proje broşürleri ve proje web sitesi aracılığıyla yaygınlaştırılacaktır. Paydaşların şikâyetlerini dile getirmeleri için çeşitli resmi kanallar mevcuttur.

Hak Matrisi ile uyumlu belirli eylemler GKRP broşürüne dahil edilecektir. Tosyalı, Hak Matrisi ile uyumlu belirli eylemler de dahil olmak üzere, GKRP broşüründe güncellemeler yoluyla uygulanacak önlemleri paylaşmayı taahhüt eder. GKRP'nin kesinleşmesi ve onaylanmasının ardından Tosyalı, bu önlemleri, bunların uygulanmasına yönelik yaklaşım ve zaman çizelgesi ile birlikte etkilenen taraflarla paylaşacaktır.

Tosyalı, ÇSED, PKP, İHED, İDRDR ve şikâyet mekanizması ayrıntılarını Türkçe ve İngilizce olarak çevrimiçi olarak açıklamayı ve Finansman Taraflarının çevrimiçi açıklamaları için kullanıma sunmayı taahhüt eder. ÇSED, YÖ, PKP ve İHED özetlerinin basılı kopyaları yerel paydaşlara Türkçe olarak sunulacaktır. GKRP, PET'lerin kişisel bilgilerinin açıklanmasını önlemek için sansürlenmiş bir şekilde açıklanacaktır. Açıklama sırasında Tosyalı, paydaşların e-posta yoluyla geri bildirimde bulunabilmelerini sağlayacak bir süreç oluşturacaktır.

Proje, geçim kaynaklarının geri kazanımı ve arazi edinimi ile ilgili şikâyetlerin ele alınabileceği genel bir topluluk şikâyet mekanizmasına sahiptir. Proje, arazi edinimi ve GKRP ile ilgili şikâyetlerin genel topluluk şikâyet mekanizması aracılığıyla ele alınacağını açıkça belirtmek için şikâyet mekanizmasını güncelleyecektir.

Tosyalı, GKRP açıklamasının bir parçası olarak hassas veya gizli bilgilerin dış taraflara açıklanmadığından emin olmalıdır.

Arazi edinimi ve GKRP ile ilgili şikâyetler, genel topluluk şikâyet mekanizması aracılığıyla işlenecektir.

Etik konular, Holding'in etik e-posta adresine veya ilgili personele sözlü olarak bildirilecektir. İletişim bilgileri aşağıda verilmiştir.

Dış paydaşlar arasında yerel topluluklar, komşu kuruluşlar, ulusal veya yerel hükümet kurumları, sivil toplum kuruluşları, tedarikçiler, akademik kurumlar, medya kuruluşları ve diğer kuruluşlar yer almaktadır.

Dış paydaşlar, aşağıdaki kanallar aracılığıyla şikâyet/geri bildirim mekanizmasını başlatabilirler. Şikâyetlerini veya geri bildirimlerini anonim olarak veya kişisel bilgilerini isteyerek paylaşarak ücretsiz olarak iletebilirler:

Tosyalı Holding:

- Web sitesi: <https://www.tosyaliholding.com.tr/>
- Adres: Barbaros, Sütçü Yolu Cd. No:72, 34746 Ataşehir/İstanbul
- E-posta: ges.projegelistirme@tosyaliholding.com.tr
- Telefon: 0216 544 36 00
- Etik konular için: etik@tosyaliholding.com.tr

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa51 / 89

Tosyalı Demir Çelik

- Web sitesi: <https://www.tosyalidemircelik.com.tr/>
- Adres: Organize Sanayi Bölgesi, Sarıseki/Hatay
- Telefon: 0326 656 21 30 (1735)

Proje

- Adres: Osmaniye İli Toprakkale İlçesi Türkmen Büyüktüysüz Köyü 246 Ada 2 Parsel
- İrtibat kişisi: Duygu Sena KOLUÇOLAK (Sosyal Uzman & TİG)
- İrtibat kişinin telefon numarası: 0530 930 2546
- Ek 1 Şikayet Kayıt Formu ,Ek 2 Şikayet Kapatma Formu veEk 3 Şikayet Kaydı : PET'ler, şantiyede ve köy kahvesi gibi diğer erişilebilir kamuya açık yerlerde bulunan şikâyet kayıt formlarını doldurma olanağına sahiptir.
- Projeye özgü Şikayet ve Geri Bildirim Gönderme Sayfası: <https://hedef360.com/seclink/>

Diğer kanallar;

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)

CİMER, vatandaşların çeşitli sorunları bildirmeleri, şikâyetle bulunmaları ve taleplerde bulunmaları için bir platform görevi görmektedir. CİMER, kurulduğu günden bu yana vatandaşlar tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Bu sistem, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından geliştirilen özel bir yazılım ve web sayfası aracılığıyla çalışmakta olup, vatandaşlar ile hükümet arasındaki iletişimi kolaylaştırarak, başvuruların her zaman ve her yerden yapılabilmesini sağlamaktadır.

CİMER sistemi, genel kullanımının yanı sıra, Proje düzeyinde de Proje'den etkilenen kişiler veya diğer ilgili tarafların Şikayetlerini almak ve ele almak için kullanılacaktır. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca, her birey, yazılı düzenlemelerde belirtilen prosedür ve ilkeleri izleyerek bilgiye erişim hakkına sahiptir. Bu, Dilekçe Hakkı yoluyla yazılı bir talep göndererek veya <https://www.cimer.gov.tr/> adresinden çevrimiçi olarak yapılabilir.

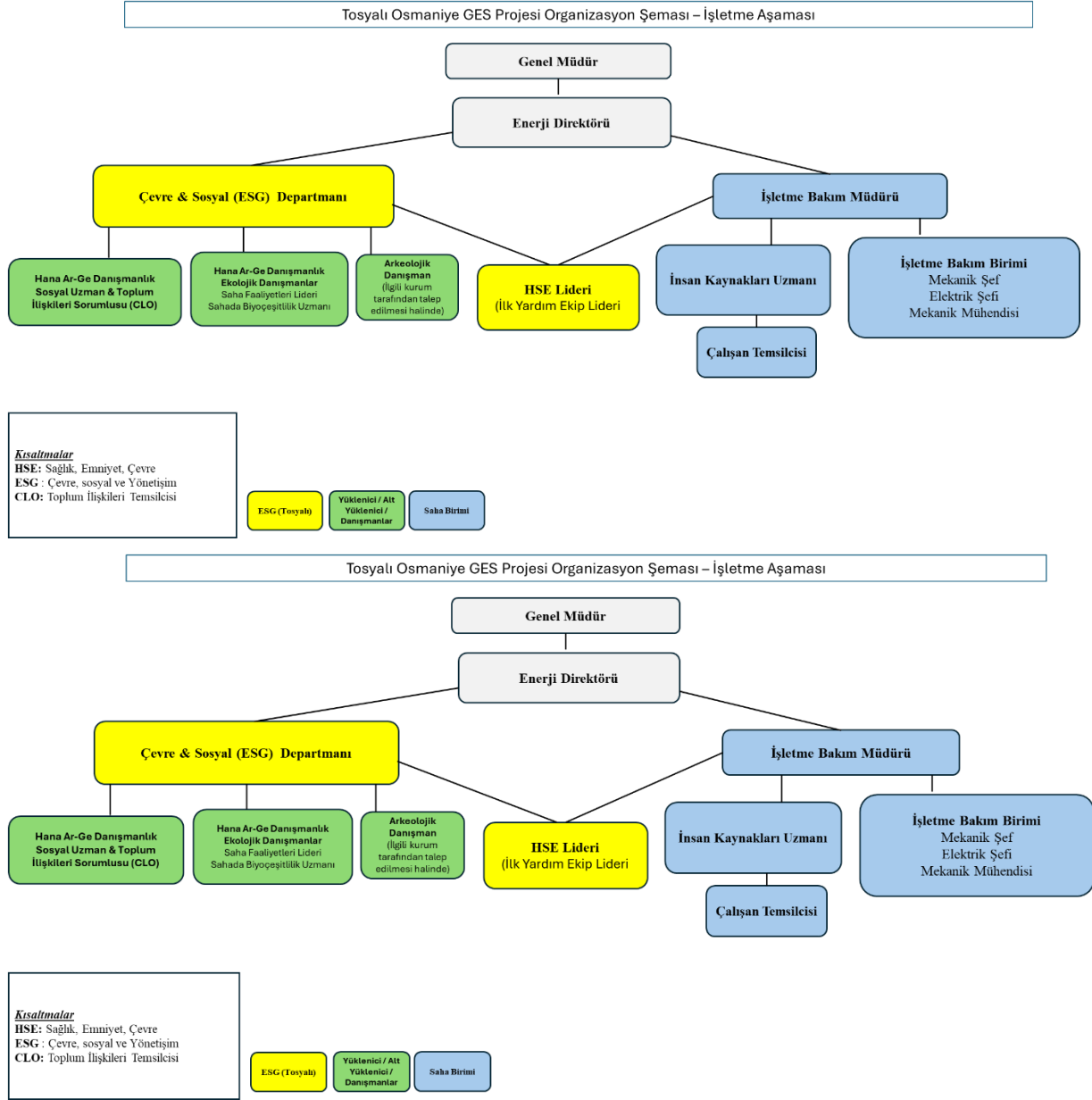
Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER)

Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, Göç Yönetimi Başkanlığı bünyesinde, yardım arayanlara 24/7 YİMER 157 ve diğer hizmet kanalları aracılığıyla yasaya uygun, doğru, hızlı ve güvenilir bilgi sağlamayı taahhüt etmektedir. YİMER 157, yabancılara 7 gün 24 saat kesintisiz yardım sağlayarak vize, oturma izni, uluslararası koruma, geçici koruma ve daha fazlası ile ilgili sorularında yardımcı olmaktadır. İnsan kaçakçılığı mağdurlarının tespit edilmesinde ve denizde göçmen kaçakçılığı mağdurlarının kurtarılması operasyonlarında önemli bir rol oynamaktadır. YİMER 157, yabancılar için bir can simidi görevi görerek, Türkiye içinde ve dışında erişilebilir, bilgi ve yardım için birincil kaynak olmayı hedeflemektedir.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa52 / 89

9 ROLLER VE SORUMLULUKLAR

Projenin genel organizasyon şeması Şekil 2 adresinde verilmiştir ve genel olarak, Projenin tam performans uyumluluğunu sağlamak için IFC PS'lerin gerekliliklerine göre ÇSED Raporu, ÇSYP ve diğer ilgili alt yönetim planlarının uygun şekilde uygulanmasından sorumlu olacaklardır.

Şekil 2. Proje Sahibinin Organizasyon Yapısı

Şekil 2 diyagramda gösterildiği gibi, bir Sosyal Uzman ve Toplum İrtibat Görevlisi atanmıştır. GKRP süreci boyunca, bu organizasyon şeması yapısı içindeki danışma faaliyetleri, Çevre ve Sosyal (Ç&S) Ekibinin koordinasyonunda ve Sosyal Uzman ve Toplum İrtibat Görevlisinin katılımıyla yürütülecektir. GKRP süreci boyunca kullanılacak tüm fonlar Genel Müdür/Enerji Direktörü tarafından organize edilecektir. Proje Müdürü (ve işletme aşamasında İşletme ve Bakım (İ&B) Müdürü), finansal kaynakları (aynı veya nakdi) sahadaki paydaşlara aktarmaktan

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa53 / 89

sorumlu olacaktır. Bu süreçte, Sosyal Uzman ve TİG, Ç&S Ekibi ile irtibat noktası rolünü üstlenecektir. Sosyal Uzman ve TİG'in GKRP sürecindeki sorumlulukları ayrıntılı olarak aşağıdaki gibi olacaktır:

- Sosyal Uzman ve TİG, Tosalı bünyesindeki Ç&S Ekibine hiyerarşik olarak rapor verecektir.
- Sosyal Uzman ve TİG, sahada aktif olarak bulunacaktır.
- Tosalı, GKRP'nin uygulanması da dahil olmak üzere, Sosyal Uzman ve TİG'in her zaman kolayca erişilebilir bir konumda kalmasını sağlamayı taahhüt eder.
- Proje Yöneticisi tarafından bugüne kadar yürütülen faaliyetler Sosyal Uzman ve TİG'e devredilmiş ve devam eden sürece entegre edilmiştir.
- GKRP kapsamındaki Yörük aileleriyle yüz yüze toplantılar, istişareler, sunumlar ve diğer katılım yöntemleri Sosyal Uzman ve TİG tarafından yürütülecektir.
- Tüm danışma süreçleri Sosyal Uzman ve TİG tarafından belgelenecektir.
- Sosyal Uzman ve TİG, dış paydaşlardan gelen Şikayetler (en az 2 gün içinde), talepler, öneriler, sorular vb. tüm geri bildirimlerin uygun ve hızlı bir şekilde (en az 1 gün içinde) kaydedilmesi, sınıflandırılması ve yanıtlanması dahil olmak üzere şikayet mekanizmasının işleyişinden sorumlu olacaktır.
- Sosyal Uzman ve TİG, çözüm sürecini başlatacak, takip edecek ve sonucu paydaşa iletecektir (en az 10 gün içinde).
- Çözülmeyen Şikayetler durumunda, Sosyal Uzman ve TİG, gerekirse şikayetçiye yasal süreçlerde destek sağlayacaktır.

GKRP'nin uygulanmasından sonra, Yörük topluluğunun rahatsızlık tazminatı koşulları Sosyal Uzman ve TİG tarafından izlenecektir.

Yörük topluluğunun ek talepleri olması durumunda, bunlar Sosyal Uzman ve TİG tarafından Şikâyet Mekanizması'na kaydedilecektir. Kararlaştırılan çözüm, Sosyal Uzman ve TİG tarafından Yörükler'e iletilecektir.

Ek finansal ihtiyaçlar olması durumunda, Genel Müdür/Enerji Direktörü GKRP finansmanı için destek sağlayacaktır. Proje Yöneticisi (veya işletme aşamasında O&M Yöneticisi) sahada ek önlemlerin uygulanmasını yönetmekten de sorumlu olacaktır.

Tosalı,Şekil 2 'da sunulduğu gibi, ekibe önceden YYEP/GKRP deneyimi olan bir sosyal uzman, Sosyal Uzman ve TİG'in dahil edilmesini sağlamıştır. Bu uzman, GKRP sürecini denetlemekle sorumlu olacaktır. Aynı uzman, Yörüklerle yapılan toplantıları da takip edecek ve diğer toplantı notlarının kayıtlarını tutacaktır. İnşaatın başlamasından önce, süreç bu uzman tarafından izlenecektir. GKRP'nin uygulanmasının ardından, uzman ayrıca denetim raporunu hazırlayacaktır. Üç aylık raporun sunulmasından sonra, alınan önlemlerin takibi yine bu uzman tarafından yapılacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa54 / 89

10 UYGULAMA BÜTÇESİ

Proje Sahibi tarafından bugüne kadar resmi olarak faturalandırılmış giderlere ilişkin malzeme tedariki toplamda 450.000 TL tutarındadır.

Yörük aileleriyle gerçekleştirilen istişarelerin sonuçlarına bağlı olarak, yer değiştirme ve kurulum aşamalarında da ek giderler oluşacaktır. Ancak bu giderler için henüz kesin bir bütçe belirlenmemiştir. Bununla birlikte, paydaş katılım süreçleri kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin harcamalar da GKRP bütçesine dâhil edilecektir. Ayrıca, Şikâyet Mekanizması (ŞM) kapsamındaki giderler de GKRP bütçesi içerisinde yer alacaktır.

GKRP, araziye giriş öncesinde ve kapanış aşamasında güncellenecek olup, bütçe de buna paralel olarak revize edilecektir. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerine ilişkin giderler de bu kapsamda ele alınacak ve bütçe içerisinde muhasebeleştirilecektir.

Örnek bütçe, Tosyalı Osmaniye GES Projesi tarafından hazırlanmıştır. Belirlenen kalemlere ilişkin ayrıntılar bir sonraki sayfada sunulmaktadır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa55 / 89

ÖRNEK GKRP BÜTÇESİ

GKRP KAPSAMINDAKİ SOSYAL ÖDEMELER							
YÖRÜK AİLELERİNE YAPILAN ÖDEMELER							
UYGULAMA	DERS	AYRINTILAR	SORUMLULUK	PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Tamamlanan Başvuru							
GKRP Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler							
Taşınma Desteği	Göçebelere geçici barınma desteği sağlanması	Göçebelerin yerinden edilmesinden dolayı yedi adet çadır malzemesi temin edilerek üç aileye teslim edildi. İlgili belgeler GKRP ekinde yer almaktadır.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş Öncesi/Arazi Temizliği)	KVKK gereği gizlenmiştir	3.03.2025	12 kişi
Taşınma alanının uygunluğu	Yörüklerin faaliyetleri için yeni yerin uygunluğu düzenli olarak izlenecektir.	Yörük aileleri için ayrılan yeni alanda zemin düzleştirildi.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş Öncesi/Arazi Temizliği)	KVKK gereği gizlenmiştir	4.04.2025	12 kişi
GKRP Kapsamında Yürütülen PKP Faaliyetleri							
Şikayet Giderme Mekanizması	ŞM uygulaması, şikâyet mekanizmasının uygulanması ve işletilmesinin maliyetleri de dahil olmak üzere genel ŞM'ye entegre edilmiştir.	Yörükleri bilgilendirmek için broşür şeklinde şikâyet bildirim formu dağıtılmasına ihtiyaç duyulmuştur.	Sosyal Uzman & Ç&S Ekibi	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş/Arazi Temizliği Öncesi)	KVKK gereği gizlenmiştir	3.03.2025	12 kişi
Bilgilendirme faaliyetleri	Yörük ailelerine proje tanımı ve hakları hakkında bilgi verilmesi.	Yörükleri bilgilendirmek için broşürler dağıtılmasına ihtiyaç duyuldu.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş Öncesi/Arazi Temizliği)	KVKK gereği gizlenmiştir	3.03.2025	12 kişi
Yeterli PEK Seviyesi	Yörük aileleriyle sürekli etkileşim	Yörüklerin memnuniyetleri, talepleri ve şikayetleri hakkında bilgi almak için düzenli olarak telefon görüşmeleri yapıldı.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş Öncesi/Arazi Temizliği)	KVKK gereği gizlenmiştir	2.06.2025	12 kişi
Planlanan Uygulama							
GKRP Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler							
Hayvan Sağlığı Yönetimi	Taşıma sırasında hastalık risklerini azaltmak için izleme ve destek sağlanabilir.	Taşınma sırasında hastalık risklerini azaltmak için izleme yapılacaktır ve gerektiğinde veteriner desteği sağlanacaktır.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	Yeniden yerleşimden sonraki bir yıl içinde	gerekirse bu süreçte hesaplanacaktır	Gerekirse	12 kişi
Rahatsızlık ödenekleri	Yörüklerin geçim kaynaklarının kaybı.	Geçim kaynaklarında bir kayıp olmamıştır, ancak bu maddeyi yine de muhafaza ediyoruz.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	Yeniden yerleşimden sonraki bir yıl içinde	GKRP'nin uygulanmasından bir yıl sonra belirlenecektir	Gerekirse	12 kişi
Geçim Desteği	Yörük hayvanları için yem desteği	Yörüklerin yeni yaşam alanlarında hayvanlarını besleyebilmeleri için yem desteği sağlanacaktır.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	Yeniden yerleşimden sonraki bir yıl içinde	KVKK gereği gizlenmiştir	Gerekirse	12 kişi
	Koyunlara otlatma hakkı sağlanması	Yörüklerin koyunlarının beslenmesi için panel altındaki otlaklarda otlamasına izin verilebilir.	O&M Müdürü	İşletme	-	Talep edilmesi halinde	12 kişi
Taşınma Alanının Uygunluğu	Yörüklerin faaliyetleri için yeni yerin uygunluğu düzenli olarak izlenecektir.	Yörüklerin yerinden edilme sonucu yeni yaşam alanlarındaki faaliyetlerinin uygunluğu, Sosyal Uzman ve Çevresel ve Sosyal Ekip tarafından düzenli olarak izlenecek ve uygunsuzluk durumunda yeni bir alan tahsis edilecektir.	Sosyal Uzman ve Çevre ve Sosyal Ekip	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş/Arazi Temizliği Öncesi) İnşaat	GKRP'nin uygulanmasından bir yıl sonra belirlenecektir	Gerekirse	12 kişi
Yörüklerin istihdamı	Yerel istihdama öncelik verilmesi	Yörüklerin geçimini kolaylaştırmak için yerel istihdama destek sağlanacaktır.	Sosyal Uzman ve İK Uzmanı Ç&S Ekibi	İnşaat ve İşletme	Talep edilmesi halinde bu aşamada hesaplanacaktır	Gerekirse	12 kişi
Yer Değiştirme Desteği	Yörüklerin hayvanlarını nakletmelerine destek sağlanması	Yörüklerin yeni yaşam koşullarına uygunlukları izlendikten sonra, sürece bağlı olarak hayvanların nakli için destek sağlanacaktır.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	Yeniden yerleşimden sonraki bir yıl içinde	o aşamada hesaplanacaktır	Gerekirse	12 kişi
	Yem deposu desteği sağlanması	Yem desteği uygulaması sonrasında depolama alanları daralırsa, Yörükler'e yem depolama desteği sağlanacaktır.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü		o aşamada hesaplanacaktır	Gerekirse	12 kişi
Kapanış Denetimi	Tüm APG'ler kapanış denetimi sırasında tamamlanmalıdır.	Kapanış denetimi sırasında tüm APG'ler tamamlanması.	Ç&S Ekibi Genel Müdürü/Enerji Direktörü	GKRP Uygulamasının Sonu	o aşamada hesaplanacaktır	Gerekirse	12 kişi

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa56 / 89

GKRP KAPSAMINDAKİ SOSYAL ÖDEMELER YÖRÜK AİLELERİNE YAPILAN ÖDEMELER							
UYGULAMA	DERS	AYRINTILAR	SORUMLULUK	PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
GKRP Kapsamında Gerçekleştirilecek PKP Faaliyetleri							
Üç Aylık İzleme Raporları	Her üç aylık dönemin sonunda GKRP izlemeyi kapsayan bir rapor sunmanın bir maliyeti vardır.	İzleme raporlarının sunulması için sarf malzemesi giderleri.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm Aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		12 kişi
		Üçüncü taraf raporlama danışmanlık giderleri	Ç&S Ekibi		KVKK gereği gizlenmiştir		12 kişi
		Raporların ilgili taraflara teslim edilmesi için iletim maliyeti vardır.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi		KVKK gereği gizlenmiştir		12 kişi
Tatmin Edici PEK Seviyesi	Yörük aileleriyle sürekli etkileşim	İzleme raporlarının sunulması için sarf malzemesi giderleri.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi Genel Müdür / Enerji Direktörü	Tüm Aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		12 kişi
GKRP ile ilgili davalar	LA kapsamında açılan davaların takibi	Arazi edinimi kapsamında dava açılması halinde, bu süreçler de izleme kapsamına dahil edilecektir.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi Genel Müdürü / Enerji Direktörü	TÜM aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir	Gerekirse	12 kişi
Bilgilendirme faaliyetleri	Projeyle ilgili bilgilerin açıklanması.	Paydaşları bilgilendirmek için bir web sitesine ihtiyaç vardı.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		
DİĞER PAYDAŞLARA YAPILAN ÖDEMELER							
Yerel halk için tamamlanan PKP faaliyetleri							
BAŞVURU	DERS	AYRINT		PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Bilgilendirme faaliyetleri	Paydaşlara proje tanımı ve hakları hakkında bilgi verilmesi.	Paydaşları bilgilendirmek için broşürler dağıtılmasına ihtiyaç vardı.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	İnşaat Öncesi (Araziye Giriş Öncesi/Arazi Temizliği)	KVKK gereği gizlenmiştir	3.03.2025	260 hane
Şikayet Giderme Mekanizması	ŞM uygulaması, şikâyet mekanizmasının kurulması ve işletilmesi maliyetleri dahil olmak üzere genel ŞM'ye entegre edilmiştir.	Paydaşların projeye ilgili isteklerini, Şikayetlerini ve önerilerini kolayca iletebilecekleri bir yazılım uygulamasına ihtiyaç vardı.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane
		Paydaşların projeye ilgili istek, şikâyet ve önerilerini doğrudan iletebilmeleri için istek/şikâyet kutuları oluşturulması gerekiyordu.			KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane
		Taleplerin/Şikayetlerin kaydedilmesini kolaylaştırmak için kâğıt masrafları yapılmaktadır.			KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane
Sosyal sorumluluk faaliyetleri	Planlama süreçlerine paydaşların katılımı	Paydaş katılım toplantıları sırasında, Büyüktüysüz Muhtarı tarafından köyün yararına bir hamur yoğurma makinesi talebi bize iletilmiştir.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi Genel Müdürü / Enerji Direktörü	İnşaat ve İşletme	KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane
		Büyüktüysüz Muhtarlığı için 30 adet çelik profilli pergola inşaatı			KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane
İşgücü için PKP Faaliyetleri Tamamlandı							
BAŞVURU	DERS	DETAY		PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Şikayet Giderme Mekanizması	ŞM uygulaması, şikâyet mekanizmasının kurulması ve işletilmesi maliyetleri dahil olmak üzere genel ŞM'ye entegre edilmiştir.	Paydaşların projeye ilgili isteklerini, Şikayetlerini ve önerilerini kolayca iletebilecekleri bir yazılım uygulamasına ihtiyaç vardı.	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		350 çalışan
		Paydaşların projeye ilgili istek, şikâyet ve önerilerini doğrudan iletebilmeleri için istek/şikâyet kutuları oluşturulması gerekiyordu.			KVKK gereği gizlenmiştir		350 çalışan
		Taleplerin/Şikayetlerin kaydedilmesini kolaylaştırmak için kâğıt masrafları yapılmaktadır.			KVKK gereği gizlenmiştir		350 çalışan
Yerel Halk için PKP Faaliyetlerinin Planlanması							
UYGULAMA	DERS	DETAY		PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Bilgilendirme faaliyetleri	Eğitimler ve toplantılar	Yemek hizmeti malzemeleri, eğitim broşürleri, ulaşım masrafları	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		260 hane

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa57 / 89

GKRP KAPSAMINDAKİ SOSYAL ÖDEMELER							
YÖRÜK AİLELERİNE YAPILAN ÖDEMELER							
UYGULAMA	DERS	AYRINTILAR	SORUMLULUK	PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Tedarikçiler ve Potansiyel Alıcılar için PKP Faaliyetlerinin Planlanması							
BAŞVURU	DERS	AYRINTILAR		PROJE AŞAMASI	TOPLAM MALİYET (TL) (KDV HARİÇ)	SON TARİH	KİŞİ SAYISI
Bilgilendirme Faaliyetleri	Bilgilendirme ve iş birliği toplantıları, uygulama zinciri ve potansiyel alıcılar	Yemek hizmeti malzemeleri, eğitim broşürleri, ulaşım masrafları	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		
	Paydaşları, işbirlikçileri ve çalışanları proje tanımı ve hakları hakkında bilgilendirmek.	Projelerimizle ilgili bilgi ve belgelerin açıklanması ve yayınlanmasını sağlamak için bir web sitesi oluşturmak	Sosyal Uzman ve Ç&S Ekibi	Tüm aşamalar	KVKK gereği gizlenmiştir		

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa58 / 89

11 İZLEME VE RAPORLAMA

Yörük aileleri üzerindeki fiziksel ve ekonomik yeniden yerleşim etkilerinin projenin tüm aşamalarında etkili bir şekilde azaltılması ve yönetilmesi için kapsamlı bir sosyo-ekonomik izleme planı uygulanacaktır. Bu plan, etkilenen hanelerin belirlenmesi, paydaşların sürekli katılımı, geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına yönelik önlemlerin uygulanması ve Şikayetlerin zamanında çözülmesine odaklanmaktadır.

İnşaat öncesi aşamada, proje sahası çevresinde mevsimlik ve yarı kalıcı olarak yaşayan Yörük ailelerinin belirlenmesi üzerinde durulacaktır. Talep edilmesi halinde, geçim kaynakları, yer değiştirme ihtiyaçları ve destekle ilgili beklentilerini anlamak için erken danışma toplantıları yapılacaktır. Araziye erişim sağlanmadan önce işlevsel ve kültürel açıdan uygun bir şikâyet mekanizması oluşturulacaktır.

İnşaat ve işletme aşamaları boyunca, Proje Sahibi Yörük topluluklarıyla şeffaf iletişim ve katılım sağlayacak, gerekli geçim desteğini (özellikle hayvancılıkla ilgili) sağlayacak ve düzenli paydaş geri bildirimleri yoluyla hafifletme önlemlerinin performansını takip edecektir. Hizmetten çıkarma aşamasında, nihai istişareler yapılacak, otlak alanları gerektiği şekilde rehabilite edilecek ve hayvancılık geçim kaynaklarının sürdürülebilirliğinin devamı için kalan destek sağlanacaktır.

İlerleme, Tablo 13'te tanımlanan göstergeler kullanılarak izlenecektir.

Bu izleme sürecinin başarısı, hafifletme önlemlerinin etkinliği, Şikayetlerin çözülmesi ve etkilenen hanelerin katılım ve memnuniyet düzeyleri ile ölçülecektir.

Arazi hazırlığı ve inşaat sırasında, üç aylık dönemlerde ilerleme raporları hazırlanacaktır. ŞM aracılığıyla alınan Şikayetlerin sayısı azalırsa, raporlama dönemi altı aya (yarı yıllık) uzatılabilir. Ancak, Şikayetlerin sayısı artarsa, üç aylık raporlama devam edecektir.

GKRP tamamlanma denetimi, taşınma işleminin tamamlanmasından en geç 1 yıl sonra yapılacaktır.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa59 / 89

Tablo 13. İzleme ve Raporlama

Konu	Konu	Proje aşaması	Sıklık	Sorumluluk	Parametre / APG	Hedef
Geçim kaynaklarının yeniden sağlanması	Proje sahası yakınında geçici veya mevsimlik olarak ikamet eden Yörük hanelerinin belirlenmesi	İnşaat öncesi (Araziye Giriş/Arazi Temizliği Öncesi)	Tek seferlik	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Hane halkı gelir seviyesinde artış	Yaklaşık %10 artış
Fiziksel ve Ekonomik Yeniden Yerleşim	Öngörülen etkilerin belirlenmesi (fiziksel/ekonomik yerinden edilme)	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi)	Tek seferlik	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Yer değiştiren Yörük ailelerinin sayısı.	%100
GKRP uygulaması	Düzenli raporlama Kapanış denetimi	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi)	Dahili düzenli raporlama: Üç aylık Dış Denetim: Yıllık	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Genel Sorumlu:</u> Proje Sahibi	Üç ayda bir sunulan teslim edilecekler	Dört üç aylık rapor
Paydaş Katılımı	Etkilenen Yörük topluluklarıyla istişareler yürütmek	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi) Arazi Hazırlığı ve İnşaat	En az iki kez	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Danışma toplantılarının sayısı	Yörükler ile karşılıklı anlaşma/konsensüs
Paydaş Katılımı	Yörük ailelerinin planlama süreçlerine dahil edilmesi	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi) Arazi hazırlığı ve inşaat	Devam	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Toplantıya katılım oranı	Belirlenen hanelerin %90'ı katıldı
Şikâyet Giderme Mekanizması	Şikâyet mekanizmasının uygulanması ve işleyişi	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG İşçi Temsilcisi <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi,	Çözülen Şikayetlerin yüzdesi	%90 uyum
Yer değiştirme desteği	Hayvan nakliyesi, geçici barınak ve yem depolama desteği	İnşaat öncesi (Araziye giriş/arazi temizliği öncesi)	Hane başına tek seferlik	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Genel Sorumlu:</u> Genel Müdür/Enerji Direktörü	Zamanında taşınma desteği sağlama oranı	%100 zamanında sağlanma
İletişim	Yörük aileleriyle sürekli iletişim	İnşaat ve İşletme	Aylık	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Gerçekleştirilen iletişim faaliyetlerinin sayısı	Planlanan düzenli toplantıların %90'ı tamamlandı
Geçim Desteği	Yem temini, veteriner desteği, otlatma erişimi	İnşaat ve İşletme	Mevsimsel / ihtiyaç duyulduğunda	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Genel Sorumlu:</u> Genel Müdür/Enerji Direktörü	Okuma yazma bilmeyen hane reisleri için - okuma yazma bilmeyen hane reisleri için rehberlik faaliyeti, - Yakındaki proje sahibi ile işbirliği toplantısı - yerel yetkililerle toplu toplantı	%90 tamamlanma
Yörüklerin istihdamı	Yerel istihdamda öncelik	İnşaat	Mevsimlik / ihtiyaç duyulduğunda	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG İnojen'in İK Uzmanı <u>Denetim:</u> İK Uzmanı Ç&S Ekibi	Yerel istihdamdan yararlanmak isteyen kişi sayısı	Tüm uygun başvuru sahiplerinin istihdamı
Rahatsızlık ödenekleri	Yeni yaşam koşullarına uyumlarını izleme.	Arazi hazırlığı ve inşaat	Tek seferlik	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Rahatsızlık ödeneği alan kişi sayısı	Başvuran tüm uygun kişilere ödeme
Hayvan Sağlığı Yönetimi	Yer değiştirme sırasında hastalık risklerini azaltmak için izleme ve destek	Tüm İlgili Aşamalar	Periyodik	<u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Uygulama:</u>	Hayvan sağlığı desteğinden yararlanan kişi sayısı	%100 karşılanma

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa60 / 89

Konu	Konu	Proje aşaması	Sıklık	Sorumluluk	Parametre / APG	Hedef
				Veterinerlik HizmElHeri		
Arazi iyileştirme	Kullanımdan kaldırılmasının ardından etkilenen otlakların ıslahı	Hizmetten Çıkarma	Tek seferlik	<u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG	Arazi iyileştirme çalışmalarının tamamlanma oranı (%)	%100 sağlanma
Son Danışmalar	Hizmetten çıkarma öncesinde son danışmaların yapılması	Hizmetten Çıkarma	Tek seferlik	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Gerçekleştirilen son danışma toplantılarının sayısı	Yüklenicinin şantiyeye girmesinden önce en az 2 toplantı
PEK sayısı	Arazi ediniminden etkilenen kişi sayısı değişebilir. Bu sayıları takip etmek için düzenli danışma toplantıları düzenlenmeli ve yeni eklenen kişiler için ek danışma toplantıları yapılmalıdır.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Gerekli hallerde, Hak Matrisine yeni üyelerin dahil edilmesi	Hiçbir PEK'in süreçten dışlanmamasını sağlamak ve tüm yeni PEK'lerin Hak Matrisi çerçevesinde değerlendirildiğini göstermek.
Yeniden yerleştirme alanının uygunluğu	Yörüklerin faaliyetleri açısından yeni yerin uygunluğu düzenli olarak izlenecektir.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman & TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Yeniden yerleştirme alanının geçim kaynaklarının yeniden sağlanması açısından tatmin edici olup olmadığı. Yeniden yerleştirme alanının sürdürülebilir bir geri kazanım sağladığı.	Yeniden yerleştirme alanında tam ikame sağlanması. Yeniden yerleştirme alanında geçim kaynaklarında sıfır kayıp etkisi.
PEK tatmin edici seviyesi	Yeniden yerleştirilen kişilerin uygulanan geçim kaynaklarının yeniden sağlanması önlemlerinden ve ekonomik faaliyetlerinin yeniden kurulmasından genel memnuniyetleri izlenecektir.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Düzenli danışmalarda memnuniyet boyutunun dahil edilmesi	Sıfır şikâyet %100 memnuniyet
Kadın hane halkı üyelerinin katılımı	Tüm danışma süreçlerinde kadın hane halkı üyelerinin katılımı sağlanacaktır.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Her danışma toplantısında, kadın hane üyeleri davet edilecek ve toplantılara katılımları teşvik edilecektir.	Her haneden en az bir kadın üye her toplantıya katılacaktır.
Kamu ŞM'ye entegre ŞM uygulaması	Kamu ŞM'si, GKRP'nin uygulamasını da kapsamalıdır.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	PET'lar, GKRP kapsamında ŞM'yi kullanmaya teşvik edilecektir. GKRP ile ilgili hem açık hem de gizli Şikayetler izlenecektir. Şikayetlerin kaydı ve işlenmesi zamanında yapılacaktır. Şikayetçiler, cinsiyet gibi ilgili özelliklerle birlikte belgelenecektir.	GKRP için girilen kayıt sayısı (dilekçeler, talepler, öneriler, sorular ve şikayetler dahil) GKRP için açık şikâyet sayısı sıfır. GKRP ile ilgili girdilerin zamanında kaydedilmesi. Tüm girdilere mümkün olduğunca hızlı yanıt verilmesi.
GKRP ile ilgili davalar	LA kapsamında açılan davaların izlenmesi.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi <u>Genel Sorumluluk:</u> Genel Müdür / Enerji Direktörü	Arazi edinimi kapsamında dava açılması durumunda, bu süreçler de izleme kapsamına dahil edilecektir.	Tosyalı tarafından davacıya, avukatlar, noterler ve benzeri hizmetler dahil olmak üzere, yasal işlemler için hukuki ve teknik destek sağlanması.
PEK içindeki Hassas ve Dezavantajlı Bireyler/ Gruplar	Hassas bireyler için uygulanan ek önlemler izlenecektir.	Tüm aşamalar	Sürekli	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Evden çıkamayan ve yatalak kişilerin katılımını kolaylaştırmak için yapılan yerinde/ev ziyaretlerinin sayısı. Okuma yazma bilmeyen kişiler için hazırlanan belgeler.	Hedeflenen tüm ev ziyaretlerinin tamamlanması.
Üç aylık izleme raporları	Her üç aylık dönemin sonunda GKRP izlemeyi kapsayan bir raporun sunulması.	Tüm aşamalar	Üç aylık	<u>Uygulama:</u> Sosyal Uzman ve TİG <u>Denetim:</u> Ç&S Ekibi	Dört adet üç aylık raporun sunulması.	Her üç aylık dönem için son teslim tarihi
Kapanış denetimi	Bir kapanış denetimi yapılması beklenmektedir	GKRP uygulamasının sonu	Bir kez	<u>Uygulama:</u> Üçüncü taraf / Dış denetim	Kapanış denetimi tarihine kadar tüm APG'ler tamamlanması.	Nihai kapanış denetiminin tamamlanması.

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa61 / 89

EK

Ek 1 Şikayet Kayıt Formu

- Paydaş İletişim Formu

	PAYDAŞ, DİLEK, ŞİKAYET İLETME FORMU	Doküman No	F.01.07.03			
		Dok.Tarih:	05.04.2024			
		Revizyon:	0			
		Sayfa:	1 / 1			
İLETİŞİME GEÇEN KİŞİNİN BİLGİLERİ: (İsminizin gizli kalmasını tercih ediyorsanız lütfen boş bırakın. Bildirimleriniz Proje Yönetimi tarafından aynı şekilde değerlendirilecektir.						
Tarih :						
İrtibat Bilgisi : (Nasıl irtibata geçilmesini istiyorsanız buna göre gerekli bilgileri veriniz.						
Posta yolu ile:.....						
Telefonla :						
E- Posta yolu ile :						
Tepkinizi belirtin : ☐ Yorum ☐ Şikayet		Şikayet Doldurulmuş iletişim formu suretinin alındığını teyit eden imza.....				
Kaydeden : Yorum / şikayet sunan kişi						
☐ Diğer (lütfen kim olduğunu belirtin)						
PROJE HAKKINDAKİ YORUMLARINIZ (Gerekirse sayfanın arka kısmından devam edebilirsiniz.)						
YORUM/ ŞİKAYETİNİZ HAKKINDA BİLGİLER						
Yorum/ Şikayetinizi tanımlayın (Gerekirse sayfanın arka kısmından devam edebilirsiniz.)						
Yorum / Şikayet İlgili Olay Tarihi						
☐ Tek seferli olay / şikayet (Tarih :						
☐ Bir defadan fazla mı oldu (Kaç Kez?.....)						
☐ Devam ediyor (Problem halen yaşanıyor)						
Problemi çözmek için ne öneriyorsunuz ? (Gerekirse sayfanın arka kısmından devam edebilirsiniz.)						
Bu kısım proje yönetimi tarafından doldurulacaktır.						
YORUM DURUMU						
Yorum Kayıt (E/H)	Sunum tarihi:	Kaydeden:				
Gerekli Tepki (E/H)	Müdahale tarihi:					
ŞİKAYETÇİ DURUMU						
Şikayet Kayıt (E/H):	Sunum Tarihi :	Kaydeden:				
Cevap Gönderim Tarihi :	Şikayet Kapatıldı (E/H) :	Kapatma Tarihi / İmzası :				
İRTİBAT NUMARASI : 0530 930 2546 (DUYGU SENA KOLUÇOLAK)						

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa62 / 89

- Çalışan Şikayet Formu

	GES PROJESİ ÇALIŞAN DİLEK, ŞİKAYET İLETME FORMU	Doc. No:	F.01.07.04
		Doc.Date:	3.09.2025
		Rev. No:	0
REFERANS NO: (Sorumlu kişi tarafından doldurulacaktır.			
ANONİM ☐	Kimliğinizi beyan etmek istemiyorsanız, bu formu doldururken, yanında 'Anonim' yazılı kutuyu işaretleyebilir veya izniniz olmadan kimlik		
ANONİM DEĞİL ☐	bilgilerinizin üçüncü taraflarla paylaşılmamasını talep edebilirsiniz. 'Anoni' kutusu işaretlendiğinde, istek/ şikayet doğrudan yanıtlanmayabilir.		
İSİM SOYİSİM			
ADRES			
İLETİŞİM			
Olay ve şikayetin tanımı:			
Ne oldu ? Nerede oldu ? Kimin başına geldi ? Sorunun sonucu nedir ?			
Olay /Şikayet Tarihi:			
Bir seferli olay ☐	Birden fazla (kaç kez): ☐	Devam Eden : ☐	
Sizce bu sorunu nasıl çözmemiz gerekir ?			

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa63 / 89

Ek 2 Şikayet Kapatma Formu

	ŞİKAYET KAPATMA FORMU		Doc. No: F.01.07.10 Doc. Tarihi: 3.09.2025 Rev. No: 0	
Şikayet Kapatma Numarası:				
Şikayet Referans Numarası				
Uzun vadeli alınacak önlemleri tanımlayın (Gerekirse)				
Tazminat Gerekli mi?				
DÜZELTME EYLEMLERİNİN VE KARARLARININ KONTROLÜ				
Düzeltilici Eylem Aşamaları	Termin Tarihi ve İlgili Kurmlar			
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
Tazminat ve Nihai Aşamalar				
Bu bölüm, şikâyet sahibi tazminat bedelini aldıktan ve/veya şikâyeti giderildikten sonra kendisi tarafından doldurulacak ve imzalanacaktır.				
İsim Soyisim	İmza			
Tarih				
Şikayetçinin beyanı:				
İsim Soyisim	İmza			
Tarih				

Ek 3 Şikayet Kaydı

İstek, Öneri, Şikayet Takip Değerlendirme Formu (F.01.07.06) aşağıda verilmiştir.

Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi								Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi															İTİ		
Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin Kaynağına Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi	Şikâyetin İçeriğine Göre Bilgi
1																									
2																									
3																									
4																									
5																									
6																									
7																									
8																									
9																									
10																									
11																									
12																									
13																									
14																									
15																									
16																									
17																									
18																									
19																									
20																									
21																									
22																									
23																									
24																									
25																									
26																									
27																									
28																									
29																									
30																									
31																									
32																									
33																									
34																									
35																									
36																									
37																									
38																									
39																									
40																									
41																									
42																									
43																									
44																									
45																									
46																									
47																									
48																									
49																									
50																									
51																									
52																									
53																									
54																									
55																									
56																									
57																									
58																									
59																									
60																									
61																									
62																									
63																									
64																									
65																									
66																									
67																									
68																									
69																									
70																									
71																									
72																									
73																									
74																									
75																									
76																									
77																									
78																									
79																									
80																									
81																									
82																									
83																									
84																									
85																									
86																									
87																									
88																									
89																									
90																									
91																									
92																									
93																									
94																									
95																									
96																									
97																									
98																									
99																									
100																									

Şikâyet kaydının yakın çekim görselleri aşağıda verilmiştir.

Information About the Complainant							
Complaint Number Şikayet Numarası	Project	Location	Created By Oluşturan	Complaint Date Şikayet Tarihi	Create Date Oluşturma Tarihi	Gender Male Female Cinsiyet Erkek Kadın	Contact information - Adress İletişim Bilgileri-Adres

WISHES, SUGGESTIONS, COMPLAINTS, FOLLOW-UP EVALUATION FORM

Information Regarding the Complaint							
Subject	Summary	Major / Minor	Priority Low Medium High Öncelik Düşük Orta Yüksel	Stakeholder Categories -PAPs -Mukhtars or other community representatives -Project Workers -Project Subcontractor -Sivil Society -Governmental Institution -Public Institutions Paydaş Katagorisi -Muhtarlar ve diğer topluluk temsilcileri -Proje Çalışanları -Proje Taşeronu -Sivil Toplum -Devlet Kurumu -Kamu Kurumu -Medya	Vulnerability (Yes/No) Please Specify	Category Katagori	Submission Type

RM

Çözüme ait Bilgiler/Information about the Solution									
Responsibility Tosyalı Supervision Construction Contractor Sorumlu Tosyalı Müşavir İnojen Alt Yüklenici	Yanıt Tarihi / Response Date	Solution Proposal	Status	Action / (Actions Taken to Resolve the Grievance) Aksiyon / (Şikayetin çözümüne yönelik yapılan işlemler)	Final Condition	Assigned Team	Attached a grievance Clouse out form İlgili çözüm formu	Comments	Attached photos if available Varsa ekli fotoğraflar

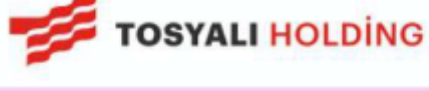
GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa67 / 89

Doc. No:/ Dok. No: F. 01.07. 06 Doc. Date/ Yayın Tarihi :02.03.2025 Rev. Date / Rev. Tarihi :		
KPI		
Kapanış Süresi / Closure time (days)	Frequency/Şikayetin Sıklığı	Root Cause/Kök Neden

PEK ve Paydaş TOPLANTISI PLAN&PEK ve Paydaş Toplantısı Paydaş Kaydı (F.01.07.05) aşağıdaki gibidir. Form görselinin ardından yakın çekim görseller de verilmiştir.

TOSYALI HOLDİNG			PAP and Stakeholder MEETING PLAN&PAP and Stakeholder Meeting Stakeholder Registration															Doc. No:/ Doküman No: F. 01.07. 05 Date of Issue/ Yayın Tarihi :19.04.2025 Rev. Date / Rev. Tarihi :	
Consultation Number Görüşme Numarası	Impact Area	Due Date	Actual Date	Explanation/Açıklama	Consultation Type/ Görüşme Türü	Tosyalı adına İletişim Kararı Kişi / Contact Person on Behalf of Tosyalı	Date	Project	Location / Institution	Stakeholder Categories/ Paydaş Kategorileri	Participant Detaylı	Category Kategori	Sub Category Alt Kategori	Number of Participants	Priority / Öncelik	Project Phase Proje Aşamaları	Gender	Age	Name and Surname
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa68 / 89

			PAP and Stakeholder MEETING PLAN&			
Consultation Number Görüşme Numarası	Impact Area	Due Date	Actual Date	Explanation/Açıklama	Consultation Type/ Görüşme Türü	Tosyalı adına İletişim Kuran Kişi / Contact Person on Behalf of Tosyalı

PAP and Stakeholder MEETING PLAN&PAP and Stakeholder Meeting Stakeholder Registration											
Tosyalı adına İletişim Kuran Kişi / Contact Person on Behalf of Tosyalı	Date	Project	Location / Institution	Stakeholder Categories Paydaş Katagorisi	Participant Details	Category Kategori	Sub Category Alt Katagori	Number of Participants	Priority / Öncelik	Project Phase Proje Aşaması	

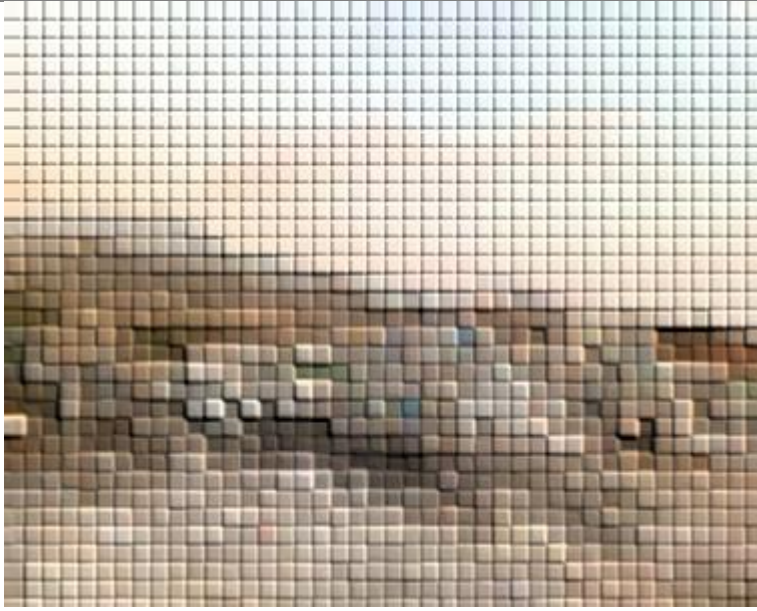
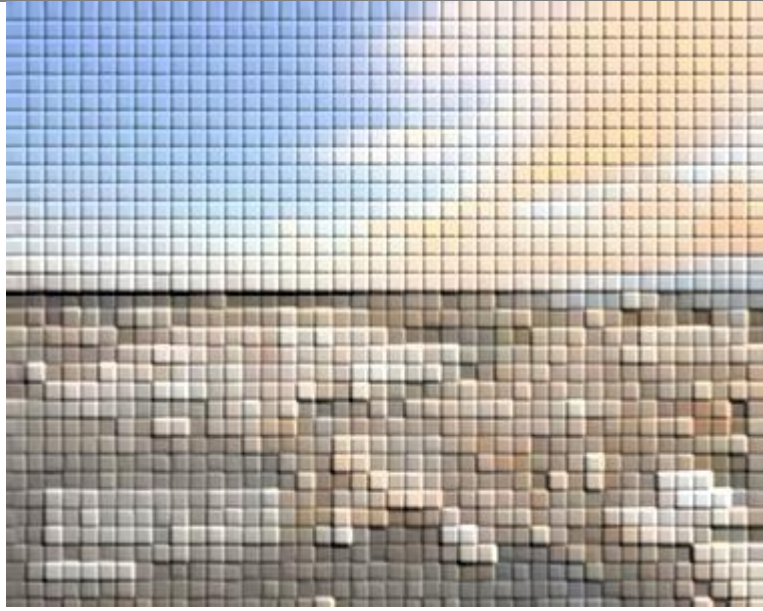
					Doc. No:/ Doküman No: F. 01.07. 05 Date of Issue/ Yayın Tarihi :19.04.2025 Rev. Date / Rev. Tarihi :	
Sub Category Alt Katagori	Number of Participants	Priority / Öncelik	Project Phase Proje Aşaması	Gender	Age	Name and Surname

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa69 / 89

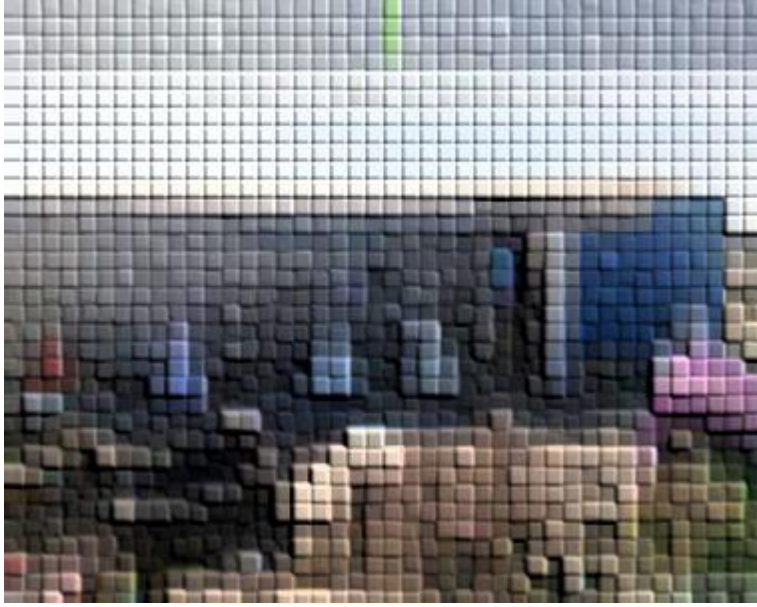
Ek 4 Toplantı sırasında çekilen fotoğraflar

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf
14.11.2024	Osmaniye / Toprakkale	Proje alanının çevresinde yaşayan Yörükler	Yüz yüze görüşme	

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa70 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf	
					
14.11.2024	Osmaniye / Toprakkale	Yolbulan-Baştuğ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Yüz yüze görüşme		

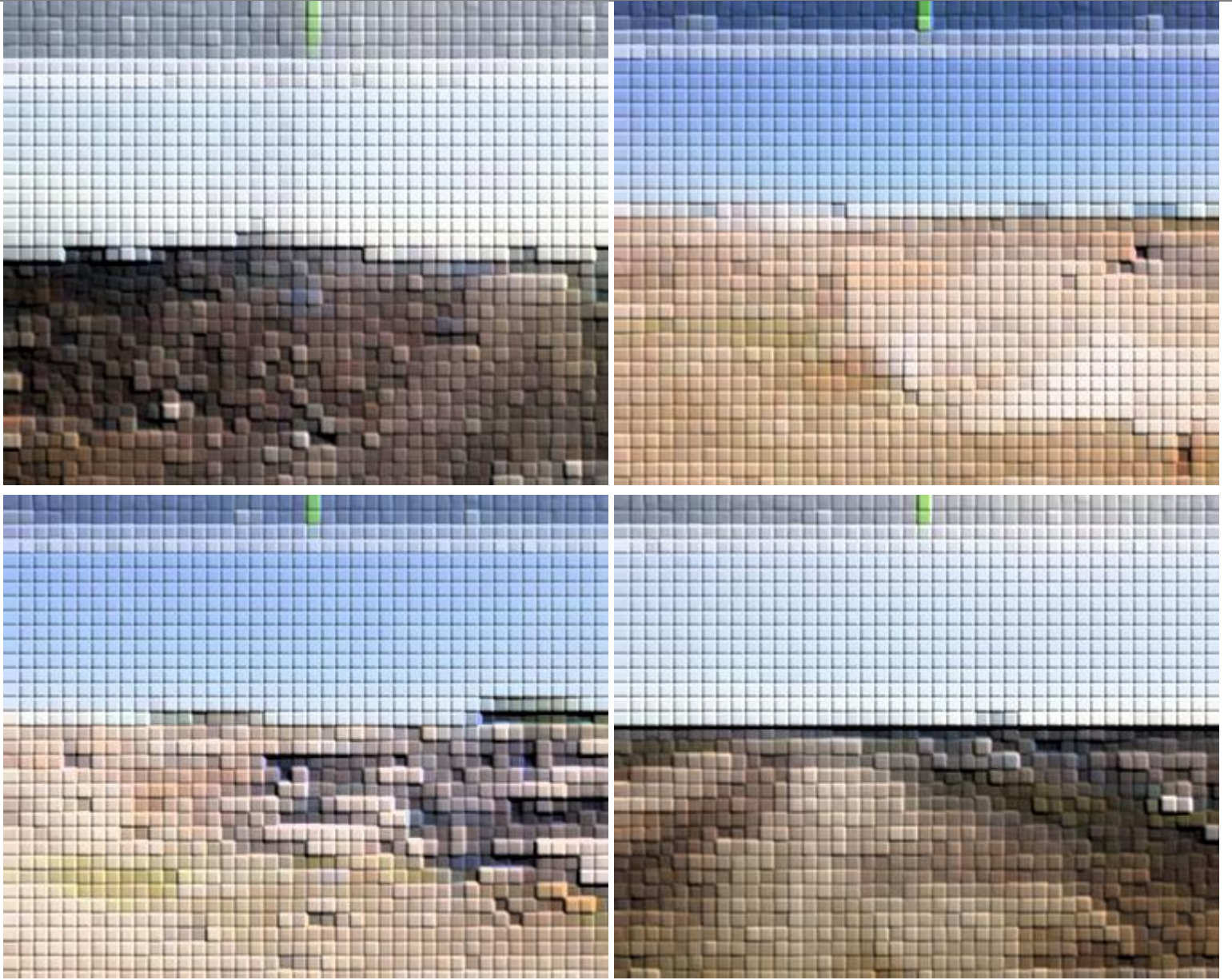
GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa71 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf	
28.01.2025	Osmaniye / Toprakkale	Proje alanının çevresinde yaşayan Yörükler	Yüz yüze görüşme		
					

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa72 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf
				

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa73 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf
				

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa74 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf	
					
					

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa75 / 89

Tarih	İl / İlçe / Yerleşim	Paydaş	Görüşme Türü	Fotoğraf
27.02.2025	Hatay / Erzin Hürriyet Mahallesi	Hürriyet Mahallesi Muhtarı	Muhtar Görüşmesi Yüz yüze görüşme	

Ek 5 Halkın katılımı toplantısı ile ilgili belgeler, 28.01.2025

TOSYALI HOLDİNG

PROJE LOKASYONLARI / PROJECT LOCATIONS

Tosyalı Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali (GES) Projesi / Tosyalı Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali (GES) Project

Lejant

- İlçe Sınırı / Province Border
- Yerleşim Yeri / Residence Area
- Yol Sınırı / Road Border
- Yol / Road
- Baraj / Dam
- Türkiye ile Suriye / Türkiye Border
- İklim Alanı / Climate Area
- Proje Lokasyonu / Project Location
- Elektrik İletim Hattı / Electricity Transmission Line

Proje Tanımı ve Amacı

Tosyalı tarafından planlanan "Tosyalı Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali (GES) Projesi (Proje)", Osmaniye İli, Toprakkale İlçesi, Türkmen/Büyüktüysüz Köyü sınırları içerisinde, 246/2 Nolu Parsel üzerinde hayata geçirilecek ve işletilecektir. Proje 147,28 hektarlık bir alanı kaplamaktadır ve toplam 120,56 MWp /88 MWe kurulu güce sahip olacak şekilde tasarlanmıştır.

Proje kapsamında; inşaat öncesi mobilizasyon ve geçici şantiye kurulum çalışmaları, arazi hazırlama çalışmaları, montaj yapıları ve güneş panellerinin montajı, şalt merkezi montajı, elektrik bağlantıları, ulusal şebeke sistemine bağlantılar ve işletmeye alma/devreye alma işlemleri gerçekleştirilecektir.

Proje Bileşenleri

Proje alanı 246/2 Nolu Parselde yer almakta olup Çebelibereket Erzin Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Proje alanı, Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin 5.1.b maddesi kapsamında 02.07.2024 tarihli ve 32590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları'ndan (YEKA) çıkarılmıştır. 246/2 Nolu Parsel'in ön tahsisli Tosyalı'ya yapılmıştır.

Proje kapsamındaki yardımcı tesisler; 1.755 m uzunluğundaki 154 kV Elektrik İletim Hattı (EİH), geçici şantiye (işçiler için dinlenme, yemek ve mola alanı, sosyal tesisler, ofisler vb.) ve bilimsel toprak depolama alanını içermektedir. Proje alanında işçi konaklaması yapılmayacaktır.

Yapılacak EİH, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'ne (TEİAŞ) ait mevcut 154 kV İdizler EİH'sine bağlanacaktır.

Şikayet Mekanizması ve İrtibat Kişisi

Ecevit Türedi (GES SAHA MÜDÜRÜ)

Cep Telefonu: 0533680737

E-posta Adresi: ges.projesilistirme@tosyaliholding.com.tr

Sabit Telefon: 0216 544 36 00

Adres: Barbaros, Sutcu Yolu Cd. No:72, 34746 Ataşehir/İstanbul

Resmi internet sayfası: <https://www.tosyaliholding.com.tr/>

DUYURU

Halkın Katılım Toplantısı

Tosyalı tarafından planlanan Tosyalı Osmaniye Güneş Enerjisi Santrali (GES) Projesi hakkında bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir. Proje, Osmaniye ili Toprakkale ilçesi Türkmen/Büyüktüysüz Köyü sınırları içerisinde, 246/2 nolu parsel üzerinde yer alan 147,28 hektarlık alanda gerçekleştirilecek ve işletilecektir. Toplamda 120,56 MWp /88 MWe kurulu güce sahip olacak şekilde tasarlanan bu projesi hakkında detaylı bilgi paylaşılacak olan toplantımıza tüm ilgililer davetlidir.

Halkımıza saygı ile duyurulur.

Toplantı Yeri : Osmaniye İli Toprakkale İlçesi Türkmen
Büyüktüysüz Köyü 246 Ada 2 Parsel

Toplantı Yerinin Adresi: Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi Mevkii

Toplantı Tarihi : 28.01.2025 Salı

Toplantı Saati : 12:00

Proje Sahibi : Tosyalı Holding

<https://www.tosyaliholding.com.tr/>

Çevresel ve Sosyal Yönetim Dokümanlarını Hazırlayan Kuruluş:

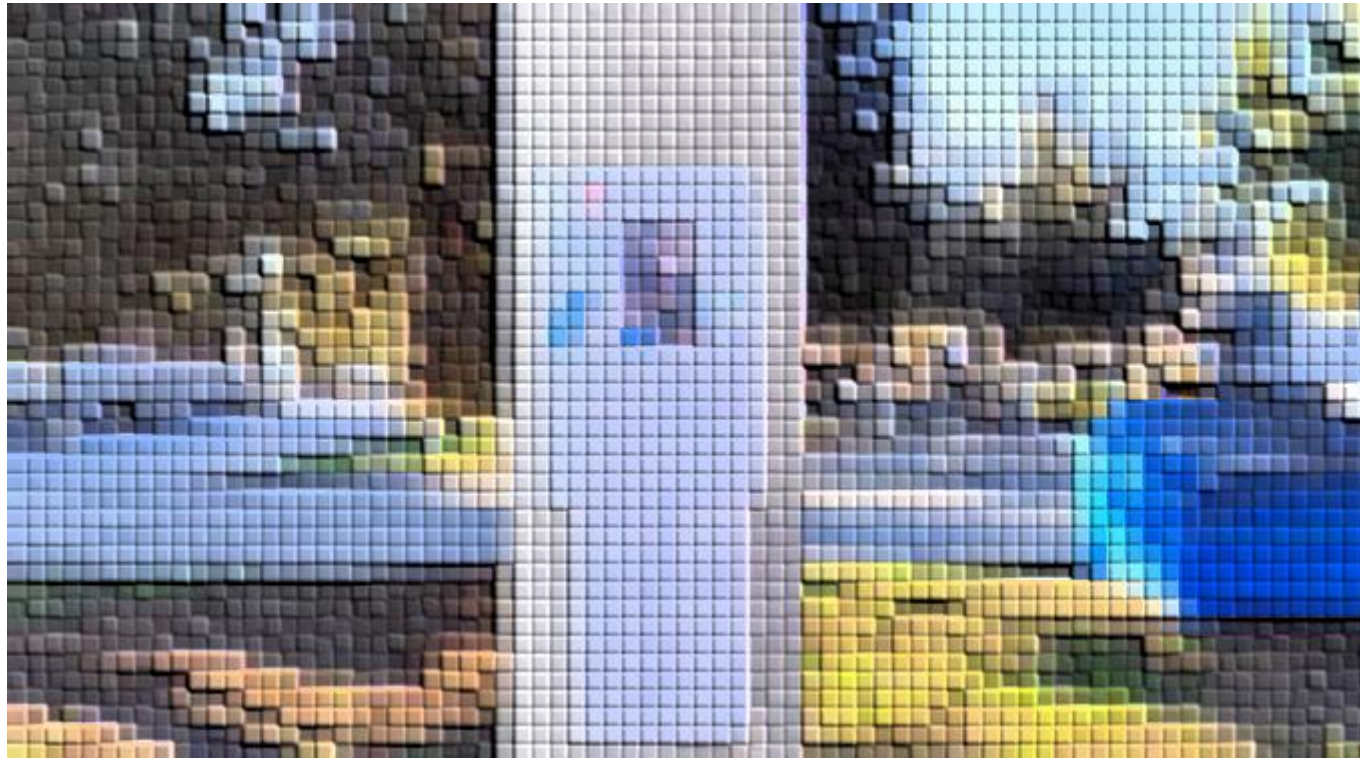
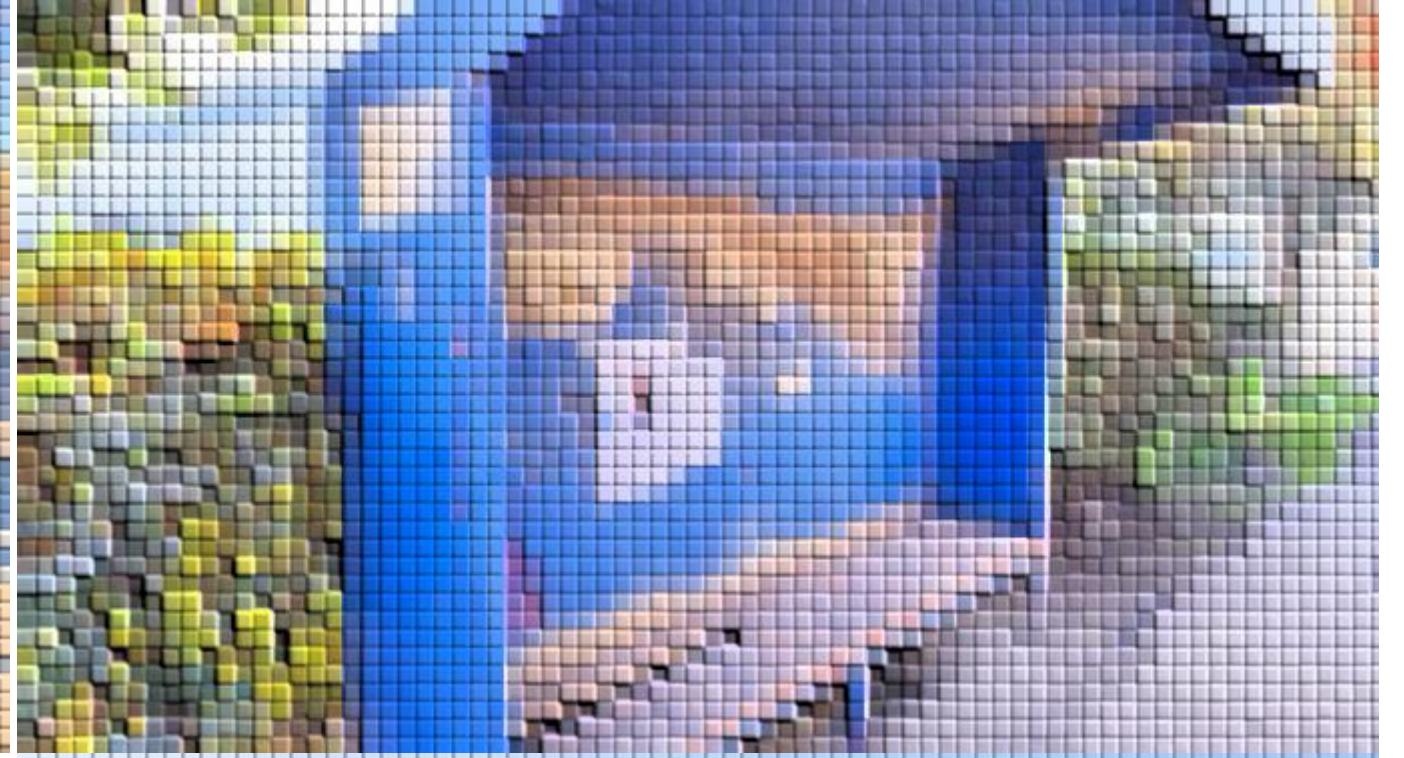
Çınar Mühendislik Müşavirlik A.Ş.

Tel : 0 (312) 472 38 39

Faks : 0 (312) 472 39 33

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa77 / 89

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa79 / 89

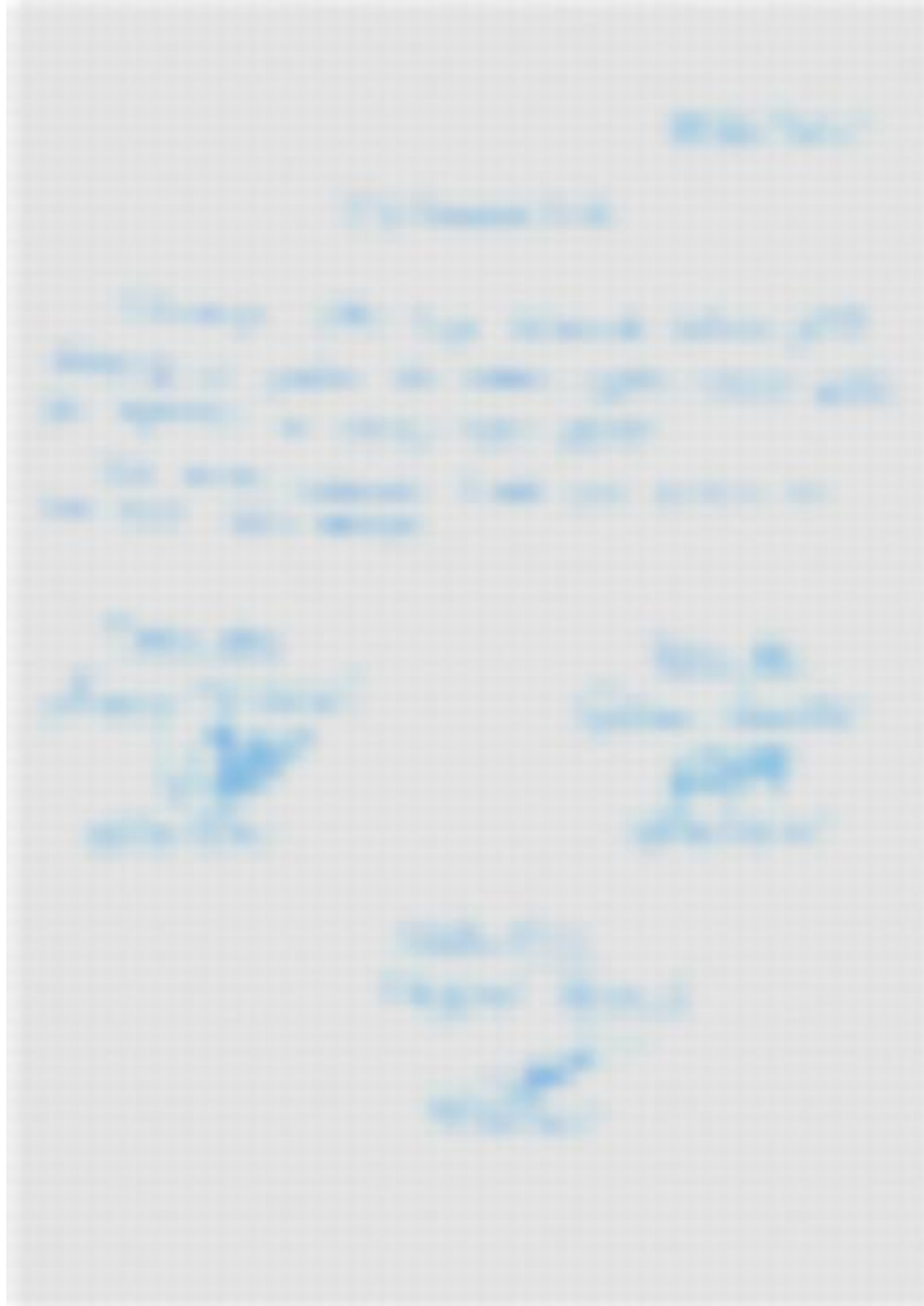

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa80 / 89

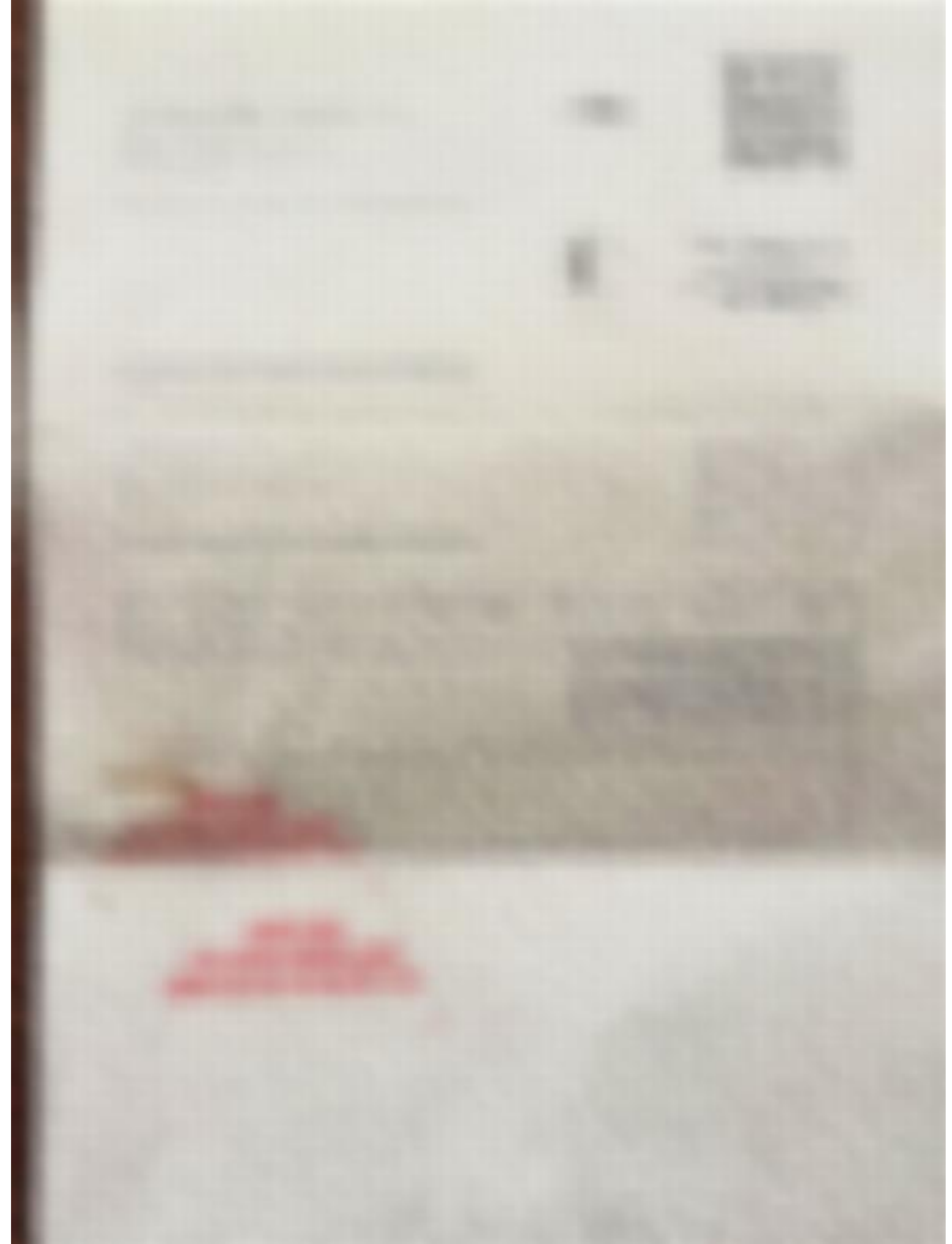

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa81 / 89

Ek 6 Yörük ailelerin geçim kaynaklarının yeniden sağlanmasına ilişkin belgeler

Malzeme Teslimat Raporu

Satın Alınan Malzeme Faturası

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa82 / 89

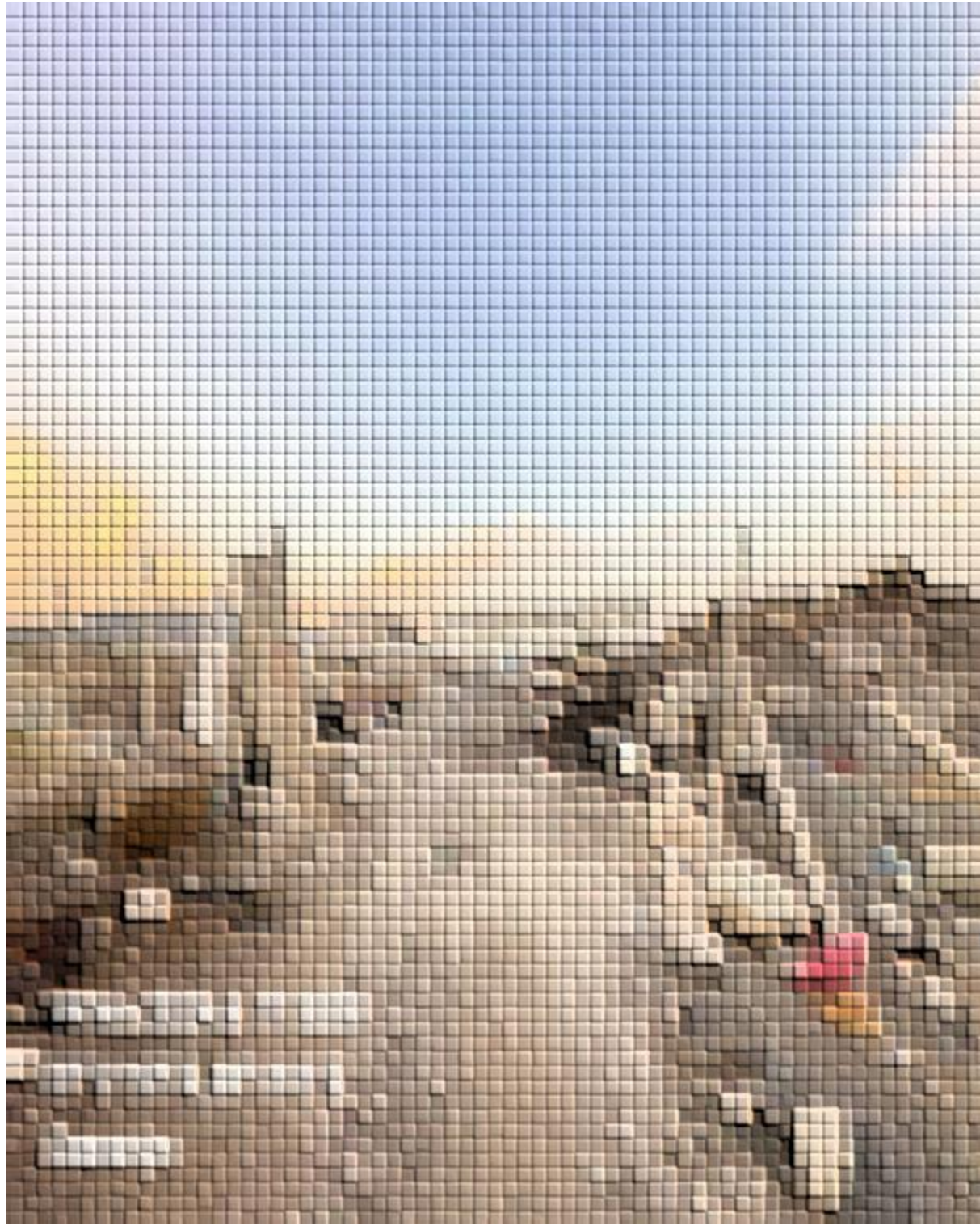
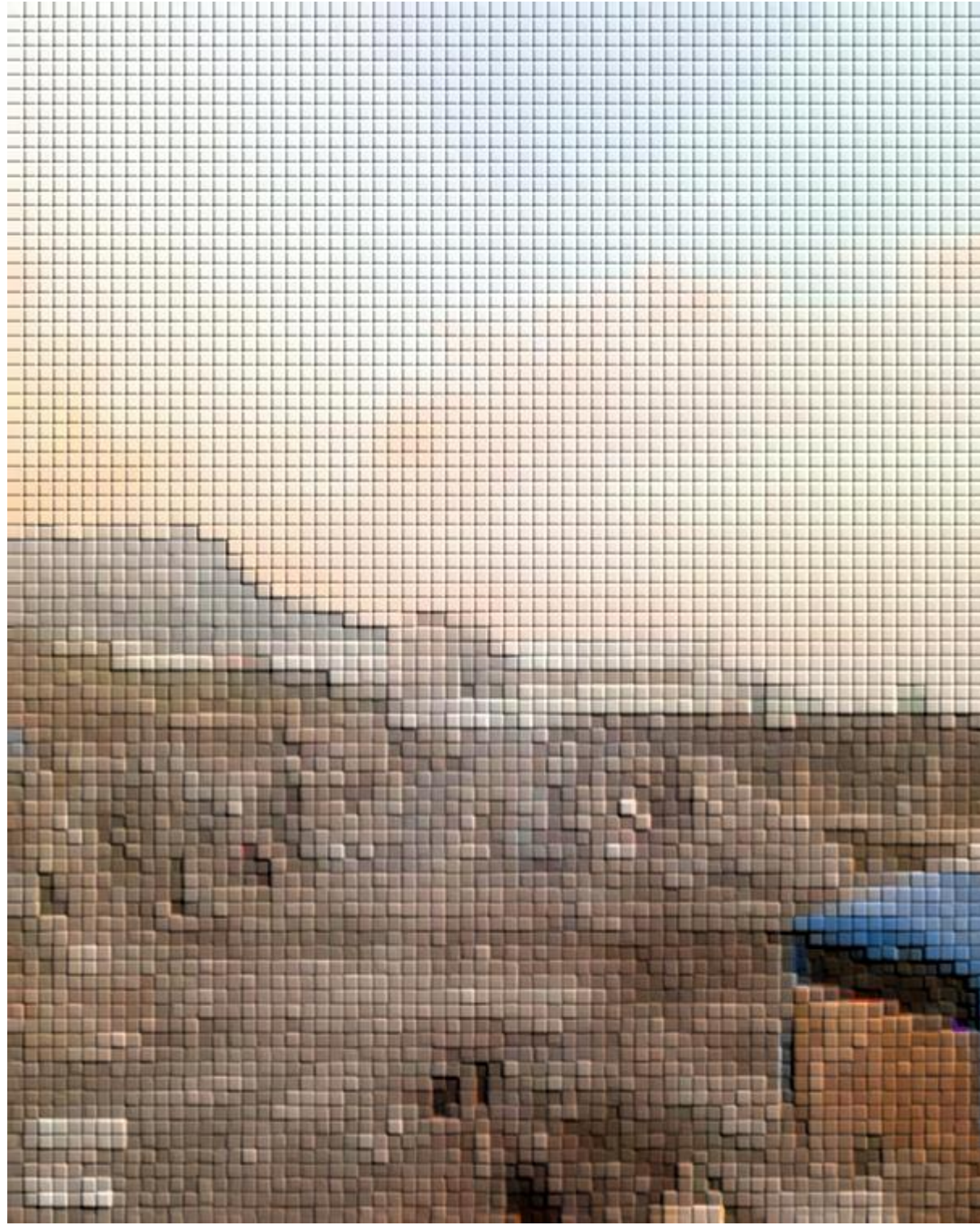
 Teslim edilen malzemelerin fotoğrafları-1	 Teslim edilen malzemelerin fotoğrafları-2
--	---

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa83 / 89

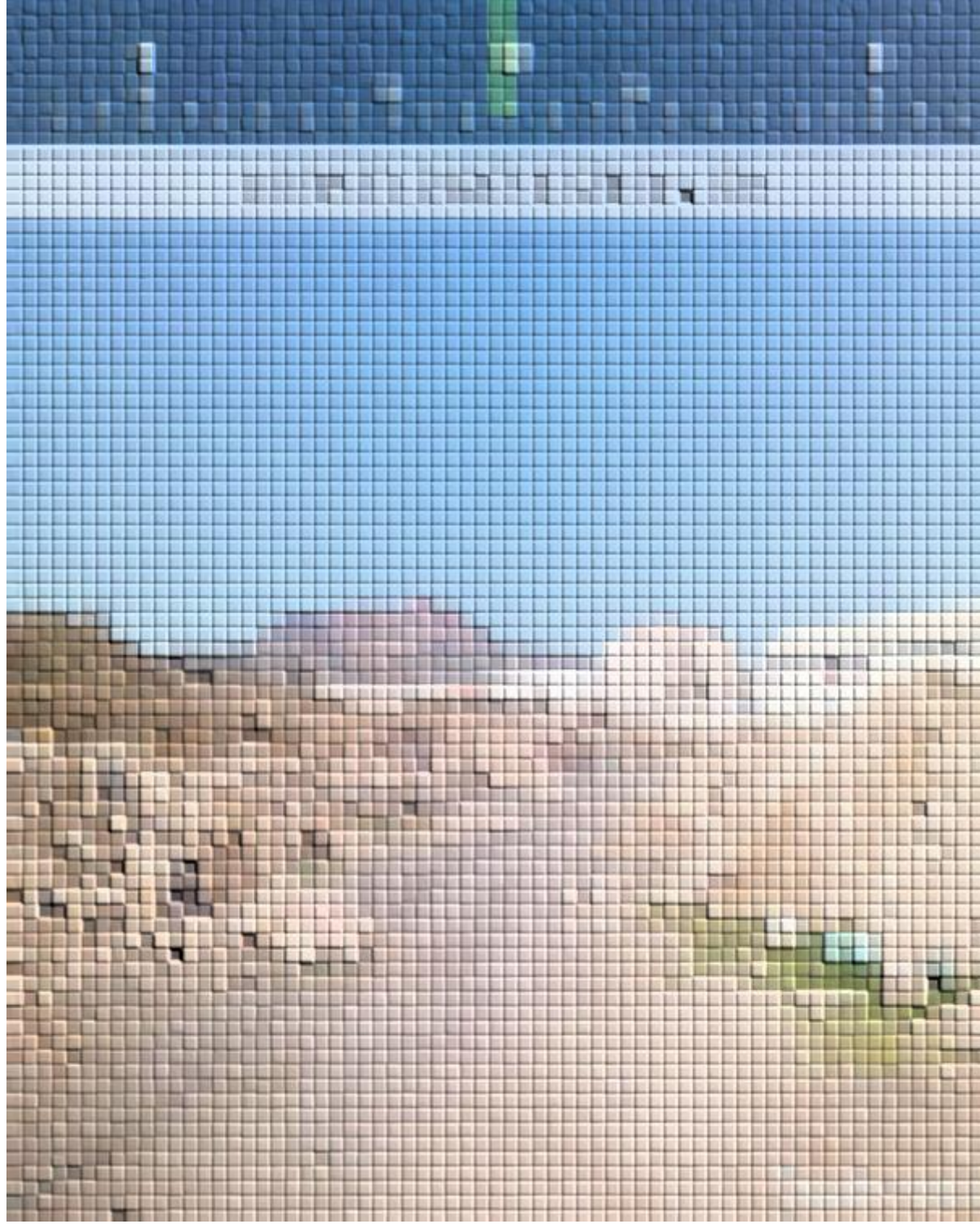
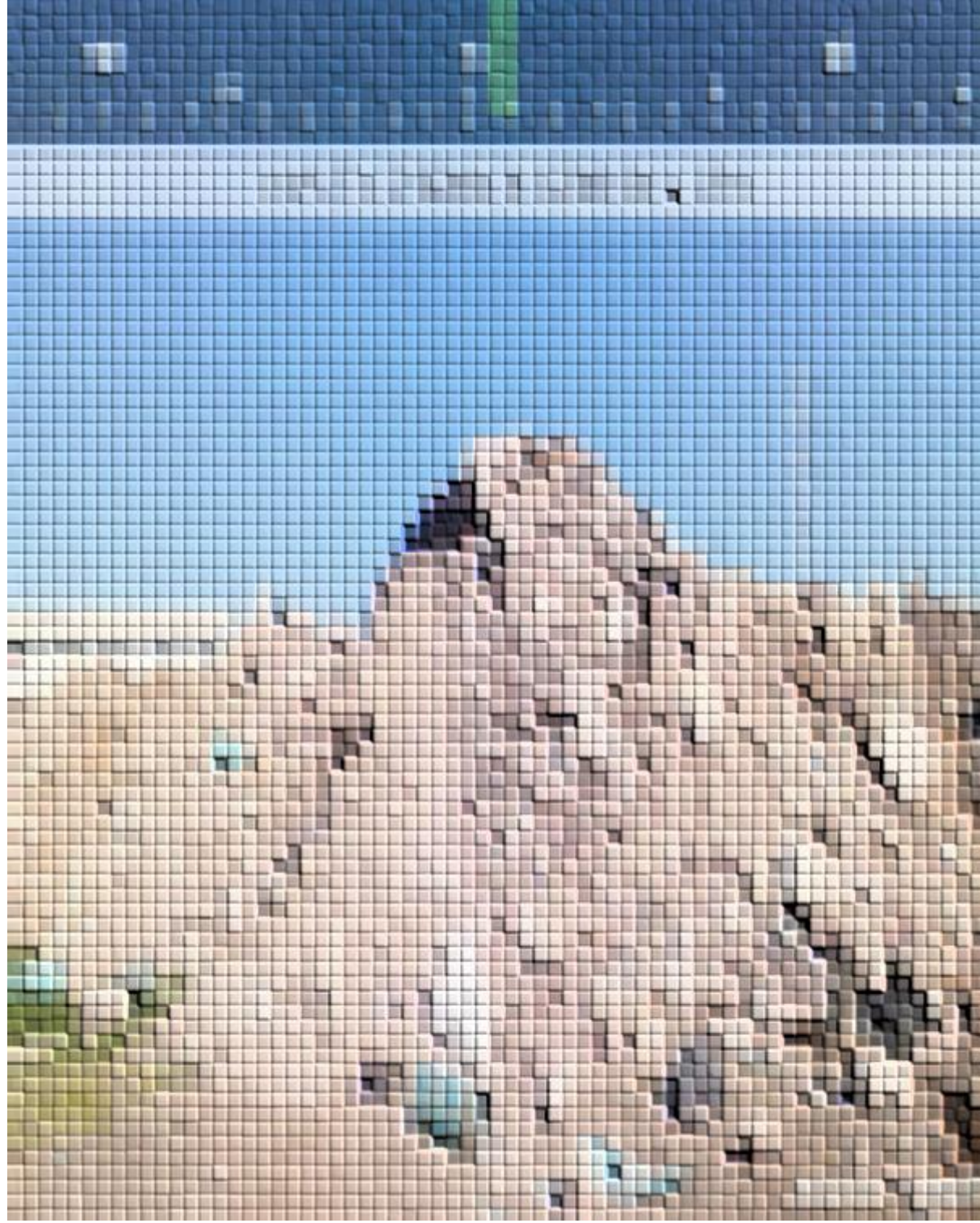
 Teslim edilen malzemelerin fotoğrafları-3	 Teslim edilen malzemelerin fotoğrafları-4
--	---

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa84 / 89

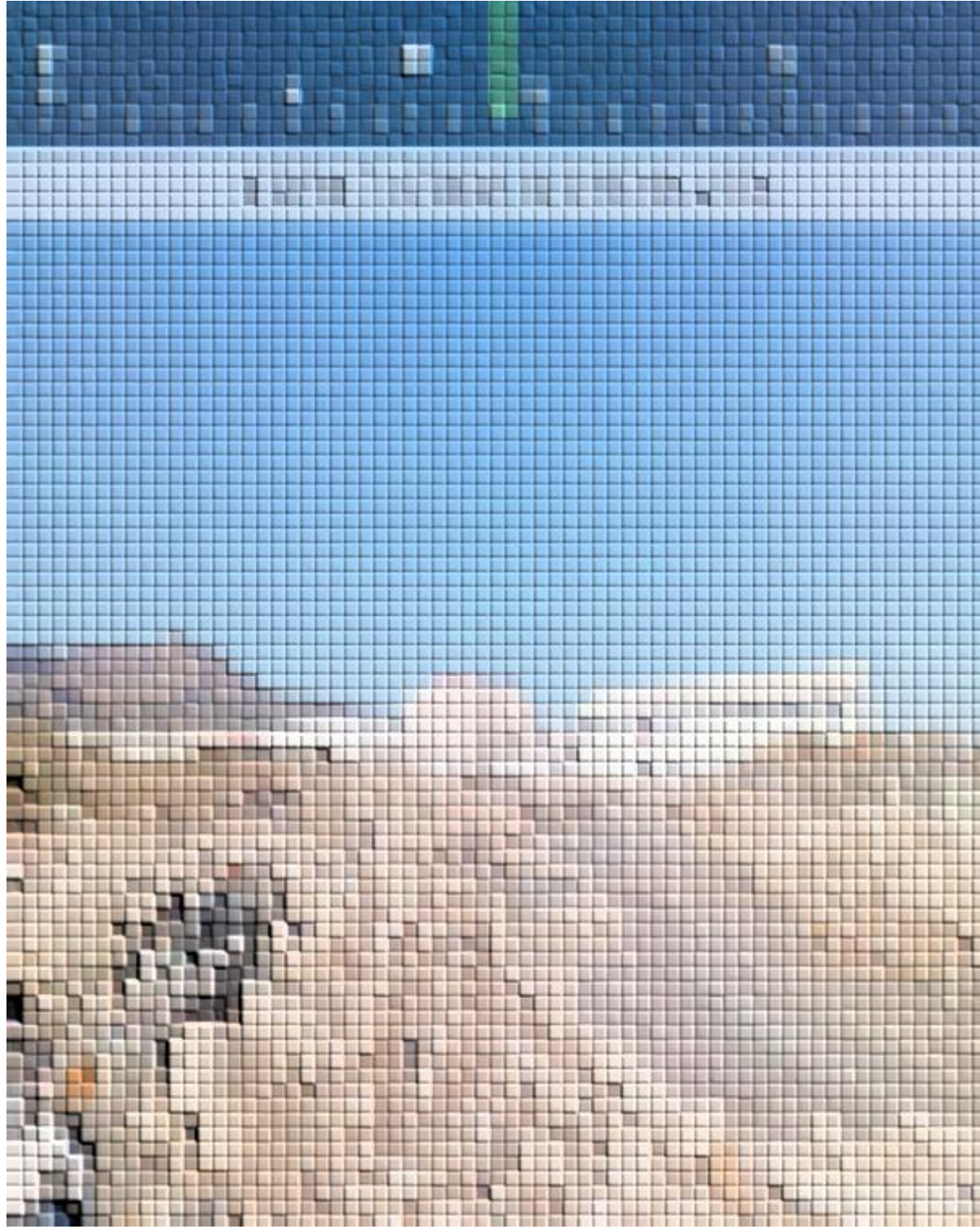
Ek 7 Proje Sahibi tarafından önerilen alan

			
Alan düzenlenmeden önce-1		Alan düzenlenmeden önce-2	

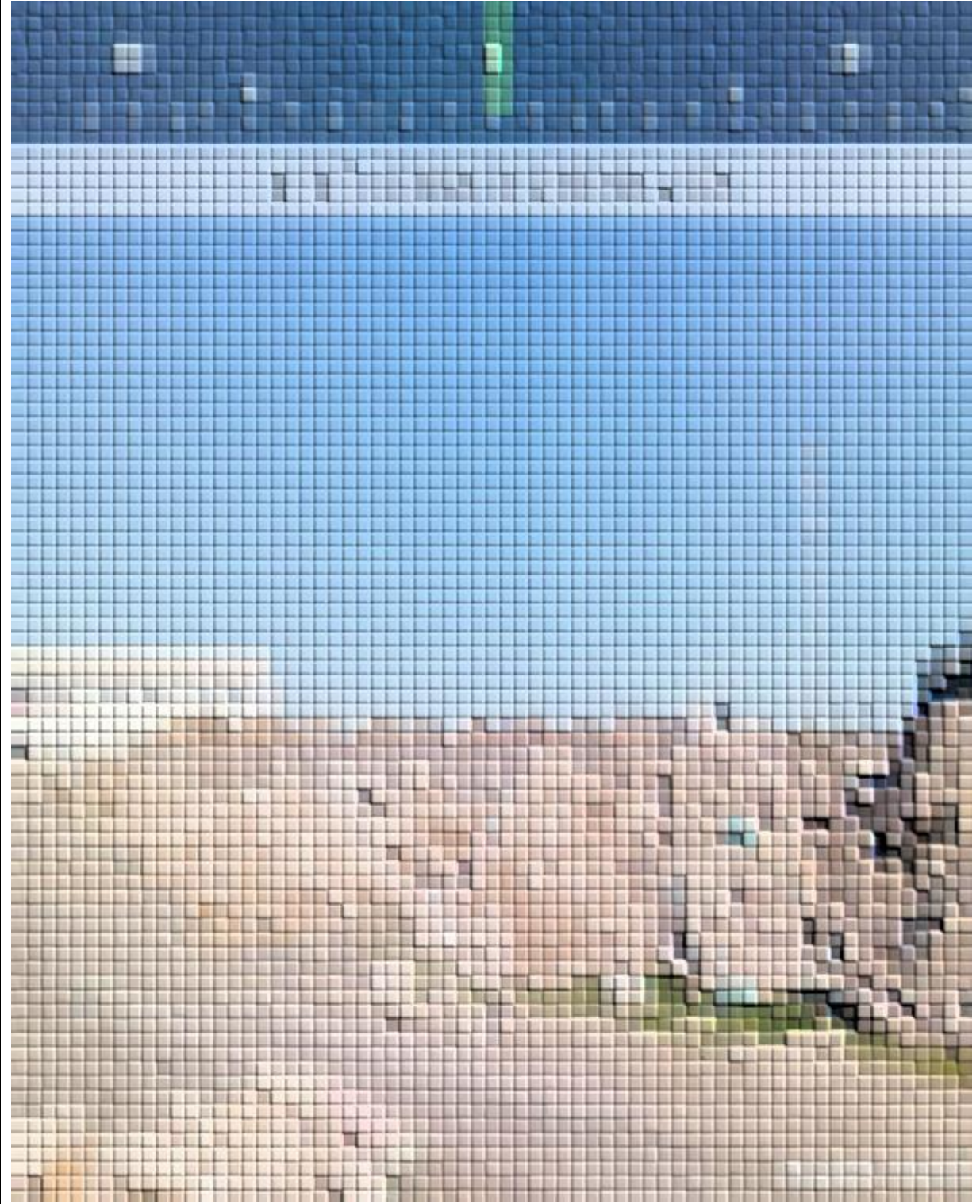
GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa85 / 89

Alan düzenlenmeden önce-3	Alan düzenlenmeden önce-4
	
Alan düzenlenmeden önce-5	Alan düzenlenmeden önce-6

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa86 / 89

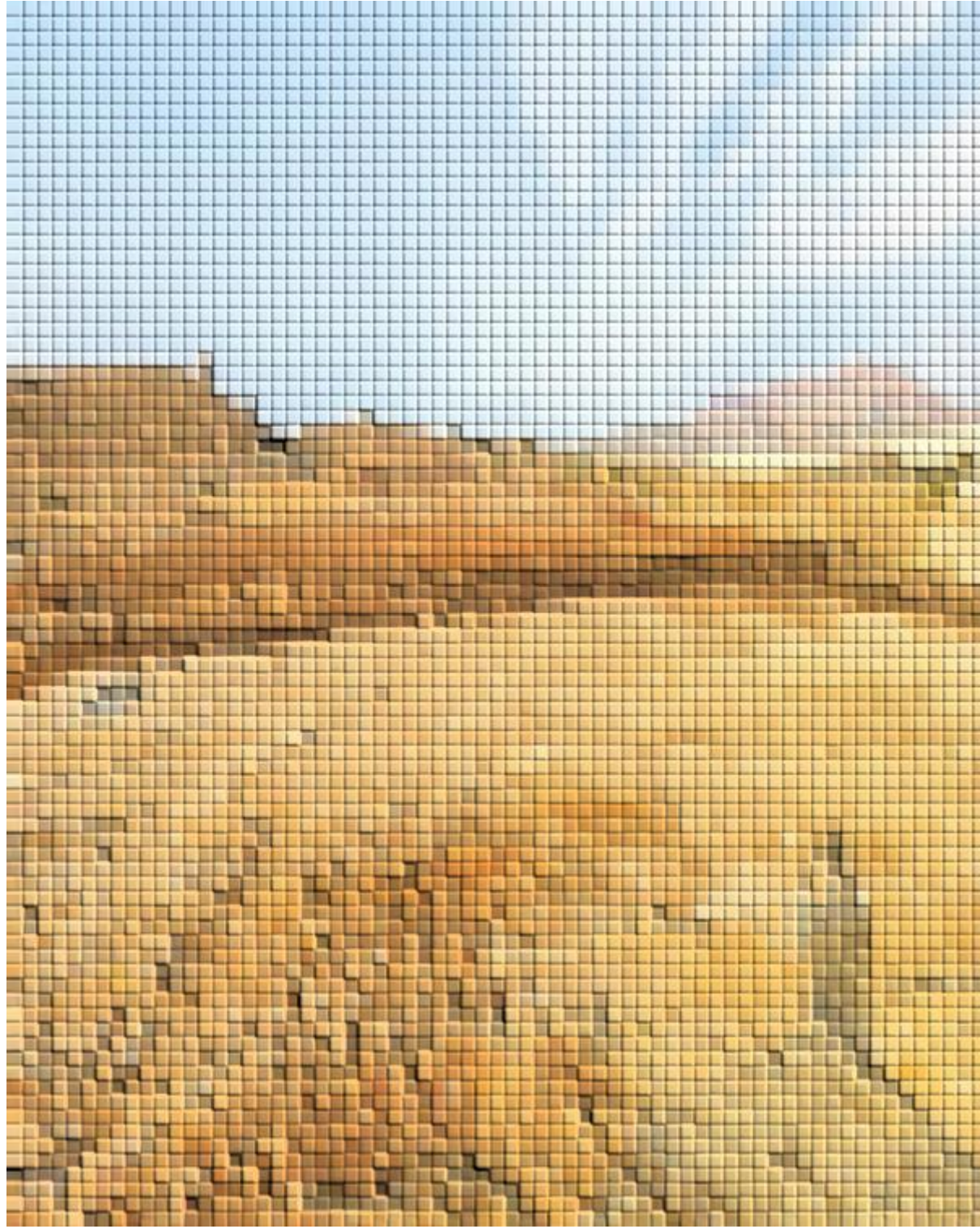

Alan düzenlenmeden önce-7

Alan düzenlenmeden önce-8

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa87 / 89

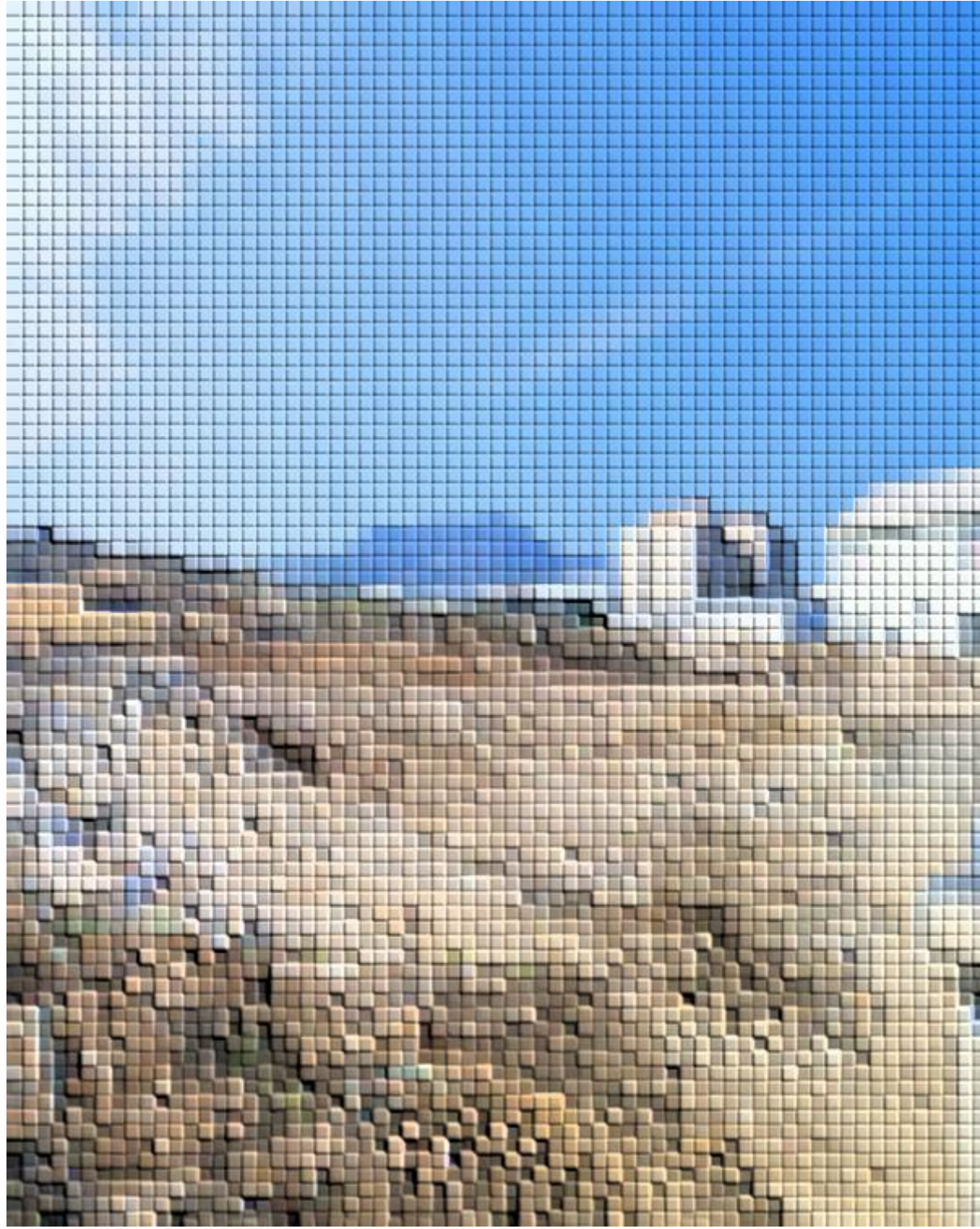

Alanın mevcut durumu-1

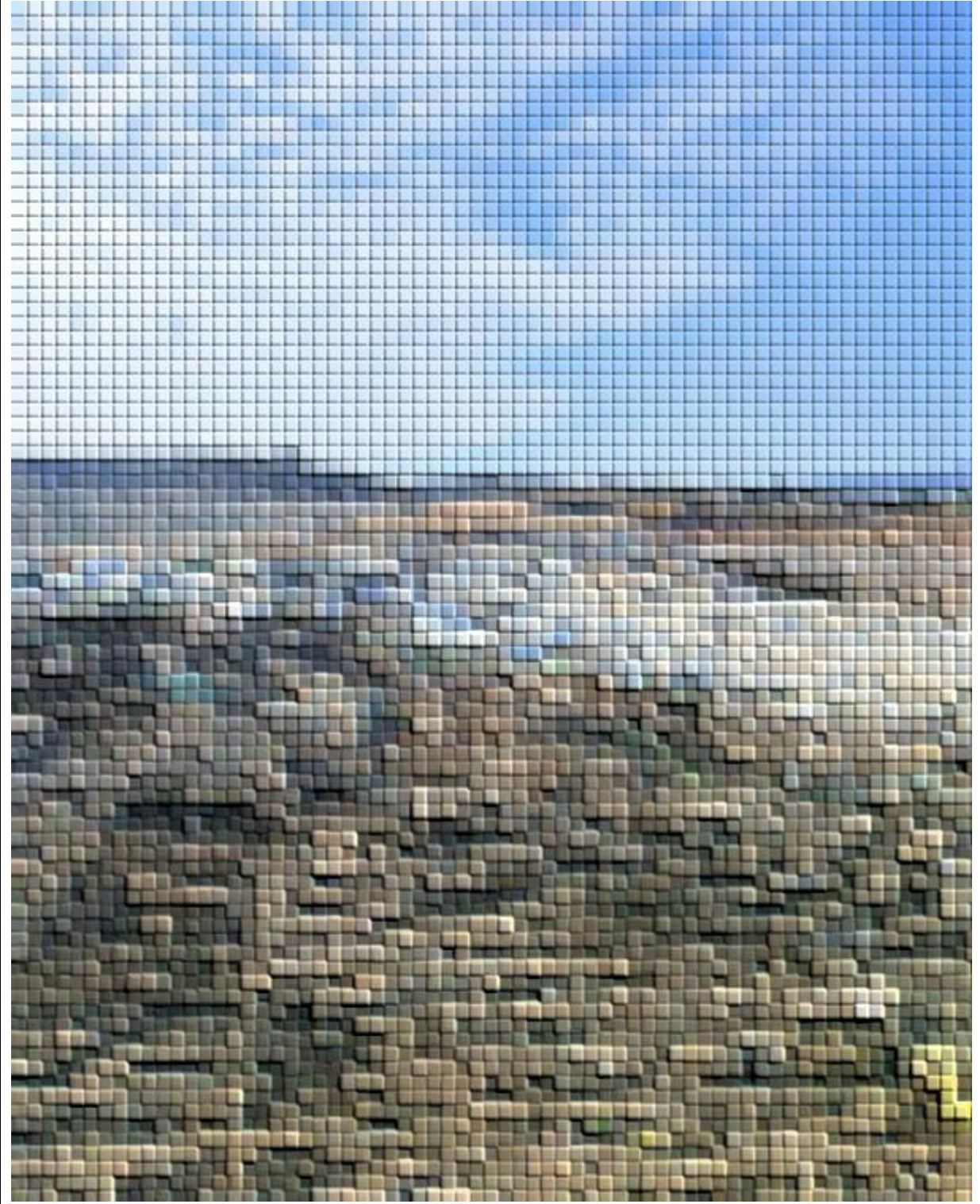

Alanın mevcut durumu -2

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa88 / 89

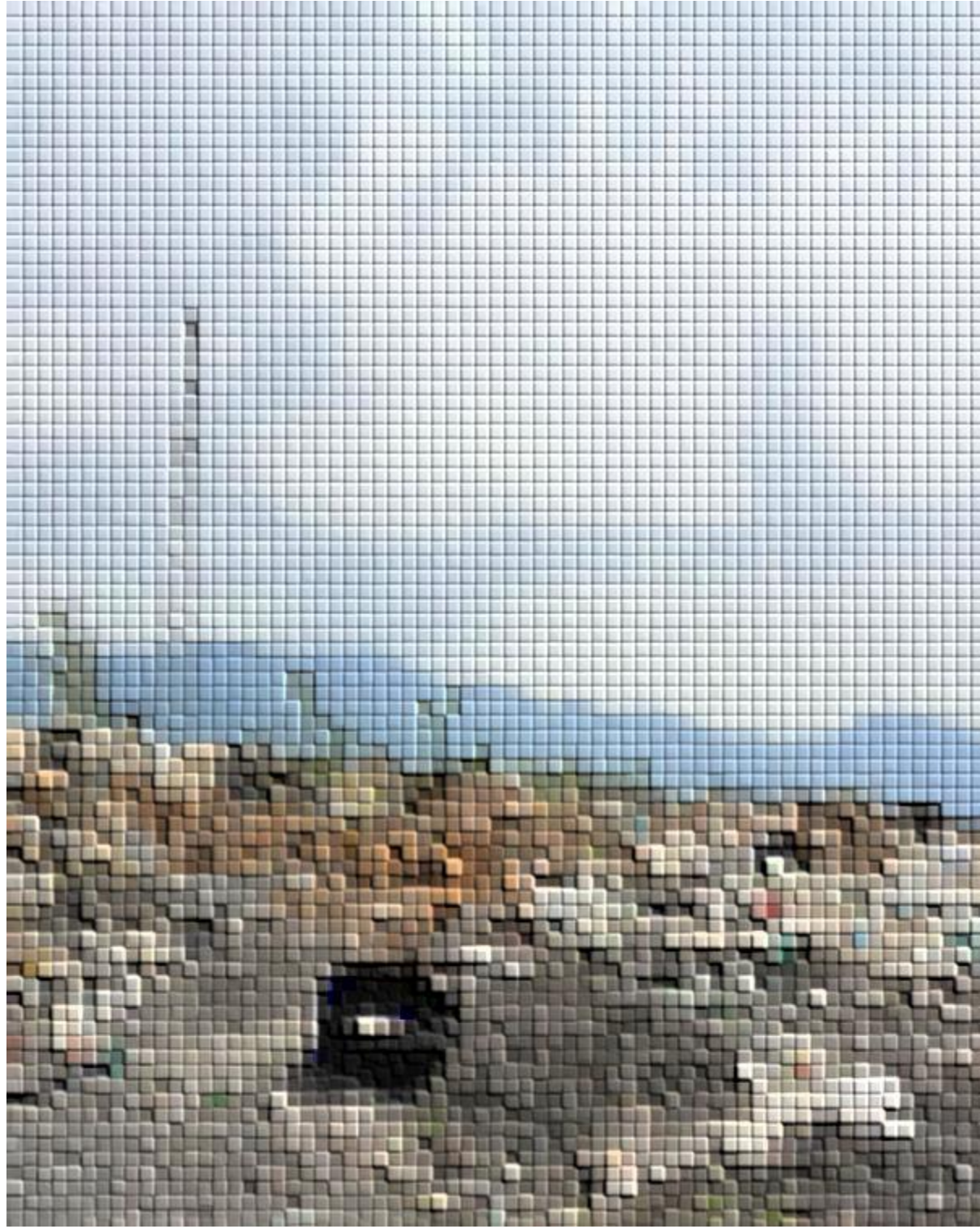

Alanın mevcut durumu-3

Alanın mevcut durumu-4

GEÇİM KAYNAKLARI RESTORASYON PLANI		CNR-PLN-TOS-OSM-GKRP-001
Nihai	Tarih: Ocak 2026	Sayfa89 / 89

Alanın mevcut durumu-5

Bölgenin mevcut durumu-6